Wij
vlaams nationaal

Beheer : M. Lemonnierlaan 82, Brussel 1. Tel. 11.82.16, pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1 - Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 fr.

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers. VOLKSUNIE

Weekblad — Dertiende jaargang — nr 11 — 18 maart 1967

Woensdag te Leuven : polisie met getrokken pistool tegen operasie Ultimatum.

HET WAALS KONGRES:
EEN BELANGRIJKE STAP!

De dagbladpers — en in de eerste plaats dan de sosialistiese — heeft zich een hele week moeite gegeven om uit te leggen dat het Waals sosialisties kongres te Doornik eigenlijk niet zo heel veel om het lijf had, dat het met de eendracht op dat kongres maar povertjes gesteld was en dat in alle geval de besluiten minder vérreikend waren dan die van vorige Waalse sosialistiese kongressen. Al deze unitaire mooischrijverij kan er echter niet over heenglijden, dat de bijeenkomst van Doornik een kapitale gebeurtenis was die — voor zover zijzelf wellicht geen beslissend keerpunt vormde — overtuigend heeft aangetoond dat de evolusie onomkeerbaar en onafwendbaar in de richting van het federalisme gaat. Te Doornik werd opnieuw een grote stap gezet op de weg die naar federalisme leidt : de splitsing van de grote partijen, de opdeling van de B.S.P. in een Waalse en een Vlaamse sosialistiese partij.

Het belang van Doornik ligt niet zozeer in het feit, dat de gestemde besluiten inderdaad minder vérreikend waren dan zulks bij vorige gelegenheden het geval was en dan het rapport Merlot, dat als bazis van de besprekingen diende. Het kongres was een kapitale gebeurtenis vooreerst omdat het de Waalse sosialisten toegelaten heeft hun eenheid te herstellen en vervolgens omdat het duidelijk heeft aangetoond dat er tussen Vlaamse en Waalse sosialisten een volkomen scheiding in de geesten is. De volgende stap kan slechts de scheiding in de partijstruktuur zijn

De eenheid van de Waalse sosialisten was verloren gegaan in de verwarde maanden na de stakingsperiode van de winter 1960-1961. Deze staking werd geleid en gedreven door de Renardistiese vleugel van het Waals A.B.V.V. De ontgoocheling om de nederlaag zette zich om in een versterkte federalistiese tendens die haar uitdrukking vond in de door Renard opgerichte M.P.W.

De partijleiding van de B.S.P. — sterk gesteund door de Vlaamse sosialisten — slaagde er destijds in, de M.P.W.-rebellen te izoleren van de Waalse partijfederasies. De jacht op M.P.W.-ers woedde zo hevig, dat het B.S.P.-partijkongres in 1963 zonder meer besloot, de sindikale leiders uit de partij te stoten. Dat is nu vier jaar geleden en het kongres van Doornik heeft een dik punt gezet achter die periode : verleden zondag zaten tussen de partijmandatarissen de Renardistiese sindikalisten Genot, Burton, Lamion, Yerna en Latin. Ze hebben doodeenvoudig terug hun plaats binnen de partij opgenomen, zonder dat daarvoor de ban van het partijkongres anno 1963 moest geheven worden.

Ook op een ander vlak werd de Waalse sosialistiese eenheid versterkt. Er was in het verleden immers niet alleen de tegenstelling partij-vakbond, er was ook de zeer diepe kloof tussen de Luikenaars en de Henegouwers. De sosialisten van de provinsie Henegouwen (waar, terloops gezegd, partijvoorzitter Collard tuishoort) werden losgeweekt uit het federalisties front dank zij de miljardenkredieten die zij steeds weer vanuit Brussel — ook en vooral door toedoen van Spinoy — voor de rekonversie van hun streek kregen. De sporen van de tegenstelling waren verleden zondag nog op het kongres aanwezig, maar zij die het Henegouws achterhoedegevecht der unitairen moesten leveren, werden eerst in de minderheid gesteld en vervolgens opgevangen door het stemmen van soepele besluiten waaraan zij zich niet kunnen onttrekken. De nederlaag die Glinne te Doornik leed, is meteen de nederlaag van Collard en van diens Vlaamse steunpilaren Van Eynde en Spinoy.

Het herstel van de eenheid en het posthuum bevestigen van de stellingen van André Renard is niet het gevolg van een eendagsbevlieging of van een euforie. Het is gegroeid uit de sterke malaise om Wallonië's onmiskenbare neergang en uit de vaststelling, dat het Waals sosialisme bij de vorige verkiezingen aangevreten werd door de wallingantiese konkurrensie. De sindikalisten hebben er een grote rol in gespeeld, omdat zij zich bedreigd voelen door de groei van de kristen-demokratiese M.O.C., waarin de wallingantiese groep « Renovation wallone » (geleid door Outers, die — vergeten we het niet — tevens ondervoorzitter van het F.D.F. is) een steeds belangrijker rol is gaan spelen.

Is het een broze eenheid, gefabrikeerd in de oppozisie en gereed om uiteen te springen van zodra er nieuwe regeringskansen komen ? We geloven het niet. Al te veel elementen drijven de Waalse sosialisten bijeen. Een van de belangrijkste faktoren daarbij is, dat de Waalse-Vlaamse tegenstelling in de B.S.P. nu wel onverzoenlijk is geworden. De toespraak van Spinoy verleden week in de Kamer en de ongezouten repliek daarop te Doornik zijn in dat verband veelbetekenend : de oude tegenstelling tussen een « links » en een « rechts » sosialisme heeft haar definitieve bedding gevonden in een Waals-Vlaamse antiteze die zeer sterk is geworden.

De gematigheid van de Doornikse kongresbesluiten, verre van ons te overtuigen « dat het allemaal niet zo ernstig is », versterkt ons in onze mening dat er verleden zondag definitieve dingen gebeurd zijn. Deze gematigheid is immer niet een afzwakken van de federalistiese eis, maar wel het vooropstellen van een konkreet en uitvoerbaar minimumprogramma dat de Waals-Vlaamse tegenstelling op korte tijd zal institutionalizeren. Vergeten we in dat verband niet, dat het kongres besloten heeft dat de Waalse leden van de partijleiding voortaan een vast komitee zullen vormen.

Scheiding in de geesten, scheiding in de partijstruktuur. Het Waalse eisenprogramma zoals het te Doornik werd verdedigd, houdt een scherpe bedreiging voor Vlaanderen in. Maar evenzeer houdt het een grote belofte in : de federalizering der grote partijen, beslissende faze in de federalizering van het land.

T. VAN OVERSTRAETEN.

Wij en gij

vlaams nationaal

EMANSIPASIE

Naar aanleiding van Annie's artikel in « Haar eigen Wijsje » vraag ik me eerlijk af waar onze vrouwen eigenlijk naartoe willen met hun fameuze emansipasie.

Als ontvoogding betekent dat het moderne meisje, evenals haar mannelijke seksgenoot, recht heeft op onderwijs en medezeggenschap in 's lands beleid, dan juich ik deze gelijkstelling van harte toe.

Meteen stel ik echter vast dat de vrouwelijke jeugd nog op heel andere doeleinden aanstuurt.

Hoeveel bakvisjes halen al niet hun neusje op om moeder in het huishouden mee te helpen ? Liever leren de juffertjes Latijn en algebra, ze hebben het graag over literatuur, maar ze kunnen geen ei meer koken zonder hun vingertjes te verbranden en ze staan weigerachtig tegenover wat als huishoudkarweien wordt bestempeld.

Komt nog daarbij de Angelsaksiese mode met haar grenzeloze wansmaak en onnatuurlijkheid. Verleden jaar liepen de dames als levende verkeerssinjalen op straat. Nu is het volop karnaval : 'n olifantenbroek, een oranje mantel en een groene kool op haar kop en miss '67 is gekleed ! Ofwel, het haar kortgeknipt lijk een rat, steekt ze effenaf in een herenpak en bootst ze hulpeloos de mannen na !

Neen, dat gaat niet meer op ! Op het gevaar af ontaard te worden, dient de moderne vrouw haar eigen psyche trouw te blijven en wat haar uiterlijk aangaat, Bredero te gedenken die eens schreef : « de schoonheyt van natuer passeert doch alle const ! ».

H.V., Brussel.

NIEUWE SPELLING

In uw weekblad heb ik een schrijven gelezen nopens de nieuwe spelling die men tans wil invoeren. Ik vraag me in Gods naam af, waar die voorstanders heenwillen. Is de taal van Hendrik Conscience of van Guido Gezelle niet meer voldoende om ons Vlaams-zijn levendig te houden ? Tans, om « modern » te zijn, moet men 25 % Franse woorden gebruiken... Wat is ons Vlaams toch arm ! En zeggen dat we voor deze taal strijden ?

Indien de Noordnederlanders hun taal willen bevuilen door inmenging van Franse woorden, daar doen ze natuurlijk mede wat ze willen. Wij moeten ze niet volgen. Het Vlaams is een taal die rijk genoeg is om zelfstandig te blijven.

Wat mij betreft, ik zal nooit de nieuwe spelling gebruiken en ik heb aan mijn kleinkinderen verboden ze te gebruiken, zelfs indien men ze op school zou aanleren. Wij hebben ons lang genoeg belachelijk gemaakt tegenover de Walen.

A.J., Brussel 16.

DELEU-DAGBOEK

De man die Deleu's boekje in uw blad besproken heeft ontpopt zich als een tipiese reprezentant van een groep, die van het verleden niets geleerd heeft en er wel nooit meer iets van zàl leren. Overduidelijk blijkt dat uit zijn sneer aan Deleu's adres, die zo hoognodig tot een unitaire, « Volksfremde » Brusselse salonflamingant gedegradeerd moet worden. U moet het mij niet kwalijk nemen dat ik een dergelijke stupiditeit niet ga weerleggen — voor iedereen die Deleu persoonlijk kent is dit wartaal — en dat ik volsta, verwijzend naar de geschriften van Geyl, Arie Willemsen en Picard, met te konstateren dat de oude nationalistiese flamingant moeilijk schijnt te kunnen leven wanneer hij zich niet een «verrader» heeft gekweekt.

Ik ken Deleu persoonlijk heel goed. Tussen ons is er zelfs niet het verschil Vlaming - Noordnederlander ; we weten dat wij nederlandstaligen staan voor een stuk kultuur- en taalproblematiek waarbij dit onderscheid zinloos is. Ik weet ook dat Deleu de enige flamingant van zijn — en mijn — generatie is die in Nederland bekend is en gewaardeerd wordt. In hem waardeer ik vooral dat hij niet lijdt aan de kwaal waar sommige flaminganten zo mee behept zijn : het teoretizeren over een Nederlandse ideologie zodat men aan het werk niet meer toekomt. Deleu legt kontakten, weet mensen, ook — nee vooral — in Nederland voor de Vlaamse en Nederlandse zaak te interesseren en heeft bewezen wat men op deze manier kan bereiken.

F.N., Raamsdonk (N.-Brabant).

VIETNAM

Ik begrijp niet hoe het komt dat de V.U. als nasionalistiese partij zulke verbazend inkonsekwente houding blijkt aan te nemen inzake de nasionale strijd van de... Vietnamezen.

Meer bepaald heeft het me ten zeerste verbaasd noch de naam van de V.U. als partij, noch de naam van 'n V.U.-vertegenwoordiger aan te treffen op de lijst van de instellingen en personen die de « Vrede in Vietnam »-betoging steunden. Dit terwijl kard. Cardijn en vertegenwoordigers van àlle andere politieke partijen er wèl op stonden.

Wij, Vlaams - nasionalisten, moeten radikaal en zonder kleingeestig gediskussiëer de zijde kiezen van het onafhankelijke en nasionaal bewuste deel van het Vietnamese volk : de Vietkong en de Noord-Vietnamezen. Het is onze plicht van solidariteit stelling te kiezen vóór het kleine Vietnamese volk en tégen de imperialistiese kolos U.S.A.

J.V., Geel.

JOODSE STEM

Naar aanleiding van het artikel « Joodse stem in de Kontaktklub » in uw nummer van 25.2.67 moet ik u meededelen dat ik me niet akkoord kan verklaren met het besluit van de opsteller, namelijk dat het (verdwijnende) anti-semitisme op simplistiese domheden berust.

Het zgn. «antisemitisme» vindt zijn oorsprong in de wereldbeschouwing van de Joden zelf. Het feit dat zij zich beschouwen als het « uitverkoren volk » bepaalt heel hun mentaliteit en hun manier van optreden tegenover niet-Joden.

Het antisemitisme is niet ontstaan als reaksie op de kruisiging van Kristus, zoals meestal wordt aangenomen, alhoewel religieus fanatisme wel tot de buitensporigheden heeft bijgedragen. Uitingen van antisemitisme bestonden reeds lang vóór Kristus' tijd, o.a. in het oude Griekenland.

Het probleem berust dus klaarblijkelijk niet op « simplistiese domheden », maar zit veel dieper en is niet eenvoudig op te lossen door elkaar beter te leren kennen.

M.V.G., Borgerhout.

FELIX TIMMERMANS

In verband met het voortreffelijk artikel van J.D. over onze grote verteller zou ik nog graag willen opmerken dat Timmermans niet alleen meer dan ooit ten onzent en ook in Duitsland gewaardeerd wordt, maar dat men nu in hem niet enkel meer de goedlachse volkskunstenaar van vóór de oorlog ziet, doch ook de schepper van edele en zuivere letterkunde. De waarderingsbazis is aldus verschoven. In het werk van de gemoedelijke verteller, die Timmermans ongetwijfeld is geweest, ontdekken we nu het diep menselijke, waarvoor het verhaal in al zijn volkse kleurigheid slechts een inkleding was.

Van Vlaams-nasionaal standpunt uit gezien, worden we aangenaam verrast, wanneer bv. in « Boerenpsalm » Wortel de franskiljonse kasteelheer over de hekel haalt. Het meest treffend in dat opzicht is mijns inziens echter de postuum verschenen roman over het leven van de bekende schilder Adriaan Brouwer. In deze heerlijke biografie laat Timmermans een Vlaming evolueren, die zich zowel in het protestantse noorden als in het katolieke zuiden tuisvoelt en het zelfs opneemt voor de Geuzen, alle Spaansgezinde landgenoten ten spijt !

H.V., Brussel.

DELEU-RESENSIE

Ik veronderstel dat u weet wie J. Deleu is en wat hij presteert. « Ons Erfdeel » en zijn « Journaal... » zijn daarvoor welsprekend genoeg. Ik kan alleen maar oordelen over West-Vlaanderen, maar ik weet stellig hoezeer « Ons Erfdeel » en Jozef Deleu hier door V.U.-leden, -kaderleden en -simpatizanten gewaardeerd wordt en hoe allen hier weten dat, als hij al een Brussels unitarist is, er waarschijnlijk maar een vijftal « zuiveren » meer overblijven in heel Vlaanderen.

Eigenlijk spijt het me oprecht dat ik U zo'n brief stuur. Ik doe het toch omdat ik zo'n grote waardering heb voor de V.U. en voor « WIJ ». Maar als de geest van die resensie ooit de geest van « WIJ » en van de V.U. zou worden, wat ik vreselijk spijtig zou vinden, dan zou voor mij en voor de overgrote meerderheid van de « WIJ »-lezers alleen maar overblijven « adieu » te zeggen.

E.V.d.W., Izegem.

De redaksie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliseerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redaktie

Brussel, 16 maart 1967.
Betr. Wij en Gij.

Als we in een verloren kwartuurtje zo eens de "WIJ"s van de jongste weken terug doornemen, valt het ons op dat we eindelijk een lezersrubriek beginnen te krijgen die het ideaalbeeld, dat we voor onszelf hadden uitgetekend, begint te benaderen.

Er is een tijd geweest dat we héél weinig lezersbrieven kregen. Die ligt nu gelukkig toch al enkele jaren achter de rug. Hij werd gevolgd door de periode waarin - om voor ons onverklaarbare redenen - de meeste lezersbrieven op vaak nogal forse wijze de argumenten van de redaksie bijtraden. Hoe meer lezers, hoe meer vreugd. De jongste jaren is ons lezerskorps sterk gegroeid en drong ons blad door in de perifferie van de partij. Daar bevindt zich een uitgebreid publiek dat wél positief maar tevens krities staat tegenover wat wij brengen.

Het ideaalbeeld van een lezersrubriek is voor ons altijd geweest, dat de meerderheid van de ingezonden stukken zich op verstandige en kritiese wijze bezighoudt met de inhoud van ons blad. Alhoewel we niet ongevoelig zijn voor een woord van lof (de zeldzame keren dat daartoe aanleiding bestaat), geven we de voorkeur aan een lezersrubriek met méér kontra dan pro.

Dat brengt ten eerste leven in de brouwerij. Vervolgens in het een steeds weerkerend bewijs van het feit dat we een open redaksie wensen te zijn. En last but not least dwingt het ons steeds opnieuw tot een grotere inspanning en -naar we hopen - een beter rezultaat.

Wij

NATIONALE LOTERIJ

HOGE LOTEN
10.000.000 fr.
3.000.000 fr.
2.000.000 fr.
1.000.000 fr.
500.000 fr.
500.000 fr.

EN 76.820 LOTEN
van 400 tot 200.000 fr.

+ 50 Troostloten
van 20.000 fr.

SPECIALE Paastranche

Trekking op 28 maart

72 MILJOEN fr. in loten

HET BILJET: 200 fr.
HET TIENDE: 22 fr.

● Een hardnekkige leugen

volksunie en kommissie meyers

(wim jorissen) Zoals onze lezers weten heeft volksvertegenwoordiger Verroken de gewoonte te vertellen dat de Volksunie eerst tegen de kommissie Harmel was, nadien er voor. Volksvertegenwoordigre Kiebooms komt daarop terug in « Gazet van Antwerpen » van vorige maandag en schrijft dat de V.U. tegen de kommissie Meyers is en er later voor zal zijn.

De heer Kiebooms speelt dus al profeet.

We zullen hierbij de zaken nog eens moeten rechtzetten.

De Volksunie kon noch voor noch tegen de kommissie Harmel zijn, om de doodeenvoudige reden dat de V.U. toen nog niet bestond.

Wel is het juist dat latere V.U.-ers zoals mr. Van der Elst en ikzelf de heer Verroken toen aangevallen hebben, o.m. omdat hij in de kommissie Harmel de Voerstreek en de Platdietse streek had laten vallen.

Welke aanval toch verdiend was, menen we!

Van kapitulasie is het dan naar kapitulasie gegaan (de Voerstreek uitgezonderd). De kommissie Harmel aanvaardde bvb. Edingen als Nederlands, ze aanvaardde ook dat het tweetalig Brussel niet buiten de 19 gemeenten zou uitgebreid worden.

Wat hebben de kleurpolitici gedaan? Edingen prijsgegeven. Fasiliteiten gebracht in zes Brusselse randgemeenten.

Wij hebben o.m. de heer Verroken toen verweten dat hij met minder tevreden was dan met hetgeen de kommissie Harmel hem gaf. Men moet een eigenaardige kronkel in de geest hebben om daaruit te besluiten dat de V.U. eerst voor, nadien tegen de kommissie Harmel was.

Maar wie geen argumenten heeft, moet van alle hout pijlen maken.

Wat de kommissie Meyers betreft, wij zijn er tegen. « Waarom » hebben we vaak genoeg geschreven. Wat niet wil zeggen dat elk voorstel ervan zal verkeerd zijn. Dat zou er nog aan ontbreken! Wij zullen haar voorstellen later onderzoeken. Maar de samenstelling ervan alleen al kan niet veel goeds meebrengen.

● Buitenlandse investeringen (1)

te veel krediet voor buitenlanders?

(h. van altena.) Buitenlandse investeringen dienen niet uit ons land te worden geweerd, maar de voorwaarden waarin ze tot stand gekomen zijn, waren soms nadelig voor de eigen volkshuishouding.

Dat was een konkluzie die men kon trekken uit het kollokwium over finansieringsproblemen van internasionale vestigingen, kollokwium dat vorige week plaats had te Antwerpen, op inisiatief van het Vlaams Ekonomies Verbond.

De buitenlandse vestigingen hebben dikwijls te weinig eigen middelen aangebracht en hebben te ruim geput uit de Belgiese en Europese kapitaal- en kredietrezerves. Ofschoon het moeilijk is juiste en volledige gegevens hierover te vinden, werden op het kollokwium sijfers vermeld waaruit men kon afleiden dat de buitenlandse ondernemingen, die zich in België tussen 1959 en 1965 zijn komen vestigen, gemiddeld met slechts 32 t. h. eigen middelen en met 68 t. h. kredieten opereren. Die verhouding is niet gezond.

Op het kollokwium werd de wenselijkheid van ten minste 50 t. h. eigen middelen geopperd en een kredietverstrekking van maximum de overblijvende helft.

Vergissen we ons wanneer we de reaksies van de aanwezige bankiers aldus interpreteren, dat de heer L. Wauters van de Kredietbank niet afkerig stond tegenover een kredietverstrekking die desgevallend boven die 50 t. h. kan gaan? Terwijl de vertegenwoordiger van de Generale Bankmaatschappij, de heer Dirckx, de kredietkraan niet zo ruim voor buitenlandse nieuwe vestigingen wil opendraaien?

Een karakteristieke bijdrage tot het debat leverde eveneens de voorzitter van de Nasionale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, prof. Rob. Vandeputte. Hij nam als maatstaf het kredietvolume dat de finansiële parastatale instellingen verstrekt hebben aan buitenlandse investeerders in de periode 1959-1965 en stelde de vraag : zijn we niet wat te ruim geweest met onze kredietverstrekking?

Volgens prof. Vandeputte is men te ver gegaan — zo hebben we zijn intervensie toch menen te verstaan — en zouden de buitenlandse vestigingen, met hun wel eens ongezonde innerlijke finansiële struktuur, dikwijls met verlies werken.

Opvallend was, dat de aanwezige bankiers diskreet heengleden over de bedrijfsrezultaten van de vreemde maatschappijen die zich in België zijn komen vestigen en aan wie ze aanzienlijke kredieten verstrekt hebben. In talrijke gevallen zijn de vestigingen trouwens nog in hun opbouw- of aanloopperiode en is het nog te vroeg om zich over hun rentabiliteit uit te spreken.

Indien het vestigingen betreft die een onderdeel zijn van een grootscheeps internasionaal uitbreidingsplan van « big business », dient men de lasten en de baten trouwens te bezien in een lange periode en in het raam van een zeer ruime budgettering.

● Buitenlandse investeringen (2)

hoe het krediet duurder is geworden

(h. van altena). Men kan uit het V.E.V.-kollokwium verder nog onthouden dat de banken en de parastatalen in feite minder zware eisen gesteld hebben aan de buitenlandse krediet-aanvragers die een vestiging in België overwogen, dan aan de binnenlandse. Ze kunnen er hun redenen voor gehad hebben, en dank zij die soepelheid werden bedrijven aangetrokken die anders allicht naar een ander Westeuropees land zouden gegaan zijn (wat dan zeker scherp zou gegispt geweest zijn door kringen die skepties staan tegenover ons finansieel bestel...).

Blijft het feit dat de grote faam van de buitenlandse kredietnemers dikwijls de doorslag gaf en de banken en parastatalen ongewoon grote kredieten toestonden aan buitenlanders, zonder de waarborgen te eisen die ze van hun binnenlandse klanten gewoonlijke wél vergden. Van een werkelijke en veralgemeende diskriminasie ten nadele van de inheemse bedrijven mag wel niet gesproken worden — dat ware overdreven — maar in feite zijn er wel eens beslissingen gevallen die in die richting wezen.

Is « joint venture » een oplossing? D.w.z. een formule volgens welke het kapitaal van de buitenlandse vestiging voor 50 t. h. aan Belgiese investeerders dient voorbehouden?

Minister Van Offelen heeft behoedzame suggessies in die zin gedaan. Het is echter gebleken dat de buitenlanders geen Belgiese partisipasies wensen in een omvang die hen zou hinderen in hun beslissingsvrijheid, dus geen « joint venture » aan 50 t. h...

Anderzijds zijn de grote Belgiese holdings niet bereid minderheidspartisipasies te nemen in buitenlandse vestigingen in België, die misschien een beleid volgen en plannen uitwerken welk niet stroken met de belangen en de doeleinden van die holdings.

Men kan bezwaarlijk aannemen dat de Société Générale de Belgique of Brufina ooit zullen bijdragen tot de verwezenlijking van industriële plannen die niet met hun eigen projekten stroken en waarop ze geen beslissende vat hebben. Dat zou ingaan tegen hun doelstellingen...

Het ligt voor de hand dat de kredietverstrekking aan de buitenlandse vestigingen een van de elementen is die de prijs van het geld heeft opgedreven.

Daar komt nog een andere faktor bij : de meeste van die buitenlandse vestigingen voeren een ruim deel van hun produksie uit, en dat is vanzelfsprekend een voordeel voor onze volkshuishouding. Maar ook een last, aangezien het alweer onze kapitaalmarkt en onze kredietinstellingen zijn die de spanningen van de eksportfinansiering moeten dragen.

Nogmaals : dat mag ons niet verleiden tot vijandigheid tegenover buitenlandse investeringen ten onzent. Ze zijn een stimulans, een verrijking van ons bedrijfsleven. Ze hebben een gunstige invloed op ons teknies « know how » en op de strukturele aanpassingen van onze finansiële en industriële ondernemingen. Dat is ook de reden waarom we gevoelig zijn voor elke beslissing die een buitenlandse onderneming, waarvan we verwachtten dat ze naar Vlaanderen zou komen, naar Wallonië oriënteert.

beroepshalve bekeken

De Waalse sosialisten genoten deze week de eer van de vedetterol in de binnenlandse dorpspolitiek al is deze « eer » van zeer voorbijgaande aard. Opvallend daarbij is nochtans de stoute en, zelfs smalende toon die zowel de Vlaamse partijleiders als sommige Vlaamse ABVV-leiders aanslaan tegenover hun Waalse « kameraden ». Over de politieke aspekten van dit kongres wordt elders in dit blad uitvoerig kommentaar uitgebracht, wij willen even de aandacht vestigen op een ABVV-standpunt, niet van Major doch van Sindikalist-Thys. Deze wijst er o.m. op dat ook de vakbeweging in Wallonië onderhevig is aan de machtstrijd tussen unitaristen en federalisten, welke laatste het etiket « verraad » opgespeld krijgen omdat ze de solidariteit met de Vlaamse ABVV-ers blijven huldigen. Niettemin is Thys van mening dat het « ABVV geen gevangenis is » en dat desgevallend het ABVV zich struktureel zal moeten aanpassen « want men kan geen eensgezinde Walen in een unitaire struktuur vasthouden als ze eensgezind naar het federalisme zeilen ». We brengen deze toch tamelijk verrassende uitspraak van een der vooraanstaanden uit het ABVV direkt in verband met de geruchten van enkele maanden geleden over een hervorming van het ABVV in federale zin, die zelfs onder de benaming van « plan Major » te gepasten tijde aan de ABVV-leiding zou voorgelegd worden. Welke leiding einde 1967 zou gewijzigd worden o.a. door het aftreden van Major, evenals Cool in het ACV, « vermoeide strijder » en de « pensioengerechtigde leeftijd genaderd». Gedachtig Majors verleden hebben we toen niet zoveel geloof gehecht aan deze mogelijkheid tot federalizering van België's tweede sterkste vakverbond, maar wanneer een Thys zich bij voorbaat schuldig neer te leggen bij een door hem verwachte evolusie in die zin, dan begint er toch een belletje te klinken. Wat ons overigens ook in Thys' uiteenzetting trof was de bijna triomfantelijke beschrijving van Spinoy als « simbool van het harde, koele Vlaanderen, konservatief sosialist en koppig unitair ». Vooral dat « konservatief sosialist » is een bekentenis : het verval van het sosialisme is inderdaad ver gevorderd wanneer het konservatieve in een kwazi-partijkrant als een deugd wordt voorgesteld.

De federalizering van BSP en ABVV of de beweging in die richting is weer op gang gekomen na een pauze van nagenoeg zes jaar. Men zou ook niet verwachten dat het nu allemaal plots zulk een vaart zal nemen ware het niet dat de Waalse ekonomiese achteruitgang en het dagelijks groeiend Vlaams zelfvertrouwen werkelijkheden zijn die in een unitaire staat onvermijdelijk tot botsingen moeten leiden. Het komt dus daarop neer dat de realiteit ook de meest schrikachtige Waalse sosialist uiteindelijk in het opnieuw wassend Waals federalisties getij moet doen terecht komen.

Dat de « harde, koele en zelfs konservatieve » Vlaamse sosialisten uit arren moede dan niets anders zouden kunnen doen dat dezelfde weg op te gaan ligt voor de hand, hoewel we er op aan kunnen dat ze alles in het werk zullen stellen om dit proses tegen te houden resp. te vertragen. De reden daarvan kennen we : de Vlaamse sosialistiese leiders zijn met de gemakkelijkste weg naar de macht als het ware vergroeid. Zo hun Waalse kollega's een wezenlijk gebrek aan dinamiek en persoonlijk en kollektief inisiatief hebben, met de als vanzelfsprekend geachte hulp van Vlaanderen, dan hebben de Vlaamse sosialistiese leiders zich geïdentifiseerd met de metode van de gemakkelijkste weg naar de macht, o.a. stoelend op hun Waalse rezerves. De ene gemakzucht is hier uiteindelijk gelijk aan de andere. Toch komt de tijd, dat ook de Vlaamse sosialisten op een andere golflengte zullen moeten overschakelen. Zoniet geraken ze helemaal in de verdrukking. Dat zou dan de les van Doornik voor Vlaams sosialisties gebruik moeten zijn.

OP DE TELEKS

Onder de koepel van 356 is het PVV-verzet nu al in zoverre verwaterd dat de PVV-senaatsfraksie genoegen zou nemen met de toelating, « opmerkingen » te mogen maken bij de bespreking in de openbare vergadering. Van amendementen kan immers geen sprake zijn, want dan verliest de regering haar « kostelijke tijd » en de drakoniese besluiten liggen gloeiend heet te wachten op hun publikasie. Zoveel tijd men te Brussel voor uitvoeringsbesluiten van taalwetten neemt, zo weinig heeft men er als het om de praktiese uitwerking van volmachten gaat. Misschien zal daarmee de voorgeschiedenis van deze aftakeling der demokrasie 1967 beëindigd zijn. Het was in elk geval verdacht stil rond de koepelwet, veel te stil om te deugen... Dinsdag begint dan het ultiem senaatsdebat.

Leuven komt elke woensdag op de proppen met de operasie Ultimatum. De jongens van Leuven houden er de moed in, al dreigde er deze week een wiel af te draaien met een bedreiging van mgr. Maertens, die achteraf de dreigementen (sanksies, uitsluitingen e.d.m.) afzwakte, nadat hij vanwege de studentenleiding de verzekering had gekregen, dat ze : 1. van de aankondiging van de wekelijkse « happening » geen meeting meer zouden maken ; 2. met het bekladden (met onuitwisbare verf) van universiteitsgebouwen niets te maken hadden. In de franstalige studentenvereniging schijnt zich een krachtproef tussen Waalse en Brusselse studenten af te tekenen ; de Waaltjes zouden de Brusselse voogdij beu zijn. Beter laat dan nooit.

Op 26 april wordt te Leuven een betoging gehouden die tevens het begin van een verscherpte aksie zou zijn indien de kwestie van de overheveling niet offisieel aan de orde is gesteld. Als u het ons vraagt : de akademiese overheid is nog steeds niet haastig.

K.V.B.

● Adel en diplomasie (1)

hun afgesloten jachtterrein

(red.) Er zijn in België zowat 900 families die het recht hebben, adellijke titels te voeren. De verhouding is dus zowat één « blauwbloedige » tegen 10.000 gewone burgertjes zonder blazoen of familienaam-met-twee-panelen-en-een-scharnier.

Wanneer men echter bepaalde domeinen van het openbaar leven in de kijker neemt, dan loopt men daar om de haverklap een blauwbloedige tegen het lijf. Zo bijvoorbeeld in de beheerraden van de grote n.v.'s. De rijke blauwbloedige families hebben een dikke vinger in de pap van de haute finance. En zelfs de berooide adellijken komen nog best aan hun trekken : de gewoonte handhaaft zich hardnekkig, in iedere beheerraad die zichzelf respekteert minstens één blauwbloedige op te nemen. Desnoods zonder senten. Alleen maar omwille van het dekorum.

Het grote en ekskluzieve jachtdomein van de Belgiese adel is en blijft echter de diplomasie. In de hogere funksies van « de carrière » hebben de blauwbloedigen een aandeel genomen, dat absoluut buiten elke verhouding staat met het belang van de adel in 's lands politiek beleid en dat de vraag doet rijzen, in hoeverre de voorrechten van een bepaalde kaste — in strijd met de meest elementaire grondwettelijke bepalingen — nog worden erkend.

Een korte (en onvolledige) opsomming van enkele funksies en namen moge volstaan om deze toestand te illustreren. In het sentraal bestuur van Buitenlandse Zaken ontmoeten we : burggraaf Davignon aan de algemene politieke leiding; baron Van der Straten als direkteur-generaal van de politiek; prins de Merode als direkteur voor Europa; graaf de Lichtervelde als direkteur voor het Oosten; graaf d'Ursel als direkteur voor Kongo; graaf de Kerckhove de Dentergem als direkteur voor de Nato en de Shape; ridder de Schoutete de Tervaerent als direkteur van de persdienst.

Op onze ambassade's in het buitenland is het al niet beter. Hierna geven we een (onvolledige) opsomming van enkele posten met de titularis. Londen; baron Van den Bosch; Ottawa : Daufreane de la Chevalerie; Madrid : baron Beyens; Washington : baron Scheyven; Athene : graaf de Selys-Longchamps; Rome : graaf d'Aspremont-Lynden; Heilige Stoel : baron Poswick; Stockholm : baron Cogels; Kopenhagen; baron Holvoet; Beiroet : Paternotte de la Vallée; Genève : graaf de Liedekerke; Nairobi : Rittweger de Moor; Rabat : de Bassompierre; Manilla : baron van Caloen de Basseghem.

● Adel en diplomasie (2)

volksunie zet de bezem er in

(red.) De lijst is, zoals we reeds zegden, onvolledig. Ze zou kunnen aangevuld worden met heel wat andere namen en funksies. Zo bijvoorbeeld met de namen van onze vaste vertegenwoordigers bij heel wat internasionale organismen : de Staercke bij de Nato, baron Pappeiaens de Nordhoven eveneens bij de Nato, enz.

Aan de hand van deze feiten kan men niet anders dan komen tot de schokkende vaststelling, dat de adel blijkbaar de diplomasie in pacht heeft genomen als « chasse gardée » en dat hij er een feitelijk monopolie uitoefent. Deze vaststelling wordt nog verergerd door het feit dat bepaalde diplomaten, juist omdat ze een tweeledige-naam-met-scharnier hebben, een invloed kunnen laten gelden die helemaal niet met hun administratieve belangrijkheid overeenstemt : de « clan » houdt immers alle touwtjes in handen.

Nu mag het zijn, dat voor de aanwezigheid van een groot aantal adellijken in de diplomasie een aantal historiese verklaringen kunnen ingeroepen worden : dat is volmaakt verleden tijd en de voorrechten die gisteren « natuurlijk » waren, zijn in de demokrasie van vandaag een aanfluiting van alle billijkheid en recht. Dat heeft men elders al lang ingezien. In Nederland bijvoorbeeld werden dadelijk na de oorlog een aantal bepalingen ingevoerd, waardoor het kontingent van de Nederlandse adel in de buitendiensten werd beperkt en herleid tot billijke verhoudingen.

In België, waar de eis van demokraties fatsoen versterkt wordt door de eis van rechtvaardige taalverhoudingen, moet de grote kuis nog gebeuren.

De Volksunie heeft dan maar de bezem uit de hoek gehaald. Enkele dagen geleden diende onze Kamerfraksie een wetsvoorstel Coppieters in, waarvan de belangrijkste bepaling luidt als volgt : « Het aantal betrekkingen in Buitenlandse Zaken, voorbehouden aan de vertegenwoordigers van de Belgiese adel, mag op geen enkele van de twee taalrollen en op geen enkele trap van de administratieve hiërarchie met meer dan 10 t. h. de globale verhouding overschrijden van de Belgiese adel t.o.v. de gezamenlijke Belgiese bevolking ».

Dat is dan, vertrekkend van de huidige toestand, een overgangsmaatregel. De situasie zal slechts zuiver zijn bij een verhouding van één tot tienduizend. En aangezien er heel wat minder dan tienduizend landgenoten in « de carrière » werkzaam zijn...

Toon Spinoy

« De toorn is een slechte raadgever ». Spinoy zal, sinds hij verleden week in de Kamer zijn grote filippika hield, al gelegenheid te over gehad hebben om zich te bezinnen op deze waarheid.

We twijfelen er niet aan dat het inderdaad toorn was die hem de vele striemende woorden — verzacht door de balsem van vernederende beloften — in de mond legde. Spinoy heeft er zich nog niet mee kunnen verzoenen dat hij zijn dagen moet slijten op de banken der oppozisie, in plaats van te prijken daar waar hijzelf meent dat verstand en bekwaamheid hem moeten doen zetelen : op de regeringsbanken, in het volle licht der schijnwerpers.

Hij is onverzoenlijk blijven doorkankeren tegen wie hem belet hebben, de rol te spelen waartoe hij zich geroepen voelt. In de eerste plaats tegen de dwarswringers bij uitstek, de oppozisie-gezinde Waalse sosialisten.

De gelegenheid om een sterk nummertje weg te geven deed zich voor aan de vooravond van het kongres waarop de Waalse scheefdrijvers het zouden opnemen tegen het konsept van hun Vlaamse partijgenoten. Want laten wij ons niet bedriegen door wat Van Eynde deze week over Doornik heeft gezegd : er gaapt 'n afgrond tussen de sosialisten in Wallonië en Vlaanderen. Tot nu toe werd dat min of meer verdoezeld door het feit, dat een andere tegenstelling deze Vlaams-Waalse verhouding doorkruiste : de tegenstelling tussen de Waalse sosialisten zelf, tussen grosso modo de Luikenaars en de Henegouwers.

De toorn om de verloren ministerzetel, samen met de ontgoocheling om de verzoening tussen de Waalse sosialisten hebben Spinoy er toe gebracht, zich te vergalloperen in een redevoering en zichzelf zodanig onmogelijk te maken, dat de Waalse wrevel tegen hem het voortaan zeer moeilijk zal maken dat hij nog op fatsoenlijke wijze aan een portefeuille geraakt.

Nee, het was niet de taal van een moedig politicus die, desnoods tegen alles en iedereen in, zijn opvatting verdedigt. Uit de bittere rede van Spinoy sprak de woede om de verloren persoonlijke kans, de ontgoocheling om het einde van een heel sisteem, de vrees voor een tijd waarin alle bakens zullen verzet zijn.

Toon Spinoy is het prototipe van een verburgerlijkt Vlaams sosialisme, dat slechts bezorgd is om de vleespotten van de macht. Die machtsbegeerte bracht hem en zijn geloofsgenoten er toe, een steeds makker sosialisme te prediken en meer en meer bij het unitarisme te zweren. Want om zich in Brussel te handhaven hebben de Spinoy's de hulp nodig van de sterkste Waalse politieke groep. Alleen in een unitaire struktuur, alleen met de hulp van de Waalse partijgenoten betekent meneer Spinoy iets méér dan een doodgewoon « député de province ».

Vandaar de grote liefde voor Wallonië, voor de Waalse partijgenoten. Vandaar de ontelbare diensten die hij, ten koste van eigen volk en eigen kiezers, aan Wallonië bewees. We hebben zijn eigen bekentenissen : overheveling van Vlaamse fabrieken naar Wallonië, overschrijving van Vlaamse spaarsenten naar Wallonië en noem maar op.

Deze koehandel werd gruwelijk verstoord op het ogenblik dat, onder André Renard, de Waalse wrevel om een doodgelopen staking zich omzette in een versterkte impuls voor het federalisme. Het gebouw, waarin Spinoy zich zo knus had geïnstalleerd, wankelde op zijn grondvesten. En er was alle handigheid en vooral alle gebrek aan skrupules nodig, om de orde te herstellen : de Mechelaar — niet hij alleen, maar vooral hij — slaagde er in om het Renardisties Waals eenheidsfront te splijten. Al de kredieten en al de bedrijven en al de infrastrukturele uitrusting waarop Spinoy de hand kon leggen, verhuisden naar Wallonië en meer in het bizonder naar Henegouwen. Spinoy deed een meesterlijke zet : hij kocht doodeenvoudig de Henegouwse sosialisten.

Hij moet toen al beseft hebben, dat zo'n koop slechts tijdelijk kon gesloten blijven. Dat, waar chantage zo eenvoudig bleek, de Waalse hebzucht minder dan ooit zou bevredigd zijn. Dat vroeg of laat, na een kort verteringsproses, de honger weer om nieuwe vraat zou schreeuwen. En dat het onmogelijk zou zijn, op tijd genoeg aan te slepen om de Waalse kloof te bestendigen.

Verleden week, op een paar dagen afstand van het kongres der herstelde Waalse eenheid, begaven Spinoy's zenuwen. In een koude en juiste diagnose ontleedde hij ongenadig de Waalse kwalen. Zijn patetisch aanbod om zichzelf blijvend door de Walen als voetmat te laten gebruiken was de zwanegang over heel het konsept waarbij hij altijd gezworen heeft.

Zelfs die meeste slafelijke en hondse onderdanigheid werkte op de Walen slechts als de rode lap op een stier : chanteren willen ze wel, maar op langere termijn hebben ze lak aan paternalisme. Zelfs aan het paternalisme van een knecht.

dio Genes.

● De verkiezingen aan de R.U.G. (1)

ondubbelzinnige aksie en programma

(red.) Midden volgende week zal te Gent de uitslag bekend gemaakt worden van de verkiezingen voor de samenstelling van de algemene Raad van het Gents Studenten Korps. Zich aan voorspellingen wagen inzake deze uitslag is zeer moeilijk : de verkiezingen worden voor de eerste keer gehouden en alle vergelijkingsmateriaal ontbreekt dus totaal.

Nochtans blijkt men aan de Gentse universiteit over het algemeen rekening te houden met een flink rezultaat voor de Vlaams-nasionale lijst.

Dat ligt inderdaad in de lijn van de waarschijnlijkheden. Gedurende gans de verkiezingskampanje heeft V.N.S.U.-Kartel de toon aangegeven inzake propaganda, aktiviteit en originaliteit. Ook tegenstanders gaven grif toe, dat het V.N.S.U.-verkiezingsprogramma — dat in een vierbladige krant aan huis werd besteld bij alle studenten van de R.U.G. — het meest uitvoerige is en dat hef getuigt van een brede vizie op de problemen niet alleen van de studentengemeenschap, maar van de ganse huidige nasionale en internasionale situasie.

Wat ons vooral aanspreekt is het feit, dat zowel V.N.S.U.-programma als V.N.S.U.-propaganda ondubbelzinnig Vlaams-nasionaal en sosiaal vooruitstrevend waren. De tegenstanders werden daardoor tweemaal verrast. Ze hadden ten eerste niet gedacht dat V.N.S.U.-Kartel zou uitpakken met zulk een duidelijke volksnasionalistiese stellingname. En ten tweede hadden ze gehoopt, dat V.N.S.U. hen de gelegenheid zou geven om een oude dooddoener nieuw leven in te blazen : Vlaams-nasionaal is konservatief. Daarvan is niets in huis gekomen en een paar ontgoochelde linkse lijsttrekkers gaven groenlachend toe, dat zijzelf in hun programma teruggeschrikt waren voor enkele sosiale konsekwensies die V.N.S.U.-Kartel had aangedurfd.

Herinneren we er aan, dat voor deze verkiezingen acht lijsten werden ingediend. De minste kans op een fatsoenlijk rezultaat maken daarbij de liberale Centrumlijst, de lijst Links Eenheidsfront, de eenmanslijst Vidal, de franskiljonse lijst Leten en de lijst van het Senioren Konvent.

● De verkiezingen aan de R.U.G. (2)

naar een goede uitslag?

(red.) De « pot » zal wel verdeeld worden door de Fakultaire Belangenlijst, de lijst Studentenvakbeweging en het VNSU-Kartel. Daarbij weze opgemerkt dat de F.B.L. zich gedurende de ganse kampanje heeft willen doen doorgaan als « de lijst van iedereen ». Het programma is navenant : vaag, onprecies en meer berekend op « niemand afstoten» dan op « iemand winnen ». De vage en neutrale kampanje heeft echter niet kunnen beletten dat nogal vlug de aanwezigheid van C.V.P.-jongeren op deze lijst aan het licht kwam.

De S.V.B.-lijst is voor de dag gekomen met een fatsoenlijk programma op het beperkte vlak van de studentenproblematiek. Iedere bredere vizie ontbreekt echter daarbij en S.V.B. ankerde zich vast op de denkfout dat de studentengemeenschap een gesloten en volledig autonome entiteit is, zonder bindingen met de wereld daarbuiten.

V.N.S.U. heeft het anders aangepakt. Om te beginnen is de Vlaams-nasionale studentenvereniging de enige, die onder haar eigen naam aan de verkiezingsstrijd deelnam. En voorts heeft zij zich ingespannen om een breedopgezet, volledig programma te brengen voor gans de gemeenschap vanuit de spesifieke studentenoptiek.

V.N.S.U.-Kartel zal bij deze verkiezingen dan ook niet gewogen worden op bijkomstige faktoren en toevallige omstandigheden, doch eerst en vooral op het programma dat verdedigd werd onder de slogan : « prinsipieel stemmen is toch beter ».

Indien het voor V.N.S.U.-Kartel — zoals algemeen verwacht wordt — binnen een paar dagen een flinke uitslag zal blijken te zijn, is dat een ondubbelzinnige Vlaams-nasionale overwinning.

We wensen het de V.N.S.U.-jongens na deze voor hen zo harde en mooie kampanje van harte !

Wij nazijn

Vlaams nationaal

WAALSE LEUGENS

In Wallonië wordt van de daken geschreeuwd dat tot inplanting van Amoco te Geel werd besloten «niettegenstaande het bedrijf zo goed als zeker voor de Maasvallei was bestemd ». Dit is een leugen. Er is nooit sprake geweest van inplanting te Hermalle; de maatschappij aarzelde, na grondig onderzoek, alleen tussen Geel en West-Duitsland. Pas toen Clerdent van Ekonomiese Zaken en Baquette van de Federasie der Chemiese Nijverheid drukking uitoefende, kwam de naam Hermalle naar voor. Direkteur Swearingen van Standard Oil Company (moedermaatschappij van Amoco) heeft trouwens zopas nog eens duidelijk onderstreept dat alleen bedrijfsekonomiese motieven hebben gespeeld en de doorslag gaven. Wat niet zal beletten dat Luikse en Brusselse bladen verder zullen schrijven « dat de Vlamingen Amoco aan de Walen ontstolen hebben ».

Ze verstaan immers zeer goed de kunst van hun taalgenoot Voltaire die zei « liegt er maar op los, er blijft altijd iets van over »...

BRUSSELS ZELFBESCHIKKINGSRECHT

Op het kongres der Waalse sosialisten te Doornik eiste Guy Cudell, BSP-burgemeester van St Joost ten Node, « zelfbeschikkingsrecht voor Brussel » op. Brussel eist dus het recht op, onafhankelijk te beschikken over het geld, doch rekent er op dat Vlamingen en Walen voor de inkomsten zorgen. Wij blijven van oordeel dat, wanneer Brussel grote sier met ons geld maakt, wij daarover toezicht en medezeggenschap moeten hebben.

EVEN REKENEN

Het is altijd goed met sijfers uit te pakken. De Brusselse semi-metro zal ons, Vlamingen, op een totaal van 10 miljard minstens 6,5 miljard kosten. Voor 1968-69 is alleen voor Brussel op het programma van het Wegenfonds 2 miljard 595 miljoen voorzien en voor de volgende schijf (1970-71) eventjes het dubbele, of minstens 4 miljard 310 miljoen. Deze sijfers zijn minimumsijfers; er mag gerust met een verhoging van 10 tot 20 % gerekend worden eens dat de uitvoering begint. Dat brengt de Brusselse rekening van heden tot 1971 op niet minder dan 16 miljard 800 miljoen frank, met een (bescheiden) speling van 10 % in meer of 1 miljard 600 miljoen, hetzij 18,4 miljard in totaal .

Dergelijke sijfers vormen de passende achtergrond voor de eisen van Cudell, die met andermans senten de grote meneer uithangt.

KASTESCHOOL TE WEMMEL

Vise - goeverneur Cappuyns heeft de beslissing van de Wemmelse gemeenteraad, waarbij de franstalige school aldaar opnieuw zou geopend worden, geschorst. De fransgezinden te Wemmel wilden zich inderdaad niet bij de sluiting neerleggen en waren zelfs van oordeel dat de school eigenlijk nooit gesloten was geweest.

Er werd geknoeid met de prosedure, want het bleek spoedig dat het aantal gezinshoofden niet 16 was (wettelijk minimum), doch dat er slechts 14 vaders 23 leerlingen vertegenwoordigden.

Tot overmaat van ramp bleek dat zes aanvragende gezinshoofden hun kinderen niet eens naar de franstalige school stuurden ! Ook bleken de onderwijskrachten niet in regel te zijn met de wettelijke taalvoorschriften. Kortom, een janboel van jewelste.

Wat echter geen beletsel voor frankofonen en hun pers was, om met deze knoeiboel en deze wetsverkrachting door te gaan.

RONSELPRAKTIJKEN

Is het trouwens verantwoord dat kinderen, die de eerste trimester in een andere school hebben doorgebracht en nu naar Wemmel worden overgeheveld om toch aan het vereiste aantal te geraken, in hun vorige school hebben meegeteld bij de vaststelling van de subsidies en de splitsing der klassen ? Op die manier wordt het finansieel beeld van de betrokken school en van haar schoolbevolking vervalst.

De raadsleden van Wemmel kregen geen inzage van het dossier, men vroeg afwijkingen bij de benoeming van een leerkracht wat de kennis van de tweede taal betreft, kortom het was een aaneenschakeling van onwettelijkheden en uitzonderingen.

De Vlaamse-nasionale studenten van Gent hebben een paar weken terug de franskiljonse school te Wemmel simbolies bezet en zo terug de aandacht gevestigd op de onwettelijkheid. Ligt hun aksie wellicht aan de bazis van het optreden van de vise-goeverneur ?

Wie zou denken dat de ramp met de brug van Pulle een alleenstaand geval is, heeft het mis voor. Zondagavond deed zich een spektakulaire wegverzakking voor te Rhisnes, op de weg Brussel-Namen. Een wagen kwam terecht in de meterdiepe put (zie onze foto); gelukkig beperkte alles zich tot twee lichtgekwetsten en stoffelijke schade. « Via belgica, via secura ».

OPSLAG VAN DE WEEK

De voorgekookte rijst wordt 3 fr per kilo duurder, de ongekookte 2,50 fr.

Bij te tekenen op de prachtige en reusachtige affisje die de P.V.V. tijdens de jongste verkiezingskampanje wijdde aan « de strijd tegen het dure leven ».

BEST INGELICHT BLAD

« De Standaard » richt de grootste persprijskampen van heel het land in en slaagt er zelfs af en toe in, een eersteminister te mobilizeren voor de prijsuitreiking, « De Standaard » gebruikt komputers op zijn redaksie en heeft aan deze tekniese vooruitgang geestdriftige bladzijden gewijd.

« De Standaard » heeft met deze en dergelijke akkevietjes zoveel te doen, dat het blad er niet meer toe komt om op een fatsoenlijke wijze nieuws te brengen.

Verleden maandag was de Smaele-krant het enige Belgiese blad dat dierf titelen « Franse kiezer houdt Vijfde Republiek - Tweede ronde valt goed uit voor gaullisten » en dat een overwinningskarikatuur van de Gaulle bracht.

De jongens van de zondagavondredaksie kropen liever in hun bed dan naar de verkiezingsuitslagen te luisteren. Ze vertrouwden op hun onfeilbare intuïsie en op het komputertje.

Met alle gevolgen van dien...

BOMMEN EN VIS

Het parket van Brugge, dat in de bomaanslag het spoor volledig bijster schijnt te zijn (men heeft gewag gemaakt van twee aanhoudingen in de kringen rond Jeune Europe, doch dat wordt niet bevestigd), viert tans zijn voorkeur voor spektakulaire operasies bot op de vismijn van Zeebrugge, omdat daar dagelijks 10.000 à 15.000 fr aan mijnrechten zou ontdoken worden door sluikverkoop.

Maandag werd de vismijn van Zeebrugge bezet door 50 leden van G.P. en B.O.B., doch men heeft geen enkele visser of verkoper op konkrete feiten kunnen betrappen. De zgn. deelvis van bemanningen en lossers werd in beslag genomen, doch vond geen enkele koper. En staat nu te rotten !

GEEN GELUK...

In visserijmiddens wordt betreurd dat het gerecht van Brugge zich op sleeptouw schijnt te laten nemen door een Oostendse groep, die zijn monopolium bedreigd acht door de stichting van een reeds bloeiende redersentrale te Zeebrugge. Na de operasie bom (plus minus 400 vruchteloze huiszoekingen) kwam nu de operasie vis, eveneens zonder rezultaat. Met flaminganten en Vlaamse vis heeft het Brugs parket geen geluk...

PRIJS VAN DE HUMOR

De grote Oskar van de Humor dient onverwijld uitgereikt te worden aan het Liberaal Vlaams Verbond. Het LVV heeft namelijk kans gezien om minister Vander Poorten te huldigen voor « tien jaar in dienst van de Vlaamse bewustwording ».

Wij dachten dat het nog maar één jaar was. Namelijk dat ene jaar, tijdens hetwelke de Vlaamse bewustwording sneller dan ooit om zich heen greep dank zij de « slaande argumenten » van Vander Poorten's rijkswachters op Vlaamse betogingen allerhande.

Er gaat letterlijk geen week voorbij, of we vinden een dergelijke foto in ons stapeltje aktualiteitsbeelden : Fabiola in gesprek met akteurs van de « Comédie française », Paola in de « Rideau de Bruxelles », de prinsen van Luik in het « Théâtre National », Albert in het « Théâtre Royal des Galeries » enz. Eens per jaar — als het goed gaat ! — bezoekt iemand van het Hof ook wel eens de Vlaamse Schouwburg. En dan wordt kultureel Vlaanderen verzocht, te zwelgen in dankbaarheid en ontroering. Week-in week-uit bewijzen de koning en de prins met hun Spaanse en Italiaanse wederhelften echter, dat hun « culture » en hun « intéresse » eenzijdig en eentalig Frans is. In hoever betekent deze demonstratieve steun aan het Franse kultuurleven van de hoofdstad een stimulans voor de verdere verfransing van Brussel ?

WIJ nazijn

vlaams nationaal

GEESTIGE BLAADJES

Senator Jorissen genoot de eer van een volle pagina kopij van de « Pourquoi-Pas ? ».

Volgens dit blad zou hij in de Senaat de minister flink lastig gevallen hebben over de taal bij de verplegers in krankzinnigengestichten, wat overigens niet juist is. Senator Jorissen valt vele ministers lastig over vele punten, maar dat was hem dan toch nog ontgaan. Gelukkig dat de «Pourquoi-Pas?» de suggestie doet onder een kanjer van een titel « Au senateur Jorissen, Zo-ot » !

Het enige kommentaar dat onze algemene sekretaris ons daarover gaf was zijn verwondering dat de «Pourquoi-Pas?» zo laattijdig een van zijn voornaamste kwaliteiten ontdekt heeft !

Overigens zijn krankzinnigen zieken die in hun eigen taal moeten verpleegd worden.

Onze konfraters mogen weten dat, zo zij deze ziekte krijgen, de Volksunie voor hen franstalige verplegers zal eisen.

Ondertussen raden we ze aan, te kalmeren. Want anders zouden die verplegers binnen korte tijd ter beschikking moeten staan.

RACISME DE CULTURE

Niet alleen voor de « Pourquoi-Pas ? » is senator Jorissen de vedette, maar hem en onze senaatsfraktie wordt ook veel eer bewezen door het maandblaadje van het FDF, « FDF-Contact ».

Vooral het verwijt van senator Jorissen dat de F.D.F.-ers evengoed als de nazis taal- en kultuurrassisten zijn, zit hen dwars. Dat blijkt dus raak geschoten. Goed om weten !

Volgens het F.D.F.-blaadje doet de Volksunie aan volkerenmoord omdat ze de franstalige haarden in Vlaanderen uitroeit.

Het F.D.F.-blad vergeet daarbij dat de franskiljons geen volk zijn, dat men ze alleen hun voorrechten ten dele ontnomen heeft en dat ze zoveel Frans mogen tateren als ze willen. Op voorwaarde dat het Nederlands de taal van de administrasie, het onderwijs en de sosiaal-ekonomiese wereld is van boven tot beneden in Vlaanderen.

Voor het overige mag iedereen in Vlaanderen Frans, Engels, Duits, Russies, Pools of Hottentots praten op straat of in zijn huiskring en zich laven aan de kultuurbronnen die hij verkiest.

VOLKSGEMEENSCHAP

« Links » kan niet verdragen dat de V.N.S.U.-studenten te Gent praten over « volksgemeenschap » terwijl in «Links» zelf geen ander woord te vinden is dan « klassenstrijd ».

Er is inderdaad één kritiek op het woord Vlaamse volksgemeenschap. Men kan beweren dat de Vlaamse gemeenschap slechts een onderdeel is van de Nederlandse volksgemeenschap. Is het dat wat « Links » bedoelt ? Dan moet ze het zeggen.

En voor de rest : het woord sosio-kulturele gemeenschap zal binnen enkele jaren ook niet meer zo nieuw klinken. Helaas voor de linksen zullen de woorden volk en volksgemeenschap altijd blijven bestaan, omdat ze beantwoorden aan levende realiteiten. Dat ze maar eens vragen aan hun linkse geestesgenoten in Wallonië of er een « peuple wallon » bestaat !

Ze zullen vlug bediend worden.

TOCH NOG NEO-NAZI'S ?

De « Volksgazet » heeft lang over neo-nazisme in verband met de Volksunie gezwegen. In een vertwijfelde poging om de jongeren van de Volksunie weg te houden, suggereert «Links» deze band opnieuw.

Klaarblijkelijk vinden ze geen ernstige argumenten tegen ons program.

De « Volksgazet » heeft op 6 maart overigens ook opnieuw neo-nazi's ontdekt, Volksuniemilitanten nog wel. Met fietskettingen zijn die een groepje pasifisten te lijf gegaan.

TRADISIE

Wat is een Volksuniemilitant ?

Dat is iemand die abonnementen en leden maakt, met ons blad kolporteert en de mensen op een psichologies verantwoorde en beleefde manier voor onze partij tracht te winnen. Welnu, niemand van deze militanten te Mechelen heeft wie dan ook aangerand.

Een Volksuniemilitant zal nooit een pasifist te lijf gaan doodeenvoudig omdat het pasifisme een sterke tradisie vertegenwoordigt in de Vlaamse Beweging.

DAT MAG

Jacques Soustelle, de Franse gewezen OAS-leider die in ballingschap leeft, werd vorige week bij zijn aankomst uit Zwitserland te Brussel aangehouden, omdat tegen hem een aanhoudingsbevel bestaat en Frankrijk om zijn uitlevering had verzocht. Hij werd echter prakties onmiddellijk weer vrij gelaten omdat hij vanuit Brussel aan de kiesstrijd wenste deel te nemen te Lyon. Soustelle was er inderdaad kandidaat voor de Assemblée.

We willen er op wijzen dat onze regering van Franse politiekers wél duldt dat ze hier komen spreken en aan politiek doen, maar dat een Paardekoper stelselmatig over de grens wordt gezet wanneer hij hier wenst te spreken. De houding van Brussel toont eens te meer de politiek van twee maten en twee gewichten aan.

TUISHAVEN BRUSSEL

We gaven onlangs de Vlaamse ingenieurs en arbeiders uit de scheepsbouw een pluim, naar aanleiding van de tewaterlating van het 70.000 brt metende ertsschip « Mineral Gent » te Temse. De « Mineral Gent » is het grootste schip dat ooit in België werd gebouwd.

Vermelden we tans volledigheidshalve, dat de « Mineral Gent » Brussel als tuishaven kreeg. Stel je even voor : die kanjer van 70.000 ton in de kikkersloot die « Bruxelles maritime » heet !

Natuurlijk is dat nonsens : de « Mineral Gent » zal nooit of nooit Brussel aandoen. Die tuishaven is alleen maar een kneep van de reder om de taalwet te omzeilen.

Verleden week vrijdag werd te Antwerpen hulde gebracht aan de 65-jarige violist Jos Van der Smissen. Talrijke kunstenaars en vrienden van de gevierde woonden het feest bij. Aan de heer Van der Smissen werd een glasraam overhandigd.

50 JAAR GELEDEN SNEUVELDEN GEBROEDERS VAN RAEMDONCK

Op 26 maart a.s. is het 50 jaar geleden dat de gebroeders Edward en Frans Van Raemdonck in elkaars armen de dood vonden aan het IJzerfront te Steenstrate. Edward werd op 8 oktober 1895 en Frans op 24 januari 1897 te Temse geboren in het gezin van tabakshandelaar Van Raemdonck. Ze groeiden er op in de heerlijke Scheldelucht, in een rustig dorp en in een romantiese natuur. Ze groeiden o. ook als vlaamsbewuste jongeren, met het vieren van de 11 julifeesten, het voordragen van gedichten door de dromerige Frans, met muziseren, dit alles in de kulturele kring van Temse, in de schone tijd van het herlevend flamingantisme.

Toen de oorlog in 1914 uitbrak meldden zich 16 jonge mannen uit Temse als vrijwilliger : ze zouden de « oude vaders » een hart onder de riem steken... Frans en Edward waren er bij en zouden drie jaar lang het harde frontleven aan de IJzer meemaken ; de onmenselijke strijd, verzwaard door de verdrukking en de vernedering van de Vlaamse soldaten door franstalige sjefs. De jonge Frans luchtte zijn hart over dit onrecht reeds in mei 1915 in het « Lied van de dood Op 10 desember 1916 werd het 1e linieregiment waartoe de Van Raemdoncks behoorden naar het kamp van Mailly verplaatst, om er in een nieuwe strijdtaktiek opgeleid te worden. 2 februari 1917 stond het regiment opnieuw in de vuurlijn en werden beide Van Raemdoncks tot sergeant bevorderd bij de 6e kompanjie van het 24e linieregiment.

Op 25 maart ontving deze eenheid het bevel de voorlijn van de Duitsers aan te vallen en het zgn. Stampkot te Steenstrate in te nemen, ca. 250 m. over de vaart IJzer-Ieper. De opdracht luidde : de bezetting van het Stampkot gevangen te nemen en de schuilplaats voor masjinegeweren te vernietigen. Edward en Frans werden bij het 3e peleton ingedeeld onder het bevel van lt. Pierre Muylle. Het had als opdracht de Duitse loopgraven te overrompelen en krijgsgevangenen te maken. Om 2 uur s nachts begon de operatie die slaagde, waarop de aanvallers zich teruggetrokken tot op de leperlee. Edward Van Raemdonck was op de met zijn broer afgesproken plaats, doch Frans daagde maar niet op. In een impuls van broederliefde en doof voor alle waarschuwingen rende Edward terug vanwaar hij gekomen was. Het was de laatste keer dat zijn frontkameraden hem zouden zien.

IN MEKAARS ARMEN GESNEUVELD

's Anderendaags werd de 6e kompanie van het 24e Linie afgelost door eenheden van het 3e linieregiment. De aflossende eenheden kregen tot opdracht de vermisten en achterblijvers in het niemandsland te gaan opsporen. De opzoekingen bleven echter vruchteloos.

Achttien dagen later werden op n zonnige dag nabij een stukgeschoten knotwilg drie lijken van Belgiese soldaten ontdekt. 's Nachts daarop werd een patroelje er op uitgestuurd, die op de plaats gekomen twee in mekaars armen liggende soldatenlijken ontdekte, de sergeanten Van Raemdonck. Enkele meters verder lag het lijk van soldaat Aimé Fiévez uit Calonne. De drie lijken werden samen in een granaattrechter begraven. Daags nadien kon men vanuit de loopgraven drie kruisjes op het graf zien. Ze werden kort nadien stukgeschoten.

Het nieuws van de dood der gebroeders Van Raemdonck verspreidde zich vlug aan het front. Diverse Vlaamse frontblaadjes publiseerden in memoriam's. Prof. O. Dambre, die als korporaal de raid op het Stampkot had meegemaakt, schreef er over in « Ons Vaderland » van mei 1917. Weldra waren de gebroeders Van Raemdonck voor duizenden Vlaamse IJzerjongens het simbool van de broederliefde en de zelfopoffering. Er werd steeds opnieuw over geschreven en zelfs een toneelstuk was aan beide jongens gewijd. Ook Joe English, de stille Iers-Brugse dromer en kunstenaar, schiep zijn beroemd geworden tekening over beide broers. Na de oorlog werd een groot houten kruis op hun graf opgericht.

Nadat op 18 september 1921 honderden op het graf te Steenstrate de gebroeders Van Raemdonck herdachten werden de drie lijken in 1924 naar het oorlogskerkhof van Westvleteren overgebracht. Later werd het stoffelijk overschot van de Van Raemdoncks bijgezet in de kripte van de IJzertoren. Het was een aangrijpende plechtigheid toen ze samen met andere Vlaamse gesneuvelden op witte wijtewagens op de Bedevaartweide werden aangevoerd om bijgezet te worden.

OPDRACHTGEVENDE HERINNERING

Het is reeds verre, vergeelde geschiedenis. Maar dit in-menselijk drama blijft nog levendig in de herinnering van vele Vlamingen, zoals tijdens de jongste IJzerbedevaart bleek toen uittreksels uit brieven van Vlaamse frontsoldaten van de eerste wereldoorlog werden voorgelezen. Ontdaan van hun romantiese vorm zijn ook de brieven van de gebroeders Van Raemdonck ontroerende dokumenten, geheiligd door hun offerdood. Wij gebruiken niet graag grote en ronkende woorden. We willen liever piëteitsvol die twee schone mensen uit Vlaanderen, en met hen allen die aan hun dood een opdracht voor ons verbonden, herdenken nu naar aanleiding van de dertigste verjaring van een « fait divers » dat tot een epos van broederliefde uitgroeide en ook vandaag nog een hele schaar Vlamingen aanspreekt, alle nuchterheid ten spijt of misschien juist daarom. (R.).

IN MEMORIAM

PROF.

M. LAUWEREYS

Verleden zaterdag overleed te Deurne, kort voor zijn tachtigste verjaardag naar aanleiding waarvan hij gevierd zou worden, de bekende voordrachtkunstenaar en taalkundige prof. Modest Lauwereys.

Modest Lauwereys heeft zich in de Vlaamse beweging steeds zeer verdienstelijk gemaakt.

Voor de eerste wereldoorlog behoorde hij tot de groep « Pro Westlandia » die, onder de leiding van dr. A. Borms, met een kultuuraksie in Frans-Vlaanderen begon. Bij dat werk betrok hij o.m. zijn leerling Staf Bruggen. Modest Lauwereys was soldaat in 1914 en werd in de slag bij Halen zwaar gewond. De rest van de oorlog bracht hij door in Nederland, waar hij o.m. doseerde aan de school voor dramatiese en vokale kunst te Amsterdam. Na de eerste wereldoorlog was hij aktief in het A.N.V. en werd hij een der grote pioniers in de Vereniging voor Beschaafde Omgangstaal. Hij was tevens herhaaldelijk gastdosent aan Zuidafrikaanse universiteiten.

Met prof. Modest Lauwereys is een verdienstelijk, beschaafd en overtuigd Vlaamsgezinde heengegaan, wiens leven in het teken stond van de verheffing van ons volk.

Verleden zondag werd te Eisden een Volksunie-kaderdag voor de provinsie Limburg gehouden. Volksvertegenwoordigers Mattheyssens en Goemans, de heren Raskin en Olaerts, senator Jorissen, onze hoofdredakteur T. van Overstraeten en dr. Vande Kerckhove hielden er referaten; voorzitter mr. F. Van der Elst sprak de slotrede uit. De Limburgse Volksunie bereidt zich stelselmatig voor op de grote verkiezingsdoorbraak!

LEUREN MET LOTEN

Over de toestanden in het onderwijs van de Brusselse agglomeratie zou er iedere week een roman kunnen geschreven worden. Daartoe ontbreekt ons de plaats, zodat we ons moeten beperken tot af en toe een enkel kort hoofdstukje.

Hier is er dan weer eentje.

Te St Gillis is er een nederlandstalige Rijksschool die destijds, door toedoen van Julien Kuypers, werd opgericht omdat de gemeente slechts franstalig gemeentelijk onderwijs heeft ingericht.

De Vlaamse kinderen van de Rijksschool worden ieder jaar de baan opgestuurd met eentalig-Franse tombolaloten, uitgegeven ten bate van het franstalig gemeentelijk onderwijs.

Ze worden dus als het ware verplicht, te helpen bij de bloei en de groei van het eentalig Frans gemeentelijk onderwijs.

DOVEMANSOREN

Wanneer Vlaamse ouders protesteren tegen dergelijke handelwijze, worden ze afgescheept met een heleboel schijnargumenten. Het heet, dat de Rijksschool in ruil voor de door haar verkochte loten eenmaal per jaar het recht krijgt, om een nederlandstalige advertensie te plaatsen in het franstalig blaadje van de vriendenkring der gemeentescholen.

De Vlaamse kinderen moeten dus werken om « het recht » te verkrijgen, dat hun school ook wel eens wordt opgenomen in het lijstje van de onderwijsinstellingen van St Gillis !

De vriendenkring van de Rijksschool, voorgezeten door een zoon van Julien Kuypers, legt zich daar ieder jaar weer bij neer.

Te noteren valt, dat tot voor een paar jaar de tombolaloten op de rugzijde voorzien waren van de tekst : « Qui pense mutualité, pense évidemment mutualité socialiste ».

Zoals men ziet : in de Brusselse scholen is men én uiterst neutraal én uiterst korrekt op het vlak der taalverhoudingen!

NORMAAL

Iedere tijd en elke gemeenschap heeft eigen goden. Het is nu wel zo dat die goden door kristenen afgoden worden genoemd, maar het is evenzeer waar dat diezelfde kristenen ook al niet helemaal vrij zijn van die « bij-goden ». Vanzelfsprekend aanvaard, even vanzelfsprekend gevolgd en gediend zijn dit al die dingen en wezens en gedachten die onaantastbaar zijn geworden. Waar niet aan geraakt wordt, waarover geen vragen worden gesteld. Al wat overheerst omdat die overheersing natuurlijk, normaal wordt geacht. Tot zelfs het normaal-zijn zelf lijkt een van die onaantastbaarheden geworden te zijn ! To be different is indecent : het is onbehoorlijk van de anderen te verschillen, is een van die absoluut geldende regels in een tijd die prat wil gaan op zijn zin voor relativiteit en skepsis.

Met deze algemene gedachte kunnen we een vlugge en prettige oefening wagen in het konkrete leven van dit land en deze heerlijk georganizeerd en werkende staat, waarin wij het onzegbaar geluk hebben te mogen leven. Uitgaande van de oppergod « normaliteit » zijn de vormen en uitingen hiervan ongewoon leerzaam.

De Belgiese, Waalse, katolieke en postkonsiliaire bisschop van Namen, Mgr Charrue, magister in de teologie van de Leuvense universiteit, heeft een herderlijke brief gepubliseerd over de ekonomiese noden van de Waalse provinsies. In de grond een nuttige federalistiese stellingname. Heel wat nuttiger is echter, wat bijna onuitgesproken maar toch voldoende duidelijk vermeld, als normaal en vanzelfsprekend wordt beschouwd. Dat er jaren geleden in Vlaanderen een zeer grote strukturele werkloosheid was en dat er nu nog beslist achtergebleven gebieden zijn, bestaat en bestond gewoonweg niet voor deze kristelijke meneer. Wie houdt zich nu bezig met onbelangrijke lieden, zelfs als men bisschop is van de katolieke kerk ! Nu een gelijkende toestand ontstaat in het eigen gebied is het even normaal dat alle belangstelling, alle hulp en alle zorg vereist worden. Ook van de niet met name genoemde Vlamingen, die tevoren even normaal op geen enkele spesiale hulp of zorg of belangstelling mochten rekenen. Met zwier komt de waarschuwing te voorschijn tegen elke vorm van machtsmisbruik. Want een dergelijke waarschuwing is nu normaal, zoals het meer dan een eeuw normaal was dat daarover nooit een woord werd gezegd toen — normaal ! — de Walen de lakens zo sterk naar zich toetrokken dat alle Vlamingen in de kou lagen.

Even normaal worden door alle mogelijke Waalse instansies de door Vlamingen aangetrokken en in Vlaanderen strikt nodige vestigingen van bedrijven opgeëist voor zichzelf en voor de dienstbare gastarbeiders. Altijd eerst gediend, blijft eerst gediend : dat is toch normaal. Wat daartegen ingaat, is revolusie en goddeloosheid — ten minste tegen de oppergod normaliteit. Durven eisen dat ook met de toch altijd achterlijken normaal gelijkwaardig wordt rekening gehouden, is zozeer abnormaal dat noch een Waalse bisschop noch een sosialisties Waals kongreszich zelfs maar kunnen inbeelden dat zoiets maar mogelijk kan zijn.

Maar ook wij hebben onze « normale » norm : het is normaal dat onze pers pas na weken ontdekt dat er miljardenbelangen voor eigen volk op het spel staan ; het is normaal dat alle instansies zwijgen tegenover het Waalse (normale) kabaal. Mgr. De Smedt zal zwijgen of zeer vage woorden uitspreken over het eten van Noordzeevis. Spinoy gedraagt zich als een afgewezen minnaar, in onvergankelijke zorg voor de geliefde. Wie al deze vormen van de oppergod « normaal » weigert, is een onbehoorlijk man — maar met kortgeknipt haar en een gladde kin, de echte provo.

NEMROD.

VUIL KNEEPJE

Zowat 1.100 arbeiders uit de metaalfabrieken Arbed te Gentbrugge en Merelbeke gingen begin dezer week in staking.

De direksie meende, met een truukje een aantal werkwilligen binnen de fabriek te krijgen : ze verplichtte de bedienden, 's morgens om 7 uur naar het werk te komen. Normaal beginnen de arbeiders om 7 en de bedienden om 8 uur. De bedrijfsleiding hoopte, dat een aantal arbeiders in de rangen der bedienden hun werkplaats zouden bereiken.

Het maneuver mislukte : geen enkele arbeider bleek bereid om het spelletje mee te spelen. Inmiddels kan de poging niet anders betiteld worden dan als een vuile kneep, die als voornaamste rezultaat zou hebben dat arbeiders en bedienden tegen mekaar in het harnas worden gejaagd.

DE VASTHOUDER

Lode Craeybeckx heeft zich verleden zondag de moeite gegeven, om te Doornik de tweede dag van het Waals sosialisties kongres te gaan bijwonen.

De Antwerpse burgervader schijnt dus zinnens te zijn, Wallonië niet los te laten. Hij is een vasthoudend man : hij houdt Wallonië vast, hij houdt Brussel vast en hij houdt zijn pint vast.

Daarmee heeft hij zijn handen alle drie vol.

DURE ELEKTRISITEIT !

Een jaar na de Zwartberg-reportage « Mijnalarm » heeft Maurits de Wilde terug last met een T.V.-reportage. Zijn programma « Dure Elektrisiteit » wilde maar niet op het scherm geraken. Eerst werd het filmpje ingehouden zogenaamd om programmatiestechniese redenen. Een tweede keer werkte de sensuur met een ietwat openhartiger verklaring; het heette « dat er eerst nog een aantal beginselkwesties in verband met sommige verklaringen in dit programma in overweging » dienden genomen te worden.

We zijn uiterst nieuwsgierig om de aard van deze « beginselkwesties » te kennen. Het lijkt er verdraaid erg op, dat Maurits De Wilde met zijn filmpje de zwakke plek in de historie van de inderdaad véél te dure elektrisiteit heeft blootgelegd.

En dat mag niet ! Het mag niet dat heel het land zich eindelijk rekenschap zou geven van het schromelijk schandaal dat heel de elektrisiteitsvoortbrengst, -overbrenging en -levering is.

Al te veel mensen zouden kunnen tot het besluit komen dat de Volksunie het bij het rechte eind heeft waar ze eist, dat de energiesektor als dienst van openbaar nut zou onder beheer genomen worden.

OPINIEPEILING

De uitslagen van de Franse verkiezingen hebben andermaal de betrekkelijkheid van opiniepeilingen aangetoond.

Als grove indikasies zijn dergelijke peilingen nochtans interessant. Het Sosiologies Instituut van de Vrije Universiteit van Brussel heeft zopas de uitslagen van zijn jongste opiniepeiling bekend gemaakt.

Bij een vorige peiling kwamen de taalvraagstukken bij ondervraagden gemiddeld op de zesde plaats in de rangschikking volgens de belangstelling. Nu blijken deze problemen naar de vierde plaats te zijn gepromoveerd, met dien verstande dat ze bij de ondervraagden van minder dan 30 jaar nog méér belangstelling wekken.

Wat de ondervraagden het meest interesseerde was de toestand der wegen, de pensioenen, verkeer, lawaai en luchtbezoedeling. Daarop volgden o.m. de ziekteverzekering en de prijzenstijging.

PARLEMENTAIRE KRABBELS

IN DE KAMER

Spinoy, die zich nooit in een zonnig karakter mocht verheugen, lijdt aan kroniese barre humeurigheid sinds door de schuld van de Waalse sosialisten schielijk en roemloos een eind is gekomen aan de grote tijd van zijn viseeersteministerschap. Het begon al met het debat over de regeringsverklaring van de ploeg Van den Boeynants. Tegen de tradisie in viel hij bars en onbeheerst zijn opvolgers aan. Hij deed het nadien bij elke gelegenheid; bij de bespreking van de koepelwet was hij onbehaaglijk aggressief en ging hij als een parlementaire koppensneller te werk tegen de uitgetelde Piers.

Door een overvloedig gebruik van de adjektieven « geachte » en « achtbaar » probeert hij vergeefs met wat parlementair seremonieel zijn persoonlijke geëngageerdheid en zijn soms wat ruwe beeldspraak te bemantelen. Men kan moeilijk de ene minister de «waakhond» van de andere noemen en in een volgende zin de waakhond met « achtbaar » en « geacht » geloofwaardig opsieren. Zelfs in zijn eigen stad maakt hij zich onmogelijk; hij verbiedt alle betogingen, ook die welke zijn vrienden tegen de oorlog in Vietnam willen inrichten. Zijn ontstelde kiesdravers moeten het zelfs ontgelden. Toen al de sosialisten destijds, op een paar onthoudingen na, tegen de vestiging van Shape stemden, bleef hij uit balorigheid alleen aan de zijde van Spaak en stemde voor.

Bij de bespreking van Ekonomiese Zaken was hij hartstochtelijk, hard en helder. Hij rekende af met enkele Waalse taboes en ontzag de Waalse lichtgeraaktheid niet. Hij zei, dat niet de unitaire staat schuld had aan de Waalse ekonomiese neergang, maar dat de onbekwaamheid van de ondernemers voor deze stand van zaken ruim aansprakelijk was, samen met de (meestal sosialistiese) openbare besturen die geen dinamisme opbrengen. Hij wees erop dat in een federale staat — die de Walen op hun kongres zouden eisen — de Vlaamse spaargelden niet meer naar Wallonië zouden afvloeden, maar in Vlaanderen zouden worden geïnvesteerd.

En in een ander luik, prachtig op dreef, schetste hij de toestand in Vlaanderen. Hij sprak zijn optimisme uit in de toekomst van de Vlaamse ekonomie, zijn geloof in de opgang van het wetenschappelijk onderzoek, de dinamiese aanpak van de besturen en de Vlaamse groeikracht.

Als wij zien wat rondom ons gebeurt, riep hij uit, dan moeten wij al onze kompleksen afleggen en ons met opgeheven hoofd naar Brussel richten. Hij zei met zoveel woorden dat de Walen van het federalisme niets te verwachten hadden, maar liet uitschijnen dat Vlaanderen het federalisme niet hoefde te vrezen. Bezwerend riep hij tot de Walen dat, wanneer er een strijd — die hij niet wenste — tussen Vlaanderen en Wallonië zou ontstaan, Wallonië de nederlaag zal lijden.

Het is paradoksaal dat Spinoy, met zijn uitstekende rede, glad het tegendeel heeft bereikt van wat hij op het oog had. Hij wou de Waalse sosialisten van het federalisme afbrengen en de samenhorigheid in de B.S.P. versterken. Zijn patetiese bezwering klonk de Walen als een kwetsende uitdaging in de oren, waartegen zowel de Waalse C.V.P.-ers als de Waalse B.S.P.-ers in de Kamer hebben geprotesteerd. Op het Waals kongres hebben zijn woorden als een zweepslag nagewerkt en de Walen met gekneusd gemoed de federalistiese richting uitgedreven. Het is geen verheffend schouwspel, de Vlaamse sosialisten alsmaar een overleefd unitarisme te zien opdringen, dat Wallonië niet wenst en dat Vlaanderen schaadt.

De Vlaamse sosialisten willen ten koste van de Vlaamse belangen — ook de arbeidersbelangen — de Walen tegen hun zin terwille zijn, omdat zij vrezen in een Vlaamse deelstaat hun pozitie te zien verzwakken. Zij stellen enge partijbelangen, die sterk vervlochten zijn met persoonlijke bestrevingen, boven een Vlaams gemeenschapsbelang. Deze houding is onbillijk en kleinmoedig. Zij zal zich onontkoombaar wreken.

In een voortreffelijke tussenkomst ontleedde Hugo Schiltz het ekonomies beleid van de statige minister Van Offelen. Hij waarschuwde bij de behandeling van het probleem van de staalnijverheid voor een gemakkelijke, konservatieve politiek als bij het kolenvraagstuk die zo faliekant en ontzettend duur is uitgevallen. Hij nam scherp de Walen onder schot waar zij de broodnodige kredieten voor de Schelde-Rijnverbinding naar de Route de Wallonie willen doen afvloeien en de gehele gemeenschap willen doen opdraaien voor een volkomen onekonomiese pijpleiding van Antwerpen naar een Waals bedrijf.

Bij de bespreking van Buitenlandse Zaken hekelde Frans Van der Elst de taalpolitiek van het departement. Hij toonde zich een knap jurist en gedegen kenner van het internasionaal recht waar hij Straatsburg en het Europees hof ter sprake bracht. Hij plaatste de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens tegen de Europese Verklaring. Hij besloot dat een aanvullend protokol de rechten van de gemeenschap moet veilig stellen in de Europese Verklaring.

NIK CLAES.

Spinoy.

TREIN- EN TAALMOEILIJKHEDEN

Ruim 150 arbeiders en bedienden die te Brussel werken en tuishoren in Herne-Galmaarden-Geraardsbergen werden *te Edingen, waar ze moeten overstappen,* door een dienstdoende stasionsjef doodgewoon tot een wachttijd van 40 minuten verplicht, omdat de man de passende overstaptrein — met slechts 90 passagiers — liet vertrekken zonder hem op de trein uit Brussel te doen wachten zoals het reglement voorschrijft. Een mondelinge klacht werd door de dd. stationsjef afgewimpeld waarop een aantal reizigers een klacht in het daartoe voorziene boek inschreven. Deze treinhistorie werd nog bemoeilijkt door het feit dat de dd. stasionsjef geen gebenedijd woord Nederlands spreekt. Nochtans had desbetreffend ondervraagd onlangs de minister van Verkeer met een stalen gezicht beweerd « dat er in het stasion te Edingen geen taalproblemen bestaan vermits ieder personeelslid er tweetalig en van Vlaamse afkomst is ». (Bewonderterloops de automatiese koppeling : tweetalig Vlaamse afkomst). Er waren inderdaad reeds vroeger taalmoeilijkheden gerezen. Het jongste taalinsident bewijst dat de minister — nota bene de Limburger Bertrand — ofwel niet op de hoogte is van de toestanden in zijn departement ofwel dat die kristelijke meneer van zijn eerste leugen niet doodgegaan is.

UNIVERSITEIT IN LIMBURG

Maar niet in Belgies doch in Nederlands Limburg waarvan de provinsiale staten de gedeputeerde staten (bij ons : prov. raadsleden aan best. deputasie) een mosie vragen om regering en parlement te wijzen op het grote belang van een universiteit voor Limburg. Wanneer zullen onze Limburgse CVP-ers, die onder vier ogen en soms zelfs op het podium de wenselijkheid van een interlinmburgse universiteit erkennen, op de plaats waar het behoort (prov. raad.) inhaken op dit Nederlands-Limburgs inisiatief? Of zullen we weer door hun nalatigheid of vreesachtigheid de universitaire trein missen?

onze mannen in het parlement

■ Kamerlid P. Leys kwam tijdens de zitting van vorige week donderdag in het kader van de mondelinge vragen tcussenbeide. Hij klaagde de aanzienlijke vertragingen aan in de uitbetaling van de wedden aan leerkrachten uit het vrij teknies onderwijs. Minister Grootjans deelde mede dat een besluit wordt voorbereid om de vereffening sneller te doen gebeuren. De minister weet de vertraging in de vaststelling der nieuwe wedden aan het laattijdig advies van de sindikale adviesraad.

■ De Kamer nam dinsdag een wetsvoorstel in overweging van volksvertegenwoordiger Lootens tot aanvulling van de wet van 1 juli op de riviervisserij.

■ Partijvoorzitter Frans Van der Elst vertolkte in het debat over de begroting van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel het standpunt van de partij op zijn gekende nuchtere doch doeltreffende manier. Hij noemde bepaalde gedane suggesties in verband met de niet-spreiding der kernwapens schijnheilig en stelde daarna vast dat in verband met de toepassing der taalwetten in het departement nog steeds redenen tot klagen zijn. Over de kwestie Straatsburg formuleerde onze voorzitter het standpunt dat hij reeds in ons blad heeft samengevat : het Hof te Straatsburg is een nuttige instelling doch de wetgeving ter zake moet verbeterd en aangevuld worden. Hij lichtte aan de hand van UNO-rapporten de zienswijze toe dat een minderheid niet noodzakelijk alleen een numerieke minderheid is en betoogde ten slotte dat de verklaring van de rechten van de mens zou moeten aangevuld worden met een verklaring betreffende de rechten van de gemeenschappen, vermits zulks van primordiaal belang is voor de Vlaamse gemeenschap met het oog op de Europese toekomst.

■ Schriftelijke vragen werden gesteld door kamerleden Coppieters en Leys.

■ Kamerlid M. Coppieters schoot in het debat over het buitenlands beleid scherpe pijlen af op het ultrakonservatief, nobiljons en franskiljons kader in onze diplomasie. Men zal Europa slechts één maken vertrekkend van de bazis nl. de gewesten. Daarom hebben de Vlaamsnasionalisten taaleisen. Om de zelfde reden eisen de Vlamingen dat alle diplomatieke posten voor hen toegankelijk zijn en nemen ze geen vrede meer met de rol van vertaler of waakhond van de frankofonen.

■ De bespreking van de begroting van kultuur gaf in de senaat aanleiding tot een tussenkomst van senator Jorissen. Hij protesteerde tegen het feit dat de bewoners van de duitstalige kantons afhangen van ministers van kultuur van wie niet eens bewezen is dat ze de taal van deze mensen verstaan. Daarom is de benoeming van een visegoeverneur voor deze kantons nodig. Hij stelde vast dat het Frans taalimperialisme voor geen enkele grens terugdeinst. De kulturele autonomie in ons land is slechts een karikatuur. Senator Jorissen viel scherp uit tegen de schandalige frankofone tirannie te Brussel waardoor de Vlaamse kinderen niet eens in eigen taal school kunnen lopen. Spreker drong aan op nederlandstalig kunstonderwijs te Brussel en een nederlandstalig muziekkonservatorium. Tot slot zei hij schrik te hebben van zgn. flamingantiese ministers daar deze steeds aarzelen hun plicht te doen uit vrees voor het verwijt van vlaamsgezindheid. Daarom geeft senator Jorissen de voorkeur aan gematigde ministers.

■ Schriftelijke vragen werden gesteld door senator Jorissen.

ONZE PARLEMENTSLEDEN STAAN HUN MAN!

EKONOMIESE ACHTERSTAND VAN LIMBURG

De minister van Ekonomiese Zaken vond geen tijd om te antwoorden op de omstandige vraag van volksvertegenwoordiger Schiltz nopens o.a. de laatste aanvraag tot subsidiëring van de onlangs gesloten zinkfabriek van Rotem; op welke gronden deze subsidie werd geweigerd; sinds wanneer de regering wist dat de firma in kwestie in moeilijkheden verkeerde met sluiting als gevolg, en of het niet wenselijk was de industriezone As-Lanklaar bij voorrang inzake regionale ekonomiese hulpverlening te behandelen. Ook wou het Antwerpse kamerlid weten hoeveel mijnwerkers van Zwartberg te Ford Genk werk vonden; hoeveel er nog werken; of de Ford-fabrieken daarvoor subsidies ontvingen; desgevallend welke garansies de regering ontving voor het blijvend karakter van deze tewerkstelling en ten slotte welke de mogelijkheden tot industrializering van de streek Mechelen-aan-de-Maas zijn en of daarvoor iets ondernomen werd. Minister Van Offelen, de kampioen van de ministers, die parlementaire vragen onbeantwoord laten, had ook voor de studie van deze vraag geen tijd. In zijn Brusselse hersenen is er geen kronkel waarop Limburg geschreven staat. Wat dacht U wel?

GEVAARLIJKE OVERWEGEN

Op aandringen van kamerlid Leys zal het ministerie van Verkeerswezen kontakt opnemen met de gemeentebesturen van Gits en van Torhout, ten einde de mogelijkheid te onderzoeken ook volautomatiese slagbomen te voorzien aan de spooroverweg nr 12 op de lijn Adinkerke-Gent. De bewaakte overweg wordt nl. vervangen door een onbewaakte met automatiese seinen. De h. Leys wees er de minister op, dat in de nabijheid van deze overweg twee scholen zijn en op het gevaar dat voor de schoolkinderen in een onbewaakte overweg zonder automatiese sluitbomen schuilt. De minister antwoordde dat zich een techniese moeilijkheid voordeed, nl de breedte van de weg slechts 3,5 m is en derhalve het aanbrengen van halve slagbomen niet toelaat, omdat een minimumbreedte van 5 meter noodzakelijk is. Toch zal deze mogelijkheid met de gemeentebesturen besproken worden. Mits een geringe wegaanpassing zou de veiligheid voor honderden weggebruikers, w.o. zeer vele kinderen verzekerd zijn.

BRUGSE POORTSTRATEN

Volksvertegenwoordiger Leys drong in een vraag tot de minister van Verkeerswezen aan opdat geen oplossing tot regeling van het indringingsverkeer in de poortstraten van Brugge, die indruist tegen de belangen der gevestigde handelaars, zou getroffen worden. De minister vermoedt in zijn antwoord dat het kamerlid de kwestie bedoelt van de herinrichting van de Gentpoort, de Katelijnepoort en de Smedenpoort. In beide laatste gevallen zal het indringingsverkeer gebruik maken van dezelfde straten als tans. Wat de Gentpoort betreft blijkt het niet mogelijk, een vaste brug over het kanaal te leggen ter hoogte van de brug zelf. De schikkingen ter zake aldus de minister, werden getroffen na bespreking met het stadsbestuur van Brugge (dat zich, dit terloops gezegd, na protest van de handelaars der Gentpoortstraat, verschuilt achter de... minister, die in onderhavig antwoord de bal terugkaatst...).

EKSAMENS ZONDER GEVOLGEN

De minister van Buitenlandse Zaken verwijst in zijn antwoord op een vraag van mr. Van der Elst naar art. 47 van de gekoördineerde taalwetten volgens hetwelk de bepalingen ervan trapsgewijs worden toegepast zodanig dat ze pas na een periode van 5 jaar na het inwerkingtreden der taalwetten volledige toepassing hebben. Het gaat er om te weten, wat er gebeurde met een ambtenaar die niet voor zijn taaleksamen slaagde, of hij gebeurlijk in een leidende funksie gehandhaafd wordt, waarbij de kennis van de tweede landstaal vereist is en of dat zelfs gebeurt wanneer een ambtenaar herhaaldelijk mislukt in het taaleksamen. Voorlopig gebeurt er dus niets met dergelijke ambtenaren. We zullen pas in 1968 weten of ze dan gebeurlijk zullen geretrogradeerd worden...

NIEUWE ZIEKENWAGENS

In een lange lijst somt de minister van Volksgezondheid de gemeenten op, die elk een nieuwe ziekenwagen (van de 40 in totaal) ontvingen, die door het departement ter beschikking werden gesteld om het dringend ziekenvervoer te verzekeren. De wagens blijven echter eigendom van het departement dat ze ten allen tijde kan terugvorderen. Het behoort, aldus de minister, de gebruiker van het voertuig in een eentalig gebied de opschriften in de tweede taal te verwijderen. Wanneer echter de Staat de wagen terugneemt dan dient de oorspronkelijke toestand hersteld te worden. Met andere woorden : alle wagens waren van tweetalige opschriften voorzien (zoals het goede Belgiese wagens past), doch in Vlaanderen moet de overheid die de wagens bezigt de franstalige opschriften verwijderen en in Wallonië de nederlandstalige. Eist de staat de wagen terug dan moet de betrokken overheid er het eerst verwijderde tweede taal-opschrift opnieuw aanbrengen. Dat weten we meteen na lezing van dit antwoord op vraag van volksvertegenwoordiger Goemans.

En nu maar toekijken hoeveel besturen in Vlaanderen zich aan deze voorschriften zullen houden. Of niet houden...

FRANSTALIGE LOONFICHES

Senator Jorissen vestigde de aandacht van de minister op het feit dat in de Galeries et Grand Bazar du Boulevard Anspach, bijhuis Mechelen het personeel franstalige loonfiches ontvangt. Hij vroeg of dat in orde was met de taalwetgeving en werd door de minister naar desbetreffende koninklijke besluiten verwezen. De minister van Binnenlandse Zaken kan er blijkbaar niet wat meer uitleg bij verstrekken.

SOLDATEN EN VOORDRACHTEN

10 januari jl. woonden twee soldaten in uniform te Mechelen een VVB-debatavond over Leuven bij. Leden van de BOB die zich ook in de zaal bevonden — er zou eens staatsgevaarlijke taal moeten gesproken worden! — verzochten de militairen de vergadering te verlaten, wat de twee jongens weigerden. De « spionnen » schreven daarop de persoonsbewijzen van de jongens af. Senator Jorissen wou weten of dat mag en welke regels ter zake gelden. De minister kon geen inlichtingen verstrekken en zou deze na het inwinnen ervan rechtstreeks aan de senator mededelen.

VERTAALDE STRAATNAMEN

Krachtens de wet kunnen er geen offisiële vertalingen van straatnamen bestaan in gemeenten zonder spesiale regeling uit beide taalgebieden. Op 2 juli 1964 werd dan ook beslist dat naar aanleiding van opneming, wijziging of aanvulling van vermeldingen in de Offisiële Telefoongids voor gemeenten met eentalig stelsel vertaalde straatnamen moesten worden geweigerd. Deze verdwijnen gelijdelijk uit de gids. Zij die na de voorziene overgangsperiode van 5 jaar nog in vertaling worden opgegeven zullen ambtshalve door de offisiële (eentalige) benaming vervangen worden. Aldus de minister-staatssekretaris van P.T.T. in zijn antwoord op een vraag van senator Jorissen.

32 OP 64 !

In het jongste nummer (nr 17) van Vragen en Antwoorden van de Senaat heeft senator Jorissen zeker zijn eigen rekord geslagen. Van de 64 vragen waarvan het antwoord verscheen, waren er 32 van zijn hand.

Uit tal van vragen blijkt de Vlaamse achterstand en achterstelling. Zo uit de samenstelling van de magistratuur in het land, de peutertuinen en kinderbewaarplaatsen in het Brusselse, de samenstelling van de schoolbevolking in kleuterklassen en lagere scholen in het Brusselse, de toelagen toegekend aan het sosiaal toerisme.

Op een paar vragen zit de minister klaarblijkelijk met het antwoord verveeld. Dan is het antwoord kort : « Aan het achtbaar lid zal persoonlijk geantwoord worden ».

Op één vervelende vraag nl. of aanplakbrieven te Brussel waarop het bal van de burgemeester aangekondigd wordt, werd het advies van de Vaste Taalkommissie gevraagd. Senator Jorissen vroeg immers dat zo de offisiële ambtstitel gebruikt wordt of die affiches niet aan de taalwetten onderworpen zijn.

Verder verklaart hij dat hij geen bezwaar heeft tegen dansen op zichzelf.

De vraag is nu of de Brusselse burgemeesters tweetalig moeten dansen of ééntalig. Minister Vander Poorten weet het ook niet!

Niet te verwonderen dat sommige mannen van het Senaatsbureau onze algemene sekretaris « een geval » noemen...

DOKUMENT

1ST TRIMESTER 1967

Polaris

Tijdschrift van de Vereniging van Oud-Leerlingen van de Zeevaartschool van Oostende.

Bulletin de l'Association des Anciens Elèves de l'Ecole de Navigation d'Ostende

V. O. L. Z. O.

Gesticht in 1856 — Opgeheven in 1958.

Vereniging zonder winstbejag
Association sans but lucratif.

A NOS MEMBRES

Quelques membres ont tenu à acquitter leur cotisation 1967. Nous prions les autres de bien vouloir verser la somme de 100 Frs. au C.C.P. N° 490984 de FOURMARIER FR. Gelijkheidstr. Oostende.

AAN ONZE LEDEN

Enkele leden hebben reeds hun bijdrage voor 1967 betaald. Wij vragen beleefd dat de andere dit ook zouden doen en de som van 100 Fr. zouden willen storten op PCR N° 490984 - FOURMARIER FR. Gelijkheidstraat 3, Oostende.

Secrétariat

F. FOURMARIER.
Gelijkheidstraat, 3
Oostende
P. C. R. 490984

de WIJ de wereld
vlaams nationaal

Westduitse veranderingen

De afloop van bepaalde gebeurtenissen op wereldvlak beantwoordde afgelopen week nu eens aan de verwachtingen (Soekarno, afgelost door een zeer subtiel handelende sterke nieuwe man Soeharto, voorlopig onder vermijding van een krizis pro en kontra de vader des vaderlands) dan weer niet (Frankrijk). In China trad Tsjoe En Lai als derde man op de voorgrond, met als opdracht de twee strekkingen in de partij te verzoenen en daarbij misschien eindelijk zelf als leider op de voorgrond te treden.

KIESINGER EN BRANDT

Er heeft zich echter in West-Duitsland een bijna geruisloze verandering voltrokken. De zgn. kanseliersdemokrasie is er 1 desember jl. voorlopig ter ziele gegaan. Kiesinger heeft zijn eerste honderd dagen achter de rug en in die korte tijd heeft zich het koalisiebegrip in het Westduits politiek spraakgebruik ingeburgerd.

Men spreekt van Kiesinger-Brandt; men had het nooit over Erhard-Mende. Het gaat niet alleen om een benamingsuitbreiding : de verandering is grondiger en schijnt zelfs strukturele vormen aan te nemen. Het nieuwe kabinet, dat op een meerderheid van bijna 90 % mag steunen en minstens drie-vierde van het volk vertegenwoordigt, staat niet meer onder leiding van een initiator doch van een moderator. Kiesinger schijnt als gewezen gladde aal onder 2 volkomen verschillende regimes de kunst te verstaan, krachtig zij het onder raadpleging van de partner te regeren zonder er de schijn van te hebben. De erfenis was nochtans niet zo rooskleurig : Erhards politieke leiding ging mank, de finansiële toestand was onder hem aan het glijden gegaan, hij kon de Amerikaanse druk niet verwerken en moest tot overmaat van ramp met een ekonomiese stagnasie rekening houden. Kiesinger en Brandt hebben zich snel aan hun beider samengaan aangepast. Dat zulks gepaard gaat met gelijkaardige bewegingen op lager vlak, spreekt vanzelf. Terwijl het nieuwe duo in finansieel opzicht niet terugschrok voor bepaalde onpopulaire bezuinigingen, is het op buitenlands vlak twee operasies begonnen : het ekonomies offensief naar Oost-Europa en het losweken van al te eng geworden bindingen met Amerika, hoofdzakelijk om ekonomiese redenen.

Moeilijker werd het voor het 100-dagen-kabinet wanneer het Westduitse standpunt tegenover het door Moskou en Washington nagestreefde verdrag inzake kernspreidingsstop ter sprake kwam : offisieel heette de Westduitse regering niet scherp afwijzend te staan, doch geleidelijk werd dit standpunt beinvloed door de scherpe reaksies van de Westduitse ekonomie. Het virtueel opgeven echter van het Russies veto tegen het vredelievend gebruik van de kernenergie zal het West-Duitsland veel vergemakkelijken en waarschijnlijk het Westers kamp een bijkomende ruzie besparen.

ZUIVERING EN NAVOLGING

De Nationaldemokratische Partei Deutschlands heeft na een lange malaise een nieuw bestuur gekregen. Aan deze krizis waren de namen verbonden van Fritz Thielen, de tans afgezette partijleider, en Adolf von Thadden, de door Thielen eerst uitgestoten tweede man die tans zijn beurt schijnt af te wachten om tot nasionale leider te promoveren. Een tussenfiguur werd als voorlopige voorzitter aangesteld. Von Thadden, die een intelligente indruk maakt, zou minder afkerig zijn als Thielen van eks-nasionaal-sosialisten. Het is nu de vraag of dat werkelijk zo is, en zo ja of de partij daarvan geen nadelige weerslag zal ondervinden. Heel wat eks-nazis hebben onderkomen gevonden in de grote partijen en behoren tot de rivalen van de NPD. Dat de NPD een staatsnasionalistiese partij is, staat buiten kijf. Daarom ook is ze als reaksie op de anti-nasionale politiek der vorigere regeringen in West-Duitsland te verklaren.

De Krupp-onderneming, wereldberucht en beroemd — en wonderlijk genoeg slechts 9e in de rangschikking van West-Duitslands mastodontfirma's — verkeert in moeilijkheden : de firma heeft zich niet tijdig aangepast aan de omschakeling in de ekonomiese en techniese ontwikkeling en heeft bij een omzet van 5 miljard in 1966 een schuldenlast van 2,5 miljard mark. Daardoor werd Krupp verplicht 300 miljoen mark bondskrediet te aanvaarden en nog 100 miljoen uitvoerkredieten op voorwaarde dat het geen zuivere familie-onderneming blijft doch een p.b.v.a. of n.v. wordt. Op welke voorwaarde Alfred Krupp is ingegaan. Zodat met hem de naam Krupp uit de wereldekonomiese top zal verdwijnen, ook omdat zijn zoon Arndt Krupp niet de minste belangstelling voor het « vak » heeft.

FRANKRIJK MIDDENDOOR

De tweede stemronde in de Franse verkiezingen is anders verlopen dan algemeen werd verwacht. Geen enkele opiniepeiler, kommentator of « profeet » heeft voorspeld dat de gaullisten met amper één zetel de volstrekte meerderheid in de Assemblée zouden behouden. De toestand waarin de Gaulle zich vandaag bevindt, kan ongeveer vergeleken worden aan deze, waarin Harold Wilson zich voor de jongste Britse verkiezingen bevond : een zeer krappe meerderheid (die in het Franse geval eigenlijk geen meerderheid meer kan genoemd worden, vermits het prakties om de ene helft van de Assemblée tegen de andere helft gaat). Het voornaamste verschil is echter dat de Gaulle over veel meer persoonlijke macht beschikt dan Harold Wilson, terwijl op het parlementaire vlak het bestaan van nog altijd een reeks partijen in Frankrijk zekere koalisiemogelijkheden toelaat, wat in Engeland minder mogelijk is. Het valt te verwachten dat de gaullisten avances zullen doen naar een (verzwakte) Lecanuet en naar een (versterkte) Giscard d'Estaing (gewezen minister van Finansies en vertrouwensman van Frankrijks ekonomiese machten). Of de gaullisten beiden in een koalisie zullen kunnen « vangen » moeten we afwachten, hoewel het niet de eerste keer zou zijn dat gematigde demokraten en konservatieven zich rond één pool scharen. De enige zekerheid die we hebben is, dat de gaullisten verplicht zijn bondgenoten te zoeken om hun meerderheid te versterken. Het zal zelfs dàn nog geen komfortabele meerderheid zijn, vermits we met volgende sijfers in het nieuwgekozen parlement staan : 42,99 % gaullisten, 45,56 % links front en 11,45 % kleine partijen van uiteenlopende strekking. Onder die 11,45 % moeten de gaullisten hun bondgenoten vinden, waarvan het Demokraties Sentrum van Lecanuet met 8,86 % de interessantste doch vermoedelijk moeilijk te krijgen partner zal zijn. Blijven dan nog nauwelijks 2,5 % waarvan we al dadelijk de Parti Socialiste Uni met 0,95 % moeten aftrekken omdat deze het linkse front kan vervoegen, zodat uiteindelijk alleen 1,62 % diversen overblijft.

Het verlies van 38 zetels en de versterking der kommunisten met 32 en der linkse federasie met 25 zetels maakt, dat de gaullisten niet alleen met een krappe meerderheid moeten besturen doch ook met een hechter geworden oppozisie. De belangrijkste vraag luidt uiteindelijk : zal het links elektoraal oppozisieblok ook in parlementair en programmaties opzicht een zelfde blok blijven ? De Gaulle zou kunnen pogen om voortaan meer sosiaal begrip aan de dag te leggen, want de sosiale ontevredenheid is een der voornaamste oorzaken van de nederlaag van zijn partij. In hoever dit echter zou te verzoenen zijn met een dinamieser ekonomiese aanpak, zoals voorgestaan door een Giscard d'Estaing (als spreekbuis van de Franse zakenkringen, die de Gaulle's Europese politiek betreuren) is twijfelachtig.

Een ander faset van deze verkiezingen is het afnemen van de vrees bij de Franse kiezer voor het kommunisme. Dat is een rechtstreeks gevolg van de Gaulle's buitenlandse politiek. Hoezeer de Gaulle ook de Franse kommunisten als boemannen voorstelt : door zijn flirt met Moskou en zijn erkenning van kommunisties China heeft hij zijn binnenlandse vizie op de kommunisten sterk ondermijnd. De kommunisten waren ook zo sluw, zich van een scherpe oppozisie te onthouden. Voegt men daarbij de sosiale ontevredenheid bij de werkende klasse en dan heeft men ongeveer een ver klaring voor het verschijnsel. Daar naast is er de grotere disipline bij he linkse kiezerskorps, dat trouwer dar het konservatieve de zondag van d tweede stemronde offerde aan he hokje. De gaullisten zijn trouwens min of meer die tweede zondag he slachtoffer van hun eerste zondagsuk ses geworden, want een gedeelte va hun kiezers dacht dat een nieuw krachtinspanning minder nodig wa en daagde niet op. Bovendien waren er ook kiezers die, ondanks hun af keer voor een links avontuur, het ri ziko daarvan niet groot genoeg achi ten om hen te beletten hun stem-der ontevredenheid uit te brengen. Dat zijn echter reeds randverschijnselen. die de grote lijn van de deling in links en rechts (feitelijk door de Gaulle voorspeld en nu als een boemerang op eigen hoofd terecht gekomen) minder zwaar beïnvloeden dan de elementen, die het wezen van de opinie in Frankrijk uitmaken.

Charles de Gaulle zal voortaan rekening moeten houden met de linkse faktor in zijn beleid en met sosiale, ekonomiese en Europese motieven. Hij heeft het zondag tot ieders en wellicht minder tot zijn eigen verrassing ervaren. Dat de regering tot 3 april aanblijft, wijzigt aan deze stand van zaken weinig.

K.V.B.

NIET BEVOEGD

De bestrijding van de misdadigheid stuit niet alleen in België op de administratieve versnippering van gemeenten en provinsies, ook in West-Duitsland is dat o.a. zo. Daar worden regelmatig opzoekingen en achtervolgingen belemmerd door het feit dat aan een bepaalde administratieve grens de achtervolgende of onderzoekende instansie niet meer bevoegd is om op te treden.

Dit is in West-Duitsland nog erger omdat men het land na de oorlog onderverdeeld heeft in half-autonome « Länder » of deelstaten, op het terrein van polisionele bevoegdheden een verkeerde konkluzie van het federalistiese beginsel. Ook blijkt dat in tientallen gevallen de Westduitse polisie zich vaak niet eens de moeite getroost, de identiteit van landlopers of verdachte personen na te gaan, om vast te stellen of het soms niet om gezochte misdadigers gaat.

Momenteel worden in West-Duitsland niet minder dan 60.000 personen, wier naam en persoonsbeschrijving bekend is en die verdacht worden van zware overtredingen en misdaden, door de Westduitse politie gezocht. Onder hen eventjes 170 personen van wie zonder enige twijfel vaststaat dat ze een moord op hun geweten hebben. En dan te bedenken dat Duitsland indertijd de « Pünktlichtkeit » zo ver dreef dat men « op voorhand gesnapt » werd...

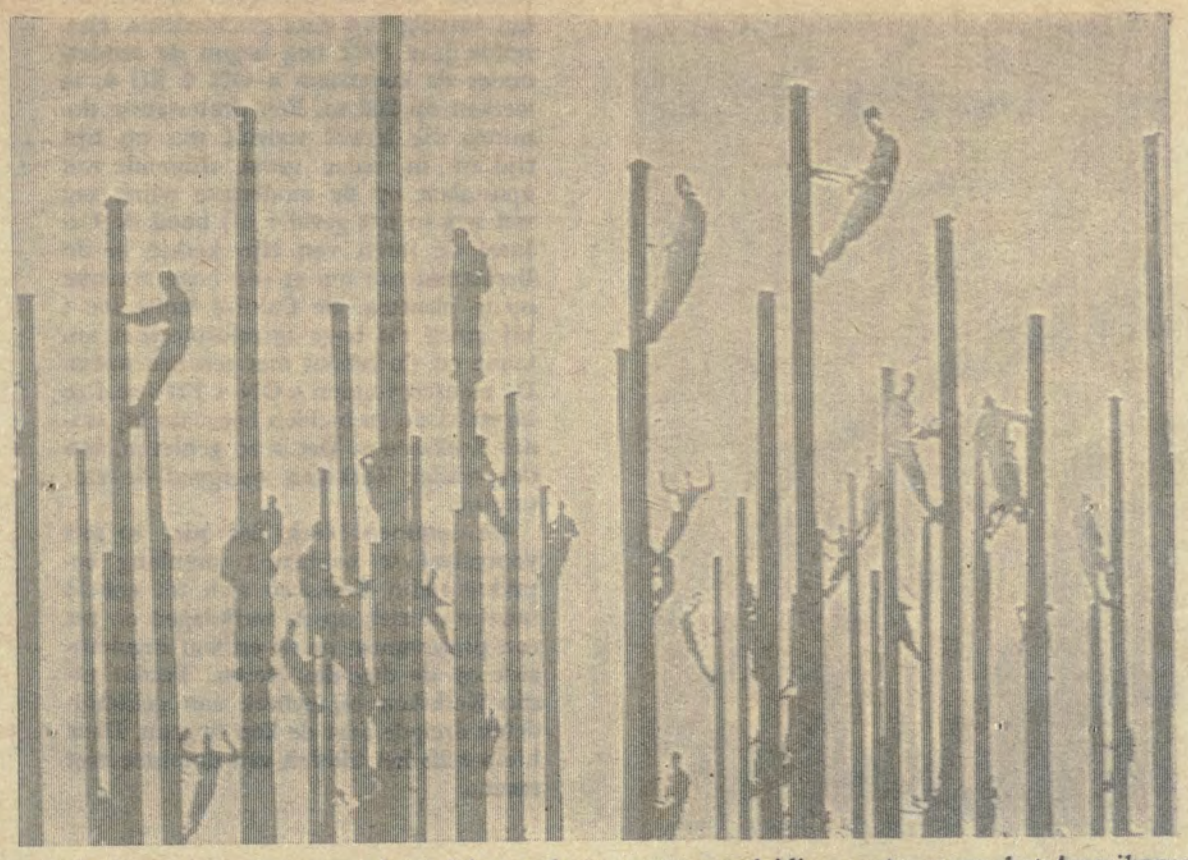

Een poëtiese foto over een niet-poëties onderwerp : een opleidingssentrum van het Amerikaans leger, waar de G.I.'s geoefend worden in de aanleg van telefoonverbindingen. Heeft de fotograaf het eveneens zo gezien, dat aan de vreemde bomen in het bos de droeve menselijke vrucht hangt die, nauwelijks gerijpt, geschud en gekneusd zal worden door de hete wind van de oorlog ? Want achter het bos rijst de zon van Vietnam...

WC-PAPIER

Het schijnt België's noodlot te zijn, met WC-papieren geschiedenis te maken, kleine geschiedenis wel te verstaan. Na de WC-papiernood in de Belgiese ambassade te Bonn herhaalt de situasie zich in ons bloedeigen Brussel, waar de ambtenaren van de Europese Landbouwdiensten, de Broquevillelaan, telkens zich de noodwendigheid voordoet het onmisbare papier bij de... portier moeten gaan vragen. Dit is het gevolg van een besluit van sjef Daniel Strasser, Fransman, die uitgerekend had dat de 545 Europese landbouwbeambten in één jaar 58 prosent meer WC-papier gebruikt hadden dan alle andere Europese ambtenaren te Brussel samen. Gevolg : drastiese beperking van de voorraad en portierkontrole. Kommentaar van de WC-papierloze ambtenaren : « Frankrijk saboteert de EEG overal waar dat maar kan, tot zelfs in de WC » !... En zeggen dat de EEG na de USA de grootste ekonomiese macht ter wereld is...

HONDERD DODEN PER WEEK

Het pas verschenen jaarverslag van het Amerikaanse Verkiezingsinstituut deelt mee dat vorig jaar 52.500 personen bij verkeersongevallen in de States om het leven kwamen, ongeveer 1000 per week of meer dan 150 per dag. In de zelfde periode werden eventjes 16 miljoen verkeersongevallen geregistreerd met 12,3 miljard dollar schade en 4,2 miljoen gekwetsten. Daartegenover stellen sommigen dat er in Vietnam in 1966 « slechts » 5.008 Amerikaanse soldaten sneuvelden (een sijfer dat wel offisieel is doch waarover geen zekerheid bestaat). Het is eigenlijk een vergelijking die niet helemaal opgaat, ook al staat men er wel van op te kijken.

FRANTISEK ZOEPKA

Er is heel wat te doen geweest over de studenten- en joernalistenverenigingen die op « diskrete » wijze gesteund werden met C.I.A.-gelden. Tussen haakjes : deze weinig propere en ondemokratiese geplogenheid werd rustig voortgezet onder het bewind van een der grote would-be kampioenen der Vrijheid met grote V : de gewezen minister van justisie Bob Kennedy.

Het gekst klonken echter de verontwaardigde protesten uit de Sovjet-Unie en uit de landen van het oostelijk blok. Voor de kommunisten was de C.I.A.-omkoperij natuurlijk « gefundenes Fressen » en ze zouden wel dom geweest zijn, hadden ze de zaak niet uitgebuit. Even dom zouden wijzelf zijn, moesten we anders dan met een brede grijns reageren op de plotse kommunistiese bevlieging van kuisheid : wie destijds de mémoires van de gewezen kommunistiese agent Jan Valtin las, de « Litanie van het verraad », heeft enig inzicht verworven in de wijze waarop de Russen verenigingen en organizasies over de hele wereld steunen uit geheime fondsen.

Zopas is op een nogal komiese wijze opnieuw het dekseltje van zo'n rood potje gelicht geworden.

Begin februari kwamen te Praag 1.800 vertegenwoordigers van de Tsjechoslovaakse staatsvakbond samen in kongres. Het werd de woeligste zitting uit de twintigjarige geschiedenis van dit eenheidssindikaat. De kameraden-vertegenwoordigers staken hun ongenoegen niet onder stoelen of banken, toen hen meegedeeld werd dat de maandelijkse sindikale bijdrage onmiddellijk verhoogd werd met 1 t. h. van het brutoloon. Dit bericht viel nogal op een koude steen; er was reeds grote ontevredenheid onder de arbeiders omdat het jaar was begonnen met een aantal ekonomiese hervormingen die in feite neerkwamen op een loonsverlaging. Verlaging van het loon en verhoging van de sindikale bijdrage was een boodschap, die de afgevaardigden niet graag meenamen naar hun fabrieken en bedrijven.

In de wandelgangen van het kongres werd daarenboven nogal gemompeld over de afwezigheid van de vroegere vakbondsvoorzitter Frantisek Zoepka. Zoepka was in de herfst van 1965 om gezondheidsredenen afgetreden; het merkwaardige daarbij was echter, dat hij sindsdien spoorloos verdwenen was. Zelfs zijn naaste medewerkers en vrienden konden maar niet te weten komen, waar de zieke funksionaris verbleef.

Zijn opvolger, Pastyrik, kon zich uiteindelijk niet meer onttrekken aan de vele en dringende vragen naar Zoepka's verblijf en nog tijdens het kongres kwam hij, in de beperkte kring van een aantal topfunksionarissen, met het verhaal op de proppen. In Tsjecho-Slovakije is men al even praatziek als overal elders ter wereld en het staatsgeheim — want dat was het — lag enkele dagen later te grabbel op straat.

De verhoging van de sindikale bijdrage, zo vertelde Pastyrik, was nodig omdat de vakbond zware finansiële verliezen had geleden. Het staatssindikaat besteedde een deel van zijn inkomsten aan een zwarte kas, waaruit de onkosten bestreden werden van een aantal « zusterorganizasies » in de Westerse wereld en in de ontwikkelingslanden. Om begrijpelijke redenen moesten die transaksies in het geheim gebeuren; daarbij werden — zoals gewoonlijk — Zwitserse banken ingeschakeld.

Einde 1965 moest een bedrag van drie miljoen dollar in baargeld aangezuiverd worden bij een Zwitserse bank. Het overbrengen van deze indrukwekkende som naar Zwitserland en het storten op de geheime rekening van de Tsjechoslovaakse vakbond moest natuurlijk toevertrouwd worden aan een honderd persent betrouwbaar partijgenoot. De 65-jarige voorzitter Zoepka, lid van de kommunistiese partij sinds 1921 en reeds meer dan tien jaar voorzitter van de vakbond, achtte het geraden dat hijzelf zich zou kwijten van deze delikate taak.

Met de drie miljoen dollar (zowat 150 miljoen Belgiese fr.) in zijn diplomatieke bagage vloog hij naar het land van Wilhelm Tell en van de gepensioneerde miljonairs. Vier dagen nadat Zoepka Praag had verlaten, stelde de Tsjechiese staatsveiligheid vast, dat de drie miljoen nog altijd niet op de vakbondsrekening waren gestort. Een diskreet onderzoek bracht aan het licht, dat Zoepka's echtgenote drie weken voordat haar man te Praag vertrok, eveneens afgereisd was naar Zwitserland. Als motief voor haar reis had ze een gezondheidskuur opgegeven.

Het zal wel niet nodig zijn dat we er een tekeningetje bij maken : sindsdien zijn de Zoepka's met de senten van de vakbond spoorloos verdwenen. De kongressisten te Praag konden dan ook niet anders dan zich neerleggen bij de verhoging van de bijdrage. Om het verlies te dekken, dat de honderd persent betrouwbare oudkommunist Zoepka — immuun tegen alle verleidingen van het kapitalisme — had veroorzaakt in de kassen van de « zusterorganizasies » der ontwikkelingslanden en in de Westerse wereld...

A.N. Tovano.

Lente op komst ! Terwijl het te Moskou nog volop sneeuwt, worden op het Rode Plein reeds de eerste voorjaarsbloemen te koop aangeboden.

Niet ver van Knokke, juist over de staatsgrens, ligt het gehucht Retranchement dat tot Kadzand behoort. De naam Retranchement herinnert aan de scheiding der Nederlanden, aan de periode dat tussen Zuid en Noord een militaire muur werd gebouwd, een « front » dat tenslotte grens zou worden : een proses dat we — mutatis mutandis — wellicht onder onze ogen tans in Duitsland zien gebeuren. Het retranchement was een verschansing die gebouwd werd op last van Prins Maurits; de vierhoekige Nassauschans die reeds in 1621 werd aangelegd en een belangrijk deel van de omwalling uit de periode 1630-1640 zijn er nog te zien. Er staat een mooie standaardmolen, er is een klein hervormd zaalkerkje, het Zwin met zijn natuurrezervaat ligt vlakbij en al deze dingen, samen met het mooie strand, brengen bezoekers en dus leven in Retranchement. Sinds enkele jaren heeft het gehucht nog een attraksie bijgekregen en het is vooral de nieuwe bezienswaardigheid, die steeds meer nieuwsgierigen naar het strand vlak over de grens lokt. Te Kadzand-Retranchement ligt er namelijk een levensgroot schip op het strand.

O ja, je herinnert je die geschiedenis nog vaagweg ? Inderdaad : Vlaanderens laatste piratenschip ligt verlaten, ontdaan van alle uitrusting en apparatuur, stilaan te verkommeren in het zand van de vroegere Zwinmonding, op de plaats zelf waar eens de trotse vloten van Brugge in- en uitzeilden. Toeristen en dagjesmensen hebben er een omwegje voor over, kinderen en volwassenen en af en toe zelfs een stijve opa trachten langs de scheepswand omhoog te klauteren naar het schuinliggende dek, waarna ze — tot staving van hun aanwezigheid en tot belering van wie na hen komen — zich met overgave kwijten van de taak om in de betonnen romphuid hun naam plus de datum van hun bezoek te krassen.

De « Uilenspiegel » — want zo heet-ie — is een vaste waarde voor het Zwintoerisme geworden en de V.V.V.-Kadzand heeft niet verzuimd, hem op te nemen in het (bescheiden) rijtje van werfargumenten voor een verblijf in de gemeente.

DE PIONIER

Het begon allemaal ruim 45 jaar geleden, in 1922. Dat was de pionierstijd van de radio, toen enkele moedigen zich een ontvangtoestel ineentimmerden dat reuzegroot, met een omvangrijke kaderantenne, ergens in een ruime hoek van de leefkamer moest ondergebracht worden : een halve living apparatuur voor heel veel geruis of gebrom en heel weinig muziek of nieuws. Een van die radiopioniers was de in 1889 te Antwerpen geboren Georges de Caluwé. Hij was zo opgetogen over het nieuwe medium radio (dat toen trouwens nog medium moest worden en ook nooit met die naam werd betiteld), dat hij zich eenvoudigweg niet tevreden kon stellen met een ontvangtoestel : hij wilde een zender. Die zender kwam er dan ook, want de Caluwé was een koppigaard; dat zal overigens blijken uit het vervolg van deze geschiedenis. Hetzelfde jaar 1922 nog begon de zender, onder de kodenaam « ON 4 ED », te werken op 202 m. Een protestantse dominee die ietwat vooruit was op zijn tijd en in ieder geval droomde van apostolaat op de modernste wijze, zag wel iets in het geval : hij bood de Caluwé de toren van zijn kerkje in de Beckstraat aan om er een hoge antenne op te plaatsen. De Caluwé hapte toe : hij kreeg z'n hoge (gereformeerde) antenne en z'n zender met een een naam. De mensen vonden « ON 4 ED » veel te ingewikkeld en hielden het maar bij «radio Kerksken ». Dat is zo gebleven, totdat zender Kerksken voorgoed de eter uitging.

De dominee bleek het niet zo mis voorgehad te hebben : jarenlang beperkte radio Kerksken zich tot enkele uurtjes muziek op de werkdagen en tot een protestantse preek en wat orgelmuziek op de dag des Heren. Totdat radio Kerksken bij gebrek aan geldmiddelen dreigde over de kop te gaan. Daar hielp zelfs het bidden van dominee niet meer...

DE GROTE TIJD

We zegden reeds dat de Caluwé een koppigaard was. Hij begon een kruistocht om zijn radio te redden en hij redde hem ook. De dertiger jaren waren de grote tijd van de radio. Het muziekkastje was ongemeen populair en de opgang van de T.V. na de tweede wereldoorlog is een mak zaakje geweest vergeleken bij de draadloze geestdrift van destijds. De Caluwé richtte de « Vriendenkring van radio Kerksken » op en dat bleek een meesterlijke zet te zijn. Na enkele maanden telde de Vriendenkring al meer dan 25.000 betalende leden; in bijna alle Antwerpse gemeenten had de vereniging een afdeling inkluzief bestuur. ON 4 ED breidde steeds maar uit en begin in het jaar 1935 een nieuwe bron van inkomsten aan te snijden : de publisiteit. Ook op dat vlak was de Caluwé een pionier. De zakenwereld fronste aanvankelijk de wenkbrauwen voor deze nieuwigheid; de mensen-met-kultuur haalden hun neus op voor de smartlappen-programma's van radio Kerksken. Maar de door-de-bandse Sinjoor vond « zijn » radio reuze en de publisiteitsslogans gingen er — mét die goeie ouwe 78-toerenplaten — in als zoete koek. In heel Antwerpen begroette men mekaar met de slagzinnen van de dag : « Wat aaist et volk oep den bouteram ? Foxkees ! ».

De Caluwé's draadloze kende zo'n voorspoedige tijden, dat dominee's kerktoren geruild kon worden voor een zendinstallasie met grote mast te Edegem en studio's aan de Belgiëlei in het hart van Antwerpen. ON 4 ED kreeg een reikwijdte van 150 km : heel Vlaanderen en een flink stuk van de omringende wereld stond wijd open voor de Foxkaas-boodschappen.

WIJ vlaams nationaal in vlaa

GEVRETEN DOOR HET N.I.R.

De oorlog kwam een lelijke streep door deze voorspoedige rekening trekken. In de meidagen van 1940 haalde ON 4 ED zijn grote stunt uit : hij was de laatste Belgiese zender die in de eter bleef toen de Duitsers naderden.

Het N.I.R. had er al lang de brui aan gegeven, maar radio Kerksken hield vol totdat terugtrekkende Belgiese troepen een van de twee zenders meenamen en de andere vernield werd bij het binnentrekken van de Duitsers in de stad. De bezetters namen de zendmasten in gebruik en gedurende de hele oorlog diende ON 4 ED als stoorzender, wiens schriel gepiep menige klandestiene B.B.C.-luisteraar tot wanhoop bracht.

Georges de Caluwé was er niet de man naar om de dingen zo maar op hun beloop te laten. Hij besteedde zijn oorlogsjaren er aan om bij de (koude) kachel een nieuwe zender ineen te knutselen. De Duitsers waren nog niet buiten Antwerpen, of radio Kerksken was weeral in de eter; we schreven toen 3 september 1945.

Lang zou dat echter niet duren en voor de ON 4 ED was de komst der geallieerden nu presies geen bevrijding. De Belgiese regering had te Londen een gloednieuw radiostatuut uitgekiend, met gewestelijke zenders per provinsie en met uitschakeling van alle priveeinisiatief. Een der eerste dingen die de regering dan ook liet uitvoeren, was de in beslagneming van radio Kerksken. Daarmee gingen zes weken gepaard en in die tijd onderhandelde de Caluwé met het N.I.R.

VERHUURD

Hij peuterde een overeenkomst los, waarbij zijn zendstasion als gewestelijke zender Antwerpen werd in huur genomen. De studio's verhuisden naar het stadhuis op de Antwerpse Grote Markt. Met de onafhankelijkheid was het echter afgelopen. De Caluwé had aan zijn spullen niets meer te vertellen en moest er zich toe beperken, het huurgeld op te strijken. Zelfs daaraan kwam een einde, toen in 1948 de B.R.T. een eigen zender met studio's aan de Prins Albertlei te Berchem in gebruik nam. De zen-

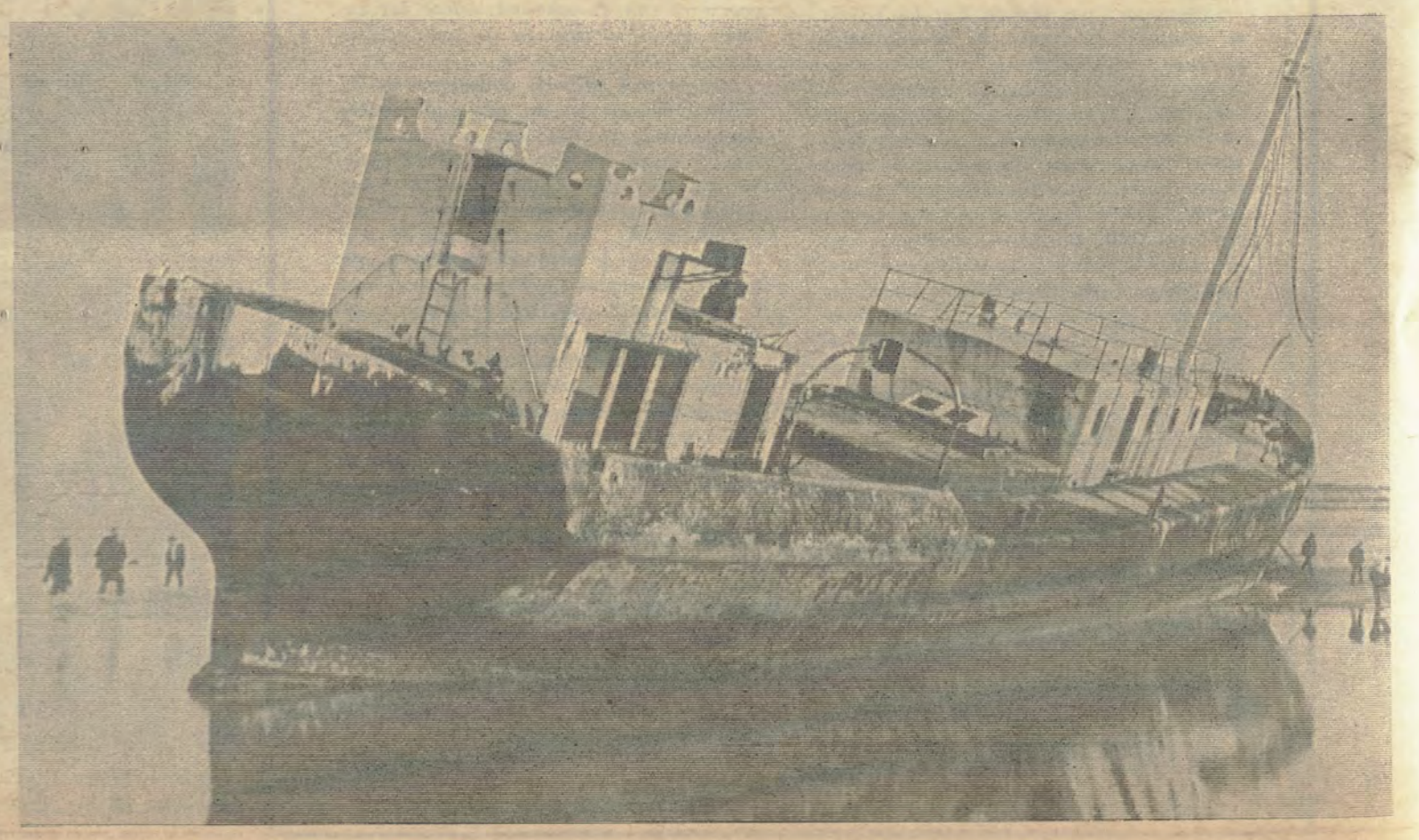

S.O.S. UILENSPIEGEL ON 4 ED

der ON 4ED kon opgeborgen worden bij de afleggertjes op zolder. De tijden van Kerksken en van het Foxkees-imperium waren definitief uitgeluid.

IN DE POLITIEK

Zo verstond de Caluwé het echter niet. Hebben we niet reeds gezegd, dat hij een koppigaard was? Hij begon een eindeloze oorlog met de administrasie en een lange rij van opeenvolgende ministers van P.T.T. moest leren berusten in de onverhoedse aanvallen van de radioman. Hij liep de deuren van het ministerie plat en ontlokte steeds weer een minister of een hoge ambtenaar de belofte « dat het binnenkort allemaal in orde zou zijn ». Hij begon er zich slechts heel langzaam rekenschap van te geven dat hij het tegen de taaie, kleverige massa die staat heet op die wijze nooit zou halen.

In 1956 had hij er definitief de buik van vol. Hij trok naar minister Segers en P.W. kreeg onverbloemd te horen dat de zendvergunning nu vlug moest komen of dat er bij de verkiezingen een lijst de Caluwé zou zijn. Of zo'n lijst sukses zou hebben? Je kan nooit weten in het Antwerpen van Frensen en met de popularitеit van radio Kerksken. De tradisionele partijen namen liever geen riziko's en kwamen om beurten de Caluwé een plaats op de lijst aanbieden. Dat vond Georges de Caluwé echter te minnetjes; hij had nooit aan politiek gedaan, hij vocht alleen maar voor zijn radio en dat gevecht zou hij best alleen aankunnen. Het werd dus een lijst radio Kerksken en de Caluwé kreeg zo maar eventjes bijna 10.000 voorkeurstemmen. Meer dan genoeg om zijn ongetaande populariteit te bewijzen; te weinig echter voor een zetel.

De koppigaard had het pleit verloren. Met stijl en met panache, dat kon niemand hem ontnemen. Maar toch..

DE PIRAAT

Enkele jaren was het stil rond de Caluwé : de man sukkelde met zijn gezondheid en moest zich voortdurend laten verzorgen. Trouwens, die radiogeschiedenis lag nu wel definitief achter de rug.

Zo dacht hij toch, totdat hij een weekblad in handen kreeg waarin de naderende oprichting van de piratenzender « Veronica » werd aangekondigd. De keiharde knapen achter « Veronica » hadden een mogelijkheid ontdekt, die de Caluwé tot dan toe ontgaan was : ze zouden zenden vanop een schip dat buiten de territoriale wateren voor anker zou gaan. Het ei van Kolumbus!

De Caluwé was op slag weer kerngezond en blakend van energie. Hij nam kontakt op met zijn vroegere vrienden en met de Kerksken équipe. Ergens in Bretagne scharrelde hij een oude schuit op — het ding was notabene in beton gebouwd — die tot dan toe als bevoorradingsschip had gevaren : de 1.500 ton metende Franse « Crocodile ». Het schip werd naar Antwerpen gesleept en daar begon de Caluwé traag maar zeker met het inrichten van zijn toekomstige « Uilenspiegel ». Te Vaduz, de hoofdstad van Liechtenstein en van heel de Europese eter-piraterij, werd een naamloze vennootschap opericht : enkele kapitaalkrachtige Sinjoren schoten de Caluwé ter hulp. Hijzelf stak prakties zijn laatste spaarsent in zijn nieuwe piratenzender.

Oktober 1962 was het schip af. Een prima zendinstallasie, schitterende akkomodasie voor de twee ploegen die afwisselend dienst zouden doen aan boord. De lui van de bemanning vertellen vandaag nog aan wie zich verbaast over het logge karkas van de « Uilenspiegel » op Kadzand's strand, dat het een pracht van een boot was, dat de Caluwé letterlijk aan alles had gedacht en dat zijzelf zich de koning te rijk voelden op hun schip.

DE LAATSTE TOCHT

De « Uilenspiegel » kon zee kiezen. In de Wetstraat echter werd getimmerd aan een wet die de piratenzenders zou verbieden. Dat maakte de zakenwereld kopschuw en de grote adverteerders namen een afwachtende houding aan. Slechts enkele kleine firma's, voornamelijk uit het Brugse, waagden hun kans met kortlopende kontrakten. Voor de Caluwé, die zijn fortuin in de boot plus honderdduizenden in programma's had gestoken, was er geen terug meer : de koppigaard zette gewoon door. « Uilenspiegel » koos het ruime sop en de Antwerpse radiopionier smaakte na jaren onderbreking het genoegen, zijn radio Kerksken weer in de eter te krijgen.

De tijd liet zich echter niet terugdraaien, de dagen van het pionieren waren onherroepelijk voorbij en de Caluwé zelf was ongemerkt te midden van de vechtpartijen voor zijn radio een oude man geworden. Nauwelijks was zijn piratenzender aan het werk of onverwacht — op 13 december 1962 — stierf de « Uilenspiegel »-reder. Die plotse dood bespaarde hem de grootste teleurstelling die hij ooit zou gekend hebben : de definitieve ondergang van zijn zender. Twee dagen na zijn dood joeg een razende noordwesterstorm de « Uilenspiegel » van zijn anker. Het schip ging op drift en alhoewel de bemanning het onmogelijke deed om de boot te redden, werd ze te Kadzand — waar ze nu nog ligt — op het strand gesmakt. De burgemeester van de gemeente, die het schip mocht opeisen, heeft het niet gedaan. De eigenaars van de « Uilenspiegel » die onder Panamese vlag voer, lieten niets van zich horen.

Het betonnen wrak bleef waar het was. Pogingen om het terug vlot te maken, werden al heel vlug opgegeven. Het afbreken en bergen zou niet rendabel zijn en geen enkele slooponderneming voelde er wat voor. De tijd verstreek terwijl men naar een oplossing zocht en toen men nog eens naar de boot ging kijken, zat die al muurvast in het zand. Men besloot dan maar, ze te laten waar ze was en ze op te nemen in het « toeristies patrimonium » van de kleine Zwingemeente.

Je kan ze daar gaan bezoeken. Je kan ze vanop een afstandje keuren en intussen mijmeren over de bewonderingswaardige hardnekkigheid van de oude de Caluwé. Je kan er eens op klauteren en je aan dek een levensgrote piraat wanen. Maar pas op, als je naar beneden springt. We stonden er op te kijken toen een Amerikaan ons dat voordeed en met gebroken enkel naast de romp bleef liggen kreunen. De ouwe betonnen schuit is nukkig!

Inmiddels is radio Kerksken nog altijd niet dood. Heel wat Sinjoren zijn vandaag de dag nog van mening dat de gewestelijke B.R.T.-zender en de ON 4 ED nog altijd één en dezelfde zijn. De zoon van Georges de Caluwé kreeg onlangs nog te horen : « Awel, dieje radiauw van ulle kunde nog altaaid goew hoere ».

Een kompliment eigenlijk voor vader Georges!

t.v.o.

(Foto's Bruno Stevens.)

haar eigen WIJsje
vlaams nationaal

VROUW EN POLITIEK

De her-aanduiding van mevrouw Indira Gandi tot eerste minister van India en de geruchten over de mogelijkheid dat ook Nederland kans zou maken op een vrouwelijke premier hebben de aandacht gevestigd op de verhouding vrouw en politiek. In eigen land hebben we al een vrouwelijke minister van het gezin en in parlement, provinsie- en gemeenteraden of schepenkolleges hebben de vrouwen reeds geruime tijd geleden hun intrede gedaan. Ook vrouwelijke burgemeesters zijn geen unieke verschijnselen meer. Bovendien, als administrator doen de vrouwen het doorgaans ver van slecht ! Bij ons weten zijn er in de Volksunie nog geen vrouwelijke mandatarissen, al hebben de vrouwen in onze beweging altijd kranig hun... man gestaan.

De tijd is nog niet zo ver achter de rug dat onze vrouwen figureerden op kandidatenlijsten, omdat er te weinig mannelijke kandidaten waren. Van hun moed in tijden van zware beproeving spreken we nog niet eens. Dat is vandaag volmaakt verleden tijd en wanneer er nu vrouwen op de Volksunielijsten staan, dan gebeurt dat in het teken van de geleidelijke... ja inderdaad, daar hebben we dat duiveltje weer... vrouwelijke emansipasie. Trouwens : er is een niet gering aantal vrouwen die in onze beweging aktief zijn en links en rechts ontstaan reeds vrouwenafdelingen, die als tipiese nevenorganizasies van de partij mogen beschouwd worden. Daar worden behalve met spesifiek vrouwelijke belangstellingstemata de leden ook, nu eens zijdelings dan weer rechtstreeks, met de politieke problematiek vertrouwd gemaakt. Ten slotte staan onze Volksunie-jongeren meer en meer open voor de jonge dames, die uiteraard als jeugd een nog bredere kijk hebben op het leven in al zijn fasetten en dus ook op de politiek.

Toch is de vrouw, die aktief of zeer belangstellend in de politiek staat nog een grote zeldzaamheid. Dat in de ontwikkelingslanden de vrouw een grotere rol zou spelen, omdat ze daar relatief gesproken veel vroeger op hoge politieke posten geraakt dan in de zogenaamde beschaafde wereld, behoort tot de paradoksen van onze tijd. Ontwikkelingslanden willen nu eenmaal op elk gebied en vaak ook tegen heug en meug bewijzen, dat ze mee zijn, dat ze « in » zijn. Vandaar dat ze de vrouw pogen te betrekken in de politiek, hoewel niet kan geloochend worden dat dit meer gebeurt als fasade dan als werkelijkheid. Toch is het opvallend dat bij vb. in Kongo, waar de vrouw nauwelijks of niet van de primitieve onderworpenheid aan de man is ontvoogd — en dan nog ! — een jonge vrouw vandaag minister is in de ploeg van generaal Moboetoe.

Het geval Indira Gandi en enkele jaren geleden ook nog de vrouwelijke prezidente van een Zuidoostaziatiese statenfederasie is daarvan al heel verschillend: dat zijn werkelijk aktieve vrouwelijke politisi, zoals wijlen Evita Peron dat ook was, zij het dan meer zijdelings van haar man, eks-prezident Peron, maar dan weer zeer aktief, bij zoverre dat ze tijdens haar leven omwille van haar sosiale vooruitstrevendheid reeds een legendariese persoonlijkheid was geworden. Deze vrouw hield trouwens zowat het midden tussen de werkelijk aktieve vrouwelijke politici (die ook in Engeland en Zweden bij vb. tot zeer hoge posten opklimmen) en zij die slechts in funksie van een politiek leider een soort schaduwbestaan leiden, zonder dat men presies kan zeggen of ze al dan niet een invloed op het staatsbeleid uitoefenen, ofwel gewoon als maitresse of levensgezellin te beschouwen zijn. Er zijn daarvan heel wat voorbeelden na te gaan. Zo dichter bij ons de landvoogdessen van de Spaanse Nederlanden, beide voorbeelden van implisiet en eksplisiet aktieve vrouwen in de politiek.

Het verschijnsel is dus niet zo nieuw. Wat wel nieuw is volgt uit de gewijzigde vormen, waarin men vandaag de dag politiek bedrijft. De vrouwelijke politicus neemt zoals haar mannelijke kollega intens deel aan het partijpolitieke leven doch komt doorgaans aan de oppervlakte via sosiale bewegingen. Dat ligt de vrouw in de politiek als vrouw uitermate goed. Onze eigen vrouwelijke minister is daarvan een schoolvoorbeeld. De sosiale organizasies spreken nu eenmaal de vrouw direkter aan dat de spesifieke partij- of staatspolitiek. De langs niet-sosiale paden tot politieke macht opgeklommen vrouwen zijn dus nog zeer zeldzaam. Mevrouw Indira Gandi is daarvan momenteel een voorbeeld. Een andere, eveneens aziatiese vrouw, die echter slechts via haar man tot politieke macht poogt op te klimmen is mevrouw Mao Tse Toeng, een tiepiese machtspoliticus in de ruimte achter de koelissen.

U zult al gemerkt hebben dat werkelijk politiek aktieve vrouwen ook in deze tijd « zeldzame dieren » zijn. De vrouw stelt betrekkelijk weinig belang in de politiek (dat is in een samenleving zoals deze in het Westen vandaag bestaat, waarin zelfs de mannelijke belangstelling is gedaald, niet zo verwonderlijk). We geloven dat de politieke aktiviteit van de vrouw altijd beperkt en gering zal zijn, ze ligt haar niet goed. De uitzonderingen bevestigen de regel en de vrouwen, die hun man in zijn politieke loopbaan helpen en prikkelen zijn dan nog niet als echte politici te beschouwen. Anders is het gesteld, wanneer men de ekonomiese aspekten van de politiek tegenover de vrouw stelt : het zal dan menig man verbazen, hoe Eva vaak een zeer klare kijk op de zaken heeft. Wat uiteraard niet verwonderlijk is, als men weet hoe nauw de vrouw bij het ekonomies proses betrokken is, hetzij aktief hetzij gewoon als goede huisvrouw. Daarom valt het eigenlijk wel te betreuren dat de vrouw niet wat meer belangstelling voor de direkte politieke aksie opbrengt en zich tot de rol van steun in de schaduw, toeschouwster of zelfs volmaakt onverschillige beperkt

(R.)

Yves Saint-Laurent is het voor zijn nieuwe kolleksie gaan zoeken bij een reeks ongewone materialen. Deze avondjapon is van rafia; er wordt van gezegd dat hij de draagster een uiterst luchtig gevoel bezorgt. De franjes zijn met grof maaswerk aaneen gehecht.

AFRIKAANSE ONTVOOGDING

Wij klagen maar in Europa en Amerika, maar wat moeten onze zwarte zusters dan zeggen! « De vrouwen zijn niet meer zoals vroeger » zei een Afrikaans stamhoofd. « Ze dragen nu dure kleren in plaats van huiden, beschilderen hun gezich met kosmetika in plaats van met aarde en dragen hoge pruiken die er als bijenkorven uitzien ».

Ja, de evolusie nietwaar, waarde stamhoofd. Vroeger kostte een vrouw alleen —weinig — geld bij huwelijk in Afrika, tegenwoordig komt daar huishoudgeld en schoolgeld voor de kinderen bij. En voor de vrouwelijke make-up. Terwijl Afrika honger en ziekte met blanke hulp bestrijdt, tracht het zwarte kontinent ook de stammenoorlogen meester te worden. Tegen de emansipasie van de zwarte vrouw is niets meer aan te vangen, ze gaat haar weg. Onze zwarte zusters schrijven zelfs al lezersbrieven naar de Afrikaanse kranten, waarin ze hun verontwaardiging over de veelwijverij en de bruidsmarkt uiten. De zucht naar fietsen, radio's, klederen en ontwikkeling neemt bij de Afrikaanse vrouw bestendig toe. Daar de bruidsprijzen voortdurend stijgen kunnen al heel wat Afrikanen zich geen tweede vrouw meer veroorloven. De « kostprijs » van een tweede vrouw is zo duur en het onderhoud van een zich ontvoogdende eerste vrouw ligt reeds zo hoog, dat er van poligamie steeds minder sprake is.

Dat zijn hedendaagse Afrikaanse vrouwenproblemen. Onze zwarte zusters zijn bezig, hun achterstand op de blanke vrouw snel in te halen. Wij blanke Eva's kunnen er ons slechts om verheugen. Want in de vroegere behandeling van onze Afrikaanse seksegenoten stak ook voor ons, blanke vrouwen, een vorm van vernedering.

VERDEDIGING

Een vrouw die te Lexington (USA) terecht stond wegens overschrijding van de maximumsnelheid zei tot de rechter die haar moest veroordelen : « Ik reed alleen daarom zo vlug omdat ik een andere automobilist, die me voorbijstak als een razende duivel, op de gevaren van een te hoge snelheid wou opmerkzaam maken ». De rechter feliciteerde haar voor haar zin voor humor en verwees haar dan lachend tot een boete van 50 dollar en een maand rijverbod. Bijzonderheid : ook de rechter was een vrouw.

DE BETOVERGROOTTIJD

De Zuidnederlanders, vooral dan de Brabanders, zijn de grootste lekkerbekkken en smulpapen van de hele Nederlandse stam. Dat is overigens al een oude tradisie.

We vertelden vroeger reeds dat het eerste Nederlandse gedrukte kookboek uit Brussel stamt. Het had, zoals gebruikelijk in die tijd, een zeer uitvoerige titel :

« Een notabel Boexcke van Cokerye het welc bewijst alle Spise te bereide elc na sine Staet het si in Bruylochten in Feesten Bancketten oft ander Maeltyden besondere en het es eenen ieghelycken van grooten Noode te hebben die sijn Dinghen ter Eeren doen wilt. Gheprint in de pryncelijcke Stadt van Bruesel inden Zeeridder Bi mi Thomaes Vander Noot ».

Het boekje verscheen in 1510. Een halve eeuw later verscheen het tweede gedrukte kookboek : *Eenen Nieuwen Koock-Boeck dat noch noyt in Druc geweest en is — Vergadert wt vele verscheyden Boecken, Als wt het Latijnse, Fransoys ende Italiaensch, etc...*

We schreven toen 1560. Het kookboek kwam eveneens van Zuidnederlandse, Brabantse persen : « *Gheprint Thantwerpen in de Cammerstrate inden Mol. Bij dye Weduwe van Hendrick Peetersen* ».

MARC CELS

Eksistensieel Fotograaf

Het resentste zelfportret van Marc Cels: pientere ogen en de grijpende hand, simbolies voor het hèr-scheppend vermogen van deze jonge fotografiese veroveraar.

Wie de foto's van Marc Cels ziet — zoals we ze kortgeleden in de VTB-Studio Rik Wouters te Brussel zagen — wordt getroffen door het sterk aanvoelingsvermogen en de « présence » van deze foto's. We hadden geen katalogus toen we een — ietwat wazige en korrelige — opname van de ramp te Pulle bekeken. We wisten niet dat het om die ramp ging en toch hadden we direkt het gevoel, de indruk : hier is wat gebeurd, hier heerst onrust. De horizontale indeling van de foto met achter mekaar stappende menselijke figuren in diverse, horizontale vlakken, gaf aan dit « werkstuk » ook een onwezenlijk karakter. Daar hadden we meteen de hele Marc Cels : het vastleggen van een gevoelsgeladen moment in een sobere stijl, die de sinteze mogelijk maakt en de gevoelsintensiteit samenbalt. Het is haast niet te geloven dat dit het werk van een nauwelijks 17-jarige knaap is. Het fotografies werk van Marc Cels kan immers maar zo volwassen, zo volgroeid mogelijk aandoen. Staande voor dit werk en van de wetenschap bewust dat het om een knaap gaat kan men niet anders besluiten dan gekonfronteerd te zijn met een geboren vizueel kunstenaar, wie het niet om de zogenaamde « kunstfoto » te doen is doch die er mede zal toe bijdragen de fotografie van haar schatplichtigheid aan de schilder- en tekenkunst te ontdoen, om er werkelijk een zelfstandige kunst van te maken.

TECHNIEK EN HUMOR

We hadden het zoëven over présence. Er zijn inderdaad foto's van Cels die van een zeer verschillende toepassing van de techniek getuigen. Er zijn de opzettelijk wazige opnamen, zoals het kind en de oude man, er zijn haarscherpe opnamen, zoals deze van de witgekalkte gevels die a.h.w. reliëffoto's zijn. Dan weer is het die korrelige droog- of ets-aandoende materie, zoals die tot uiting komt in opnamen van verweerde huisgevels. Cels verstaat de kunst — in een andere zin dan de algemene, en dus niet in de zin waardoor de jeugdige fotograaf vechtlustig wordt, want het woord « kunstfotografie » werkt op hem als de rode lap op de stier — het gefotografeerde tema in onze onmiddellijke nabijheid te brengen en er ons a.h.w. met de neus op te duwen. Om het met een tamelijk geleerd woord te zeggen, de fotografie van Cels is eksistensieel, die jongen fotografeert zoals hij ademt en kijkt. Het zou belachelijk zijn te spreken van een hobby, al is doorgaans op die leeftijd de fotografie voor de meesten van ons niet meer dan dat. Dat belet niet dat Cels ook zin voor humor heeft naast het aanvoelen en treffend in beeld brengen van de tragiek, de verveling, het materieel verval of wat er dan ook aan doordringends te peilen is aan allerlei levensuitingen. Zijn guitig meisje op de schommel, voor- en achterzicht of het gordijn dat uit een openstaand venster als een bolrok opwaait getuigen van een humoristiese opmerkingsgave bij deze overigens verbluffend technies onderlegde knaap.

Moest Marc Cels naar Vietnam gaan — wat zijn wens is — dan zou hij inderdaad pakkende dokumenten meebrengen, want zijn innerlijk wezen wordt aangetrokken naar dè angsten en smarten van de mens of naar de weemoed of het weeë gevoel dat kan spreken uit huizen, straten, pleinen, getaande of jonge gezichten, menselijke houdingen.

Marc Cels is een rusteloze zwerver met de kamera, die elke gelegenheid aangrijpt en ook geen enkele stage mist. Hij volgde fotografiekursussen bij Gevaert, bij de Nasionale Dienst voor de Jeugd te Genval, deed aan Röntgenfotografie en is op stage bij de Brusselse fotograaf F. Fillipi. Aan oefening en eksperiment en dus aan een reeds aanzienlijke som van ervaring ontbreekt het deze zoekend-kreatieve jongeman dus niet. Bij zijn aangeboren techniese vaardigheid voegt hij zijn ongebreidelde weetgierigheid en nieuwsgierigheid, waarbij periodies elk nieuwe technies prosedee bij Cels wordt wat « la joie de peindre » bij de schilder of het genot van het kappen bij de beeldhouwer is.

Marc Cels is meteen het bewijs hoe vizueel begaafd het Vlaamse volk is. Dit volk bezit reeds enkele merkwaardige fotografen met internasionale faam. Het lijdt niet de minste twijfel meer dat ook Marc Cels weldra deze nog weinig talrijke groep top-fotografen zal gaan vervoegen. Het zou ons overigens niet verwonderen moest hij ook zijn weg in de film maken, die bij ons pas de kinderschoenen is ontgroeid doch die nu toch aanspraak mag maken op een niveau, dat reeds op internasionale festivals erkenning en waardering afdwingt. Wie zo treffend de sfeer van leven en dood in alle fasetten kan weergeven in de wit-zwarte magie van de foto is aangewezen om ook in de jonge Vlaamse filmindustrie een rol te gaan spelen. We hebben het dan nog niet eens over de mogelijkheden van de kleurenfotografie voor een zo uitzonderlijk begaafde als Marc Cels, waarin hij zich reeds met dia's onderscheidde. Is het een gemeenplaats, we moeten deze bijdrage wel eindigen met de verheugende vaststelling : Marc Cels is meer dan een belofte, hij is in de jongste tak van de Vlaamse beeldende « kreativiteit » reeds nu een zekere en persoonlijke waarde

R.C.

OPEN KRING BRUSSEL

In de bovenzaal van het « Hof van Brabant » Karthuizerstraat, Brussel richtte « Open Kring » een groepstentoonstelling in, met 50 werken van 10 jongeren. Het geheel doet simpatiek aan en we nemen er graag de juke-box bij, die «Schöne Frau ich liebe Dich» of « Moi je me fou de la société » in de zaal slingert, die zich overigens weinig tot een ekspozisie leent. Maar dat zijn zo van die « jeugdige uitspattingen » bij dergelijke inisiatieven net als de blikken aanplakbrieven waarop we lezen « Schrik niet dit is geen muurkrant » of « Nee ik ben niet gek ». Dat dit eerste gezamenlijk salon met een « happening » begon is ook al niet verwonderlijk. Wij stonden graag even stil bij het werk van Rik Gielis (zeer harmonies van koloriet), van Anneke Westerduin (die met beschilderde kollages aardig over weg kan), Alfons Gaspar (met knappe etsen), Michel Weert (akwarellist), Lutgard Vertongen (houtsnede en sprookjesachtig-surrealisties aandoende en knap afgewerkte olieverfschilderijtjes).

Krit Casterman, Karel Meching, Piet Merchie, Hubert Minnebo en Roland Monteyne waren de overigen van dit frisse tiental, waarvan stellig enkelen hun weg in de beeldende kunsten zullen maken.

Sw.

FONOPLATEN

J. S. BACH : MAGNIFICAT en KANTATE NR. 57 (Concert Hall, M. 2399 Synchro Stereo)

Zoals de gezangen uit de katolieke (Latijnse) missen, werden in de tijd van Bach ook andere Latijnse gezangen uitgevoerd in de gereformeerde kerken. Onder andere het Magnificat, een der mooiste uit de ganse kerkmuziekliteratuur.

Door Bach werd de tekst omgetoverd tot een der hoogtepunten uit de muziek, gekomponeerd voor het kerstfeest van 1723. Een vijfstemmig koor en een orkest met hobo's, fagot, strijkers, trompetten, pauken en orgel zijn nodig voor de uitvoering van dit beroemde werk. Bach legt hier eens te meer zijn oneindig gevarieerd talent bloot in en afwisselend gebruik van koor en orkest. Ook getuigt hij steeds opnieuw van zijn grote eerbied voor de tekst, die hij met de muziek kracht weet bij te zetten. Een typies voorbeeld : de zin « Deposuit potnetes de sede » (Hij stiet de machtigen van de troon), wordt door de tenor gezongen in een omlaagvallend motief. Nooit overdrijft de komponist deze tendensen : het geheel blijft een sobere eenheid vertonen.

De achterzijde van deze plaat (aanbevolen voor vastenmeditatie !) bevat de minder gekende kantate nr. 57 « Selig ist der Mann ». Hier wordt een gesprek tussen de ziel (sopraan) en Jezus (bas) zeer gevoelig weergegeven, in resitatieven die dikwijls doen denken aan fragmenten uit de grote passies.

Het geheel wordt verzorgd door het koor en orkest van de Weense Staatsopera onder leiding van Auberson, terwijl bij de zangers vooral de zeer goede uitvoering van de sopraan Maria Stader en van de bekende bas Heinz Rehfuss dienen onderstreept.

VIOOLKONSERTEN VAN MENDELSOHN EN PAGANINI (Concert Hall, M. 2205 Synchro Stereo)

Op deze plaat brengt de violist Ricardo Odnoposoff (uit Buenos Aires afkomstig) een festival van de viool-virtuoziteit, met het orkest van Radio Geneve.

Het werk van Mendelsohn hoeft weinig kommentaar; het is overbekend en terecht ! Dat is en blijft een der prachtigste toonstukken van de muziekromantiek. Na de onmiddellijk meeslepende inzet komen weemoed, hartstocht, vreugde en poëzie elkaar afwisselen. Technies volmaakt gekomponeerd, staat er geen noot te veel geschreven. Alles is wel doordachte virtuoze vioolliteratuur, die toch nooit aan een kunstmatig opgezet stuk doet denken. (Opus 64 in e-klein).

Paganini was meer virtuoos dan komponist. In het hier besproken werk (opus 6 in D-groot) komen dan ook duizelingwekkende vondsten voor, die slechts door de beste violisten straffeloos kunnen weergegeven worden. Dramaties van toon, soms de operasfeer benaderend, bezit dit concerto toch zoveel kwaliteiten dat het steeds opnieuw met onverminderd genot kan beluisterd worden.

Zoals de vorige plaat is ook deze uitvoering zeer behoorlijk. Ze is te bekomen tegen de lage prijs van 168 fr. bij Concert Hall in het Rogiercentrum te Brussel (Int passage 22-24) of bij de Nieuwe Gaanderij te Antwerpen (Huidevettersstraat).

STEF.

een handvol pockets

« Aan de voet van het Belfort » van Achilles Mussche verscheen eerst in 1950. De auteur, wiens kreatief werk niet zo erg omvangrijk is — drie verzenbundels, een toneelstuk en een drietal monologen — schreef echter veel essays. Zijn verhalend proza blijkt beperkt tot een biografie van de Duitse kommunistiese leidster Rosa Luxemburg (« Gedenksteen voor Rosa ») en het nu in V.P. verschenen werk « Aan de voet van het Belfort ». Dit boek is het verhaal van grootheid en armoede van het Vlaamse volk, en dan vooral van het Vlaamse proletariaat. Het boek begint met een veertig bladzijden lange evokasie van de Vlaamse geschiedenis, waarbij de Vlaamse wever simbolies is voor de hele gemeenschap. Een kort hoofdstuk over de geboorte der masjiene leidt naar een uitgebreider over de « grote broederschap » : de opkomst van het kapitalisme en het verzet ertegen in de grote Europese industriesentra. Zo komen wij tot de situasie in Vlaanderen : de « Vlaamse hel » zoals schrijver het noemt. Met felle kleuren en driftig patos schildert hij de verworpenheid van het Vlaamse proletariaat, om te besluiten met een « boodschap » : die van het bevrijde proletariaat in een klasseloze maatschappij.

Mussche zelf noemde « Aan de voet van het Belfort » een sosiaal fresko. En dat is het inderdaad : geen sosiale geschiedenis maar evokasie van lijden en opgang, van morele en materiële diepte en hoop, van mizerie en grootheid van één klasse : de arbeiders der grote stad, in 't bizonder dan de wevers.

Doch hun leed en opgang is simbolies voor die van een heel volk. Want buiten de sosiale verdrukking — en er mee gepaard gaande en ze zelfs bestendigend — was er nog een andere, materieel misschien niet zo direkt voelbaar maar met nog verder-strekkende gevolgen : de verdrukking der nasionaliteit. Daarom ontbreekt in de « boodschap » deze sluitsteen der gehele bevrijding, die in het bizondere geval van de Vlaamse arbeider bekroning van zijn sosiale ontvoogding diende te wezen : de totale menselijke bevrijding in een bevrijde volksgemeenschap. Alleen een sosialisme dat in deze konsekwentie uitmondt, zal het héle volk uit de verdrukking halen, uit de materiële maar ook uit de geestelijke van een wezensontaarding.

Het boekje van Musche is echter, door zijn sosiale bewogenheid — wij zegden bijna : sosiale romantiek — aangrijpend én leerzaam voor een generatie die zich de verworpenheid én de strijd der vorige geslachten nog moeilijk voorstellen kan.

⁂

« De Fakkeldragers » van Eugenie Boeye is het vierde deel in een siklus van sosiale — en ik zou kunnen presizeren : sosialistiese — romans, waarin het meisje Mientje Helmers en haar hele gezin zowat de sentrale figuren zijn. Deze romans spelen zich af in een proleraries miljeu en de hele ontwikkeling van de sosiale (sosialistiese) beweging vormt er het eigenlijke tema van. « De Fakkeldragers » als laatste deel in de siklus handelt over de situasie in Antwerpen rond de twintiger jaren. Het verhaal speelt zich af in een arbeiderswijk : op de achtergrond staat de verkiezingsstrijd en het verkiezingssukses der sosialistiese partij. En het boek kulmineert in een triomfstoet na de verkiezingen.

Rond het meisje Mientje, een arbeiderskind met een klaar verstand en helder inzicht evolueren de mensen : het gezin, de buren, de vrienden, de fransprekende bourgeois waar zij werkt : een hele wereld die, onmiddellijk na de eerste wereldoorlog, in volle beroering is. Het vooroorlogse sosialisme krijgt nu vaste voet en is in opmars. Nog is de heroiese tijd niet voorbij, al komen weldra de eerste tekenen van een steeds groeiende verburgerlijking. Kamiel Huysmans, die nog dé man is voor de Antwerpse sosialist, is nog geen staatsminister geworden en nog geen burgemeester geweest...

Met deze en de vorige romans heeft Eugenie Boeye een soort epos van het sosialisme in Vlaanderen willen schrijven, waarbij de geschiedenis van één familie of zelfs van een enkel persoon bindend element is. Het prosedee is niet nieuw, al is deze tijdskroniek verweven met een familiekroniek bijlange zo uitgesponnen niet als bv. Romains roman-fleuve « Les Hommes de bonne volonté ». Soms doet het boek wel eens denken aan Zielens en roept Mientje het beeld op van Netje uit « Moeder, waarom leven wij ? ». Maar Zielens was scherper in de tekening der figuren en bij alle fouten en onvolmaaktheden in stijl en zinsbouw een krachtiger prozaist en sterker romansier. Schrijfster behandelt het volkse tema ook op volkse toon. Van sosialistiese zijde werd ons vaak verweten aan nasionalistiese « romantiek » te doen Maar hier staan wij voor een « sosialistiese romantiek », wel ingehouden en beheerst door een gematigd realisme, maar in essensie toch romanties. Hoe zou het ook anders kunnen : wie een dergelijk onderwerp aanraakt, kan ofwel de koele nuchterheid van de objektiviteit kiezen óf de felle warmte van het medeleven, en die geestdrift voert naar de romantiek. En toch is deze romantiek aangrijpend al klinkt ze wel eens opgeschroefd en al lijkt ons in deze tijd het heroïese van een dergelijke verkiezingsstrijd en -overwinning nogal relatief (al was dat toen zeker niet zo !).

Wij hebben bij dit boek een ogenblik moeten denken aan al wat er aan dramatiese kracht nog verscholen ligt in de honderd jaar Vlaamse tragiek, Vlaamse strijd én Vlaamse offers, niet tot kort na de eerste wereldoorlog alleen, maar tot op heden. En wij tellen de romans en zien hoe zelden een auteur zich eraan gewaagd heeft...

Het boek van Eugenie Goeye zal in ieder geval, voor wie deze periode uit het sosialisme beter wil kennen, een zij het dan ook subjektieve maar kleurige aanvulling zijn in het algemeen histories stramien.

⁂

«De ontploffing» is het romandebuut van Prosper De Smet, joernalist aan het dagblad « Vooruit ». Deze roman verscheen in 1957 en werd onderscheiden in het referendum der Vlaamse letterkundigen. Hij werd nu uitgegeven in pocket in de V.P.-reeks.

Het verhaal in deze roman is samengedrongen binnen het tijdsbestek van één enkele dag. De gebeurtenissen spelen zich af in een Gentse achterbuurt en het « aksident » dat heel deze kleurige wereld in beweging brengt, de «ontploffing» van de romantitel, brengt in deze korte periode van vierentwintig uur een hele kleine gemeenschap in beweging en woelt het verleden op van een groot aantal personen. De «ontploffing » die bij de voddenkoopman gebeurt, is de oorzaak dat een stuk ijzer bij Gust de Soepe in de woonkamer belandt. Denise, de vrouw van Gust, stormt naar buiten en daarmee is de wagen aan het rollen. De politie komt er bij te pas, de partijen vormen zich. Antagonist en protagonist zijn hier kollektief, doch gesentralizeerd rond de twee vrouwenfiguren Denise en Georgette, de vrouw van de voddenkoopman, jeugdvriendin en -vijandin van Denise.

De auteur heeft door middel van flashbacks de figuren een geschiedenis en een achtergrond gegeven, een gestalte die zij anders, zonder dit verleden, niet of slechts zeer vaag zouden bezitten. Daarom groeit het aksident der ontploffing uit tot een toeval, dat ons de personen in hun ware gedaante toont en hun dagelijks masker afrukt. De ontploffing veroorzaakt a.h.w. een kettingreaksie, en laag na laag van het onbekende verleden, sluier na sluier worden opgelicht. De Smets roman doet wel eens denken aan L.P. Boons romans, in die zin dat hier niet zozeer het verhaal van één of een paar figuren verteld wordt, maar dat een hele kollektiviteit in het verhaal wordt betrokken en er de hoofdpersoon van wordt. Toch is er een verschil en dit ligt dan wel in de stijl zelf : De Smet schrijft keuriger, Boon kleuriger.

⁂

Er is een tijd geweest dat kranten en weekbladen elkaar de loef afstaken en bekonkurreerden met hun «mengelwerken ». Het was dan een proberen om het spannendste avontuur te brengen, het meest-hartstochtelijke (maar altijd braaf onder morele kwotering IV vallende) liefdesverhaal te drukken. De grotere verspreiding van het boek in al zijn vormen — van het gebonden eksemplaar over de pocket tot de gebrosjeerde wekelijkse aflevering — heeft de werfkracht van het « mengelwerk » doen verloren gaan, al wordt nu nog een goed vervolgverhaal door menig lezer gewaardeerd.

Er is echter iets anders, dat nu in de ogen van de krant (en van het publiek) belangrijk is geworden, altans van het publiek dat meer leest dan de moorden en ongevallen : dat is het korte stukje, het « kursiefje ».

Elke krant die zich respekteert heeft een dergelijk kursiefjes-schrijver. Nu zijn er niet zoveel héél goede in dat genre en zelfs die raken wel eens uitgeput of aan de slappe kant na de honderd-en-zoveelste maal gepoogd te hebben humor, ironie, nuchterheid en beknoptheid te doen samengaan.

Wij weten al te best uit eigen ervaring hoe moeilijk deze soms gemakkelijk lijkende babbeltjes met de lezer wel zijn : wij bezondigden er ons aan toen tijdens de mobilizatie een krant vroeg om « korte soldatenstukjes ».

Kursiefjes vergen van hun schrijver een sterke konsentrasie, uitzonderlijke spaarzaamheid en stilistiese helderheid — met daarbij de nodige zin voor humor.

Onder het pseudoniem Piet Spanjool schreef Leo Naessens, joernalist aan verschillende Vlaamse kranten, een aantal kursiefjes voor het weekblad « De Post ». Zij werden gebundeld in een V.P. onder de titel « Ongevaarlijk kursiveren », die een grote diversiteit van onderwerpen dekt. Wel zijn de stukjes gegroepeerd rond tema-kernen (ontmoetingen - een beetje filozoferen - ontspanning - familie - buren - mode...). Dit geeft het boekje een beetje « ruggegraat » en lijn en deze lijn en eenheid wordt nog versterkt door een aan alle stukjes eigen ondertoon van lichte ironie, afstandnemende en glimlachende observasie. De auteur slaagt vooral in het tiperen van sommige figuren en in het doorprikken van de opgeblazen waan van sommigen. Het stukje « Bourgeois » bijvoorbeeld is enig daarin en met enkele woorden wordt heel het modernistiese anti-bourgeoisgeschreeuw meesterlijk gepersifleerd.

Deze korte stukjes zijn uitermate geschikt voor wie weinig « leestijd » heeft, voor wie eens verpozen wil van te zware leeskost of voor wie lezen wil daar waar een lijviger boek te moeilijk is : op de tram bijvoorbeeld. Een boekje om op zak te steken ? Inderdaad...

Enkele pijnbomen, een late voorjaarszon en een plas water : maartse avondstemming aan het Zwin.

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV -

prentkaart uit brugge

Deze dokumentaire over Brugge op tekst van Gaston Durnez en Germaine Dijckhoff, die ook de regie voerde, met filmbeelden van Jos Van Schoor, werd bekroond met de Prijs van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme en de Prijs voor Filmkommentaar op het jongste Filmfestival te Antwerpen.

Brugge tooit zich met titels als het « Venetië van het Noorden » en « Bruges la morte », titels die grote kontrasten doen vermoeden. Het eigenlijke karakter van de mooiste stad van het Vlaamse land is in de ene noch in de andere benaming juist getroffen. De dubbele luister van Brugge ontdekken, bekijken en genieten, is het doel van dit programma: de verzonken schoonheid van vroeger tijd en het tintelend zomerleven van nu, verstrengelen zich tot een feest. De grootsheid van histories Brugge en de dagelijkse banaliteiten vormen een oude harmonie met moderne akkoorden. (Zondag 19 maart - 14 u 55 - Brussel Ned.).

silhouet

In dit Nederlandse K.R.O.-programma wordt met bekende tijdgenoten gesproken over hun loopbaan en over hedendaagse vraagstukken. De uit Vlaanderen afkomstige Dominikaan prof. Schillebeeckx is niet alleen een autoriteit onder de moderne katolieke teologen, zijn naam en zijn teologiese werken zijn ook verbonden aan het II° Vatikaans Konsilie.

Dit zou ten onrechte doen vermoeden, dat prof. Schillebeeckx een « droge » man is. Het televizie-team, dat bij het maken van Silhouet de gelegenheid had de professor in zijn gewone dagelijkse omgang mee te maken, heeft dankbaar kunnen konstateren, dat ook een teoloog van naam een doodgewoon, gezellig mens kan zijn. Behalve gezellig is hij bijzonder bescheiden en eenvoudig. Eigenlijk valt hij in een gezelschap nauwelijks op. Terwijl iedereen praat, zwijgt hij en luistert. Behalve als hem iets gevraagd wordt. Dan neemt hij graag het woord en geeft zijn mening. Dat gebeurt nooit saai. Soms raakt hij zo in vervoering, dat de toehoorders langzaam maar zeker de Vlaamse Leeuw in hem — professor Schillebeeckx is een echte Vlaming — wakker zien worden. Hij is ook zeer openhartig en geeft antwoord of probeert antwoord te geven op vragen, die sommige andere professoren zeker uit de weg zouden gaan. (Maandag 20 maart - 22 u 00 - Brussel Ned.).

katharina knie

Attila Hörbiger en zijn dochter Christiane spelen ook de vader- en dochterrol in dit spel van Carl Zuckmayer dat geregisseerd werd door Theodor Grädler.

Het verhaal speelt in het sirkusmiljeu, waar de dochter van de direkteur Katharina voor de keuze geplaatst wordt tussen haar liefde voor Rothacker en haar trouw aan het artistieke sirkusleven.

Het gaat Sirkus Knie niet voor de wind en na de deurwaarder volgt de polisiekommissaris om de direkteur aan zijn schulden te herinneren. Katharina, die verliefd is op de jonge hereboer Rothacker in het stadje waar de tent staat, besluit bij haar verloofde te blijven om het werk op het hof te leren. Dit valt vader Knie nog pijnlijker dan de finansiële moeilijkheden, die zijn familiebedrijf momenteel bedreigen... (Dinsdag 21 maart - 20 u 25 - Brussel Ned.).

kristal

Luik en omgeving bleef sinds eeuwen een sentrum voor het vervaardigen van kunstglas. In een Luikse fabriek werden dan ook de belangrijkste opnamen gedraaid. Er werken meer dan 1.000 arbeiders volgens de prinsipes van het oude ambacht. In kleine ovens worden de grondstoffen (kiezelaarde, potas en lood) verhit tot een temperatuur van 1.400°. De juiste verhouding van deze grondstoffen (een uit vorige eeuwen overgeleverd geheim) bepaalt de bijzondere helderheid en klank van het Belgies kristal. Zelfs worden edelstenen of goud toegevoegd om eigen spesifieke kleurenspeling te verkrijgen.

Deze film van Germaine Dijckhoff en Gust Geens brengt de kijker niet alleen het dokumentair inzicht, maar tracht ook de eigen filmtaal van het kristal en zijn ambachtelijk ontstaan tot leven te brengen. (Maandag 20 maart - 21 u 30 - Brussel Ned.).

« Katharina Knie », spel van Carl Zuckmayer, verfilmd door T. Grädler, met o.m. Attila Hörbiger. Dinsdag 21 maart, 20 u 25, Brussel Ned.

Onze seleksie

ZATERDAG 18 MAART

19 u 30 Brussel Ned.
Vlijtige bijen (Emsiges Volk - Zevende van een reeks natuur- en dierenfilms van dr. Besch en Theo Kubiak).

20 u 45 Nederland I
Muzikaal programma (Met Therese Steinmetz).

22 u 00 Brussel Ned.
Echo.

ZONDAG 19 MAART

20 u 40 Brussel Ned.
Spelevaren (Een spelprogramma met quiz en variété m.m.v. het Televizieorkest o.l.v. Francis Bay - Prezentasie : Regine Clauwaert en Pros Verbruggen - Regie : Etienne d'Hooghe).

21 u 55 Duitsland I
Gesichter Asiens (Eksperiment met de vrijheid - « India » - Filmbericht van Hans Walter Berg).

MAANDAG 20 MAART

20 u 50 Brussel Ned.
Van toen en nu (70 jaar kleinkunst in Vlaanderen en Nederland, hoofdstuk V. - Aan deze aflevering werken mee : Wim Sonneveld, Toon Hermans, Conny Stuart, A.M.C. Schmidt, Jef Burm en Anton Peters).

22 u 00 Brussel Ned.
Silhouet (Programma waarin met een bekend tijdgenoot wordt gesproken - Vanavond het portret van een teoloog van naam : prof. mag. dr. E. Schillebeeckx O.P. - Programma van de N.T.S.-K.R.O.).

DINSDAG 21 MAART

20 u 25 Brussel Ned.
Katharina Knie (Spel van Carl Zuckmayer, verfilmd door Theodor Grädler met Attila Hörbiger, Christiane Hörbiger, Gerhard Riedmann, Lina Carstens e.a.).

WOENSDAG 22 MAART

20 u 50 Brussel Ned.
Kijk omhoog (Sterrenkijken vanuit het Observatorium te Ukkel).

DONDERDAG 23 MAART

20 u 15 Duitsland I
Blick zurueck im Zorn (Look back in Anger - Engelse film, met Richard Burton, Claire Bloom, Mary Ure, e.a.).

20 u 50 Nederland I
Spel zonder woorden (tv-spel).

VRIJDAG 24 MAART

20 u 25 Brussel Ned.
Heeft geleden onder Pontius Pilatus... (Spel door Paul Raynal - TV-bewerking : Jos Van Gorp).

21 u 40 Brussel Ned.
De bekoring van Jezebel (The temptetion of Jezebel - Het verhaal van de Verloren Zoon in een hot blues-versie - Choreografie : Sylvia Fort - Regie : Peter Croft - Programma van Rediffusion Television).

21 u 40 Duitsland I
Der Prozess Jesu (Historiese herkonstruksie van het « Proses Jezus »).

Op de vlaamse T.V.

ZATERDAG 18 MAART

14.00 tot 16.00 : Wielrennen. Rechtstreekse reportage van de wielerwedstrijd Milaan-San Remo — 16.30 : Volksuniversiteit — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Luceat, katholiek-godsdienstige uitzending — 19.30 : Vlijtige bijen — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Mein Leben, meine Lieder. Een portret van Robert Stolz — 22.00 : Echo — 22.30 : De man van U.N.C.L.E. 30e afl. : Wie zoekt die vindt — 23.20 : TV-nieuws.

ZONDAG 19 MAART

14.30 : Velvet. 19e afl. : De weddenschap — 14.55 : Prentkaart uit Brugge, een documentaire over Brugge als mooiste stad van België — 15.25 : Het grote avontuur : Diepzeeduiken op Sicilië — 15.50 : Tienerklanken presenteert : Hullabaloo (I) — 16.15 : Een partijtje moord. Derde episode — 16.45 tot 17.30: Biljarten. Reportage van de Europese kampioenschappen kader 71/2 gehouden te Heerlen — 18.30 : Klein, klein kleutertje — 18.50 : Katja en de krokodil — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Spelevaren — 21.55 : Première-magazine — 22.45 : TV-nieuws.

MAANDAG 20 MAART

18.25 : Teletaalles : Frans — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Het dappere vijftal. 6e en laatste episode : De vloed — 19.15 : Tienerklanken — 19.45 : Openbaar kunstbezit « Het Laatste Avondmaal » door Dirk Bouts — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Een partijtje moord. Vierde episode — 20.50 : Van toen tot nu. 70 jaar kleinkunst in Vlaanderen en Nederland (Hoofdstuk V) — 21.30 : Kristal, documentaire — 22.00 : Silhouet. Vanavond het portret van een theoloog van naam : prof. mag. dr. E. Schillebeeckx O.P. — 22.40 : TV-nieuws.

DINSDAG 21 MAART

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Flipper. 46e afl. : Geheugenverlies — 19.25 : Jeugd zonder grenzen — 19.40 : Kwart-Eefje — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Katharina Knie, spel van Carl Zuckmayer, verfilmd door Theodor Grädler met Attila Hörbiger, Christiane Hörbiger, Gerhard Riedmann, Lina Carstens e.a. — 22.20 : Zelfportret : Oskar Kokoschka — 23.00 : TV-nieuws

WOENSDAG 22 MAART

17.00 : Televisum — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 . Tijd voor u. Eerste boek van Schmoll — 19.30 : Te voet : Aarlen — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Dick van Dyke-show. 35e afl. : De lange, lange nacht — 20.50 : Kijk omhoog — 21.40 : Tap-toe. Optreden van het pianoduo Lode Backx en Monika Druyts — 21.55 : Vergeet niet te lezen — 22.25 : TV-nieuws.

DONDERDAG 23 MAART

18.25 : Teletaalles : Frans — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Oom Storm. 3e afl. : Een feestdag met Olympisch goud — 19.25 : Tienerklanken — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Speelfilm : Het proces van Jeanne d'Arc, met Florence Carrez in de hoofdrol — 21.25 : Première — 21.55 : « De Kruisweg » van Paul Claudel — 22.35 : TV-nieuws.

VRIJDAG 24 MAART

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Protestants - godsdienstige uitzending — 19.30 : Tom en zijn hondje. 4e afl. : Een proefopname — 19.43 : Zoeklicht — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-Een proefopname — 19.43 : Zoeklicht — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Heeft geleden onder Pontius Pilatus..., spel door Paul Raynal — 21.40 : De bekoring van Jezebel — 22.15 : « Stabat Mater » van Palestrina, uitgevoerd in de kathedraal van Salisbury door het kathedraalkoor o.l.v. Christopher Dearnley, dirigent en organist — 22.35 : TV-nieuws.

TOERISME

TOERISTIESE GEBODEN (II)

9. De infrastruktuur van het toerisme finansieren en het toerisme integreren in de ekonomiese ekspansie.

Onze waterlopen en vijvers, zwembaden, goede restaurants, sentra voor ruitertoerisme, kultuur-historiese monumenten, muzea, kulturele sentra, tentoonstellingen, landschappen, moeten beter gevalorizeerd worden.

10. Het belang in het licht stellen van een goede service en glimlachend onthaal.

11. Het hotelwezen moderniseren.

12. De beroepsvorming aanmoedigen.

13. Het flat- en kampingtoerisme steunen.

14. Het sosiaal toerisme uitbreiden *voor de loontrekkenden, de zelfstandigen en de jongeren.*

Met de finansiële hulp van de Staat werd een eerste net van inrichtingen voor sosiaal toerisme opgericht. Het aantal in de vakansiehuizen beschikbare bedden is aldus verdubbeld tussen 1957 en 1966. Het aanbod bedraagt tans bijna 15.000 bedden. Dit betekent dat er nog veel te doen valt.

15. Onze toeristiese propaganda nieuw leven inblazen *(o.a. door de totale splitsing van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme, waarvan de propaganda voor Vlaanderen tans een aanfluiting van alle logika en ernst is).*

KALENDER

23 MAART
— Antwerpen : In het Sint-Julianusgasthuis : Pelgrimstafel.
— Dottenijs : Tradisionele bloemenmarkt.
— Rupelmonde : Na de voetwassing : Apostelbrokken (uitwerpen van « Apostelbroden »).

24 MAART
— Doornik: Bloemenmarkt.
— Lessen : Prosessie van de boetelingen met de boetekap - « Graflegging van Kristus » (te 20 u.).

25 MAART
— Koksijde : Grote bloemenmarkt.

26 MAART
— Fleurus : 87e Paaskavalkade.

26 en 27 MAART
— Houdeng-Aimeries : « Ducasse » (kermis) - Bedevaart naar de kapel van O.L. Vrouw van het Bos en plukken van tijloos.

27 MAART
— Auvelais : 75e Paaskavalkade.
— Hakendover : Grote H. Zaligmakerprosessie.
— Herve : 91e Kavalkade.
— Jemappes : 60e Kavalkade.
— Kruishoutem : Paasfeesten onder het motto « op zoek naar 't Gulden Ei » (folklore).
— Lembeek : Sint Verenusmars.
— Oostende : Hulde aan de slachtoffers van de zee.
— Sint-Truiden : Kerk van Guvelingen : Zegening van de bloesemende boomgaarden.
— Vaux-sous-Chevremont : Bedevaart naar O.L. Vrouw van Chèvremont.

Wij sport

Vlaams nationaal

Steveniers op het bankje?

De « keizer » aller Belgiese kasketballers, de Antwerpse Mechelaar Willy Steveniers vond het niet nodig naar de oefenstonden te komen als voorbereiding op de terugwedstrijd Olympia Ljubliana tegen Racing Mechelen. Coach Vanden Broeck vond evenwel de geschikte straf : mijnheer de Keizer mag tijdens de eerstkomende kompetitie een tijdje de wedstrijd op het bankje volgen.

Met als gevolg, dat uiteindelijk de coach zijn ontslag heeft aangeboden. Want vedette Willy Steveniers was eens gaan praten met zijn klubleider...

Een vaste waarde

De jonge Herentalse judoka Frans Vleugels heeft verleden week een zoveelste titel aan zijn reeds rijkgevuld palmares toegevoegd. Deze 17-jarige judoka (Herentals 9-3-1950) die sinds 1961 de judosport met hart en ziel beoefent, had reeds enkele mooie lauweren geplukt : 1965 Beker van België beloften middengewicht; '66 kampioen der Provinsie Antwerpen bij de belofte alle reeksen en juniors middengewicht; in 1967 werd hij dan andermaal kampioen van zijn provinsie en behaalde hij ook zijn eerste Belgiese titel.

Deze jongeman, de trots van zijn klub « Judo Club Kiai Ruy Herentals », is van oordeel dat men liefst 5 jaar praktijk moet tellen en minstens twee maal per week oefenen moet eer men een volwaardig judo-beoefenaar kan worden. Onder leiding van 2e Dan Frans De Hondt en 1e Dan Emiel Lemmens oefent hij 6 uur per week op de mat, naast footing en algemene lichaamskondisie. Dit alles doet hij met volle overgave, zodat men gerust zeggen mag dat de jonge Frans Vleugels meer dan een belofte is. Indien hij zo voor zijn sport blijft werken, zal hij eens een Olimpiese seleksie behalen !

Scheidsrechters

Het voetbalnieuws wordt de jongste tijd flink gestoffeerd door scheidsrechtersmizerie's allerhande. Het beste scheidsrechtersverhaal is echter toch nog steeds het avontuur, dat fluitenier De Braekel een 20-tal jaren geleden op Cercle Brugge overkwam. De wedstrijd was zeer woelig geweest en het publiek bleek niet mals voor De Braekel. Na het eindfluitje ging de scheidsrechter zich omkleden met de dood in het hart, zich afvragend hoe hij de heksenketel zou kunnen ontvluchten.

Als de nood het hoogst is, blijkt de redding nabij. Een onbekende kwam De Braekel opzoeken in diens kleedkamertje en fluisterde hem toe : « Ge zijt in gevaar. Men wacht u buiten op om u af te rammelen. Ik kan u echter in mijn wagen langs een zij-uitgang buitenbrengen; mijn vrienden en ik zullen u beschermen en naar het station voeren ».

De Braekel ging opgelucht op het voorstel in. De wagen startte, doch in plaats van naar het station te rijden sloeg hij een kleine polderweg in. In volle veld, een stuk in de nacht, werd De Braekel uit de wagen gezet. Niet echter nadat de « ontvoerders » hem beroofd hadden van zijn broek. Die broek zou hij trouwens enkele dagen later met de post tuisbesteld krijgen.

De grap kostte Cercle Brugge vier zondagen spelen met gesloten deuren...

Molenbeek - St-Niklaas 2-2. De St-Niklazenaren sleepten verleden zondag een puntje uit de brand, ook dank zij het voortreffelijk werk van hun doelwachter die we hier het leder voor Vandenbosch zien wegsnappen.

Grootmeesters te Antwerpen

Naar jaarlijkse tradisie, en dit reeds voor de vierde maal, organizeert de Antwerpse Ruiters Vereniging de Jumping van Antwerpen. Deze wedstrijden die op internasionaal vlak betwist worden, kennen slechts in het buitenland hun weerga. Jaarlijks komen de beste binnen- en buitenlandse ruiters hier hun krachten meten.

Ook dit jaar wordt het een rijk gestoffeerde en uiterst interessante konfrontasie, die ware sportliefhebbers niet onberoerd zal laten.

Wie de deelnemerslijst van deze internasionale springwedstrijd overloopt, kan vaststellen dat — op enkele landen na (Spanje en V.S.) — alle bekende ruiternasies aanwezig zijn. Laten we even de deelnemerslijst, die klinkt als een klok, overlopen.

Uit Brazilië komen Nelson Pessoa, die als Zuid-Amerikaan door de Internasionale Federasie erkend wordt als Europees kampioen 1966, en zijn landgenoot Allegria Simoës. Uit Duitsland komen de voormalige Europese kampioen Herman Schridde, die een zilveren medalje behaalde tijdens de voorbije Olimpiese Spelen te Tokio, de zo beroemde als onregelmatige Alwin Schöckemohle en de jonge belofte Peter Schmitz. Uit Engeland komen de dames Marion Coackeks, dames-Wereldkampioene 1966 en Europese kampioene van datzelfde jaar, Allisson Westwood en de alhier zeer bekende ruiter Harvey Smith. De Fransen zijn van bij het begin steeds regelmatige deelnemers geweest bij de Antwerpse springwedstrijden. Ook nu sturen ze een ploeg, bestaande uit liefst vijf ruiters : kommandant Guy Lefrant (met het moedwilligste paard van de hele wedstrijd, « Mr de Littry ») die in 1966 de Grote Prijs te Antwerpen won, samen met kapitein Gibault, de jonge Jerôme Chabrol, Ch. Moizard en de tweevoudige Franse kampioene Janou Lefèvre. Uit Ierland komen de dames Diana Conolly-Carew en miss Mc Donall samen met Seamus Hayes. Uit Italië komt de voormalige Europese kampioen Graziano Mancinelli. Uit Nederland komen Jan Maathuys en mej. Pia Arts. Uit Zwitserland stuurt men voor de eerste maal mej. B. Langer. De vrienden van de paardensport krijgen tans voor de eerste maal in het Antwerpse en als eerste internasionale springwedstrijd van Europa het optreden van de Japanese ruiters K. Ohta en K. Kozu die als voorbereiding deelnemen aan verschillende internasionale springwedstrijden. Ze traden voor het eerst buiten Japan op en ze beginnen dus hier hun Europese toer.

Daarnaast nemen ook de beste onder de Belgiese ruiters deel aan deze internasionale springwedstrijd, te weten Pierre Charon, Jan Bouckaert, Claude du Roy de Blicquy, mevr. Christiane Carpentier, Georges Hernalsteens, mevr. C. Wesmael, Yves Henrard Velge en mej. Françoise Thiry. Al deze ruiters nemen deel met drie paarden.

Daarnaast is er iedere avond een nasionale proef, waarvoor 15 Belgiese ruiters door de Nasionale Federasie uitgekozen werden, voortgaande op hun prestasies van vorig seizoen.

Zaterdag in de namiddag heeft men een « nasionale dag ». Deze open wedstrijd is voorbehouden aan de Belgiese ruiters die hier voor inschreven. Tijdens deze proef is de deelname van juniores zowel als van seniores voorzien.

Als spesiaal nummer wordt dagelijks het optreden voorzien van de galakaroessel van de Bereden Rijkswacht. Deze galakaroessel telt liefst 105 uitvoerders.

Vanaf gisteren vrijdag 17 maart, zijn te Antwerpen de hoogdagen van de paardensport begonnen. Deze wedstrijden die als het ware als een opening tot het komende paardensportseizoen mogen beschouwd worden, duren tot en met maandag 20 maart, dag waarop de Grote Prijs van Antwerpen zal betwist worden.

De Internasionale Jumping van Antwerpen gaat door in het Antwerps Sportpaleis. Alles laat voorzien dat het aan belangstelling voor de sierlijke hindernissprongen te Antwerpen niet ontbreken zal. Voor de inrichters allenszins een stimulans om op de ingeslagen weg verder te gaan.

V.U.

BRUSSEL,
STAD ZONDER GEZICHT

Binnen enkele weken verschijnt een nieuwe brosjure over Brussel, een beschrijving van de samenstellende delen van de Brusselse bevolking, van hun verhoudingen onderling en van hun reakties tegenover Vlaanderen en Wallonië. Voor deze brosjure « Brussel, stad zonder gezicht », schreef senator Wim Jorissen een inleiding.

De brosjure kan van nu af aan besteld worden tegen de prijs van 30 fr door storting op giro 54.45..46 van W. Jorissen, Astridlaan 80, Mechelen.

BIJ ONZE ADVERTEERDERS

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN.
Gratis voor verzekerden.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optieker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
[Let a.u.b. op het huisnummer !]
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op vertoon dezer.
LB 102

ATK v.z.w.
Vereniging voor Arbeidsveiligheid door Techniek en Kontrole. - Erkend bij M.B. v. 22/2/62.
Het
VLAAMS KEURINGSORGANISME
voor de officiële kontroles van :
— uw stoomketel ;
— uw kranen, liften e.d. ;
— uw zwierder ;
— uw elektrische installatie.
RIJMENAMSESTEENWEG 109,
BONHEIDEN — Bij Mechelen.
Telefoon : (015) 526.77.
—
Agenten over GANS VLAANDEREN.
LB 101

PERZISCHE TAPIJTEN
FA L. LUYTEN
Trooststraat 12
(Gemeenteplein)
Edegem. Tel. 03/53.05.71
LB 104

DORTMUNDER THIER BRAU HOVEN
Al de grote gekende Duitse en Belgische orkesten zullen er zorgen voor de stemming In al onze lokalen is er altijd : originele Breugeliaanse stemming · deftige leute en plezier - goede bediening beste dranken goed en niet duur.
N.B Al onze zalen zijn gans de winter ter beschikking voor Bals · Banketten · Vergaderingen, enz...
— LEUVEN : 1.000 plaatsen.
— AALST : 1.000 plaatsen.
— HULSTE - KORTRIJK : 1.000 pl.
— ANTWERPEN : 700 plaatsen.

DORTMUNDER THIER BRAU
IMPORT ABTS
Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo
Tel. : (016) 463.11.
Voortverkopers worden gevraagd voor :
— Dortmunder Thier.
— Tonisteiner Sprudel.
— Rijnwijnen St JACOBS-KELLEREI Gau-Algesheim.

DORTMUNDER THIER BRAU
koopt — bouwt en huurt cafés in gans het land. — Medewerkers worden gevraagd
LB 103

WIM MAES
vraagt U zijn militanten in moeilijke ogenblikken (boete en gevang) niet in de steek te laten. Stort onverwijld uw steun op eén der twee onderstaande rekeningen bij de Kredietbank van uw gemeente :
— rek. nr. 1100/37.305 van het V.M.O. - Antwerpen of
— rek. nr. 1100/36.971 van het Vlaams Solidariteitsfonds.
ALLEEN DEZE TWEE rekeningen staan onder mijn persoonlijk toezicht.

VERSE ZEEVIS
Visverdelers en diepvrieshouders, vraagt inlichtingen en prijslijst.
FIRMA DEPREZ
Vismijn 104
OOSTENDE
Tel. : 059 · 717 15
LB 109

VOOR ALLE ONROERENDE VERHANDELINGEN IN BINNEN- EN BUITENLAND :
RUDI VAN DER PAAL
Jan Van Rijswijcklaan 62,
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/38.91.24.
LB 107

HERMES SCHOOL 54 Zuidlaan
211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33.
Brussel.
★
VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS IN 2 JAAR.
★
Sténo- en daktylografie in vier talen.
Boekhouden.
Sociale wetgeving.
Moderne talen.
Handels-correspondentie.
★
Dag- en avondlessen.
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.
★
Beter en voordeliger.
LB 106

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF
TURNHOUTSEBAAN 102, BORGERHOUT - TEL. 35.17.83
BIJHUIZEN : Diepestraat 84-86, Antw. Tel. 31.01.18
Begijnenstraat 39-41, Antw. Tel. 33.47.24 - Gallifortlei 60, Deurne, Tel. 36.25.22
LB 124

SCHUIMRUBBERMATRASSEN
met
Gebreveteerde
bedekkingslagen
RESSORTMATRASSEN
(Brevet : 529738)
met
Gebreveteerde karkassen

fabrieken „STAR"
(Brevet : 512767)
TE ZELE (O.-VL.)
GEWATTEERDE BEDSPREIEN
WOLLEN DEKENS
Tel. (052) 44641 en 44642.
Indien U geen verkoper in uw omtrek kent, stuur ons een kaartje en we de dichtst bijgelegen verzenden U het adres van koper Star Zele.
LB 105

PERS spiegel

De Waalse sosialisten zijn deze week met gedruis op de voorpaginas gekomen uit het pruilhoekje waarin ze zich sinds enkele jaren hadden teruggtrokken. Hun senario kan ons echter maar matig bekoren. Het lijkt te veel op dat verwende zoontje dat nog een groter deel van de koek eist : « Of ik trek er federalisties van door ».

Het familiespektakel errond is dan ook naargelang. De verwenners Spinoy en van Eynde zijn kwaad of sussen met een argument dat ons niet erg aanstaat : « Pas op in uw federalisties Waals huishouden krijgt ge onze senten niet meer ».

Een ander onderwerp is T.V. en politieke voorlichting.

DE STANDAARD

Om het vuur in de gelederen van de te Doornik vergaderende Waalse BSP te jagen hield Spinoy een brandrede. Zwepend met het woord, maar paternalistisch zalvend : « Wees toch geen federalist Jean Wallon want dan is het gedaan met te putten uit de spaarpot van Pee Vlaeminck.

« Meteen slaat voor de BSP ook het uur van de waarheid en van de keuze. Reeds jaren denken de Vlaamse en de Waalse sosialisten verschillend over de toekomst van het land. In februari van verleden jaar leidde het geschil tot de val van het kabinet-Harmel. De 60-jarige minister van state Antoon Spinoy, die na de verkiezingen van 1965 tevergeefs had aangedrongen op een verscheurende herziening van de sosialistiese politiek en die na de krizis van 1966 het roer van de staat aan anderen moest overlaten, is zich steeds verder gaan verwijderen van de Waalse partijgenoten, die zijn regering gesaboteerd hebben. Zijn rede van woensdag was een liefdesverklaring tot Wallonië, maar tevens een oorlogsverklaring tot de Waalse politici. Vandaag zouden daaruit te Doornik wel eens verregaande besluiten kunnen worden getrokken.

De rede werd overigens voortreffelijk omkaderd door de uiteenzettingen van de jonge Vlaamse kamerleden Frans van Mechelen en Hugo Schiltz. Indien slechts één kwart van het Huis uit dergelijke leden bestond, ware het parlementaire regime gerestaureerd in zijn prestige en invloed. »

LA WALLONIE

De reeks kommentaren over het Waals Kongres mag natuurlijk geopend worden door de spreekbuis van la Wallonie combattante.

Met een Waals eenheidsfront naar « les lendemains qui chantent ».

« Na het kongres dat de Waalse sosialisten te Doornik hebben gehouden, zou men van hartstochtelijk entouziasme branden indien het optimisme dat aan de Walen eigen is na zovele teleurstellingen niet beredeneerd moest wezen. Maar de rede zelf leidt ons tot pozitieve elementen die men niet kan ontkennen.

...Wat de overweging van de waarnemer in de eerste plaats treft is de eensgezindheid van het kongres. Men had zaterdagavond het ergste mogen verwachten, maar de drang en de belangrijkheid van de globale problemen die voor Wallonië gesteld worden hebben natuurlijkerwijze zwaarder gewogen dan de kleine regionale zorgen. Zodoende zal dus doorheen een stelsel dat de Waalse sosialisten van nu tot in oktober zullen uitwerken, de persoonlijkheid van Wallonië bevestigd worden. De Waalse sosialisten worden onherroepelijk in een gezamenlijke strijd meegesleept.

Men zal dus dit weekend begroeten als de voorbode van een sosialistiese aktie die Wallonië zal redden en van een Waalse aktie die het sosialisme zal redden. »

VOLKSGAZET

Van Eynde schijnt de nukken van de Waalse broeders al te kennen. Het betert al zegt hij en « ze willen al niet meer naar Frankrijk ». Zij blijven voorlopig nog.

« Wij zijn echter zo vrij eraan te herinneren dat die federalistiese geloofsbelijdenis te vinden is in alle kongressen van de Waalse sosialisten — waar sommigen kort na wereldoorlog II zelfs hebben gepleit voor aanhechting bij Frankrijk !

Wat men zich echter moet afvragen is het volgende : zat er deze maal méér kracht achter dan in het verleden ?

Niemand duide het ons ten kwade en menige kongressist van Doornik zal het ongetwijfeld in alle oprechtheid getuigen : wij zeggen MINDER !

Hoeveel voorbehoud men ook moge maken bij sommige voorstellen die werden weerhouden, hetzij voor nadere studie, hetzij om als « overgangsmaatregel » te dienen, het is onmiskenbaar dat naar meer realisme en konkreter programmapunten werd gezocht... die men allicht te Verviers zal blijken te hebben gevonden.

In de slotresolusie is, om het vooralsnog daarbij te houden, b.v. geen sprake van de federalisering van de B.S.P. De voorstellen van de in 1965 opgerichte Kommissie van XVIII, zelfs indien zij integraal werden aangenomen, verwezenlijkte dergelijke federalizering dan ook niet.

De B.S.P. zal in ieder geval een veel grotere samenhang en een oneindig ruimere wisselwerking tussen de Vlamingen en de Walen blijven vertonen dan b.v. de C.V.P. »

HET LAATSTE NIEUWS

Zelfs de Vlaamse liberaal Verbist vindt de eisen « beter 1 vogel in de unitaire hand » van de Waalse BSP onaanvaardbaar ook als Van Eynde eens te meer bereid zou zijn die wensen te betalen omwille van de BSP-eenheid.

« Hoewel B.S.P.-ondervoorzitter Van Eynde meent te kunnen vaststellen, dat te Doornik geen enkel bitter woord tegen de Vlamingen gericht was (behalve Spinoy dan !), worden in de kongresbesluiten zulke voordelen voor Wallonië gevraagd, dat zij een benadeling van de Vlaamse en zelfs van de algemene belangen inhouden. Daarom is het programma van Doornik onaanvaardbaar.

Het Waals programma moet dus onvermijdelijk naar nieuwe wrijvingen leiden in de sosialistiese partij. B.S.P.-ondervoorzitter Van Eynde wil het doen voorkomen alsof dit maar praat is. Maar het is toch veelzeggend, dat hij zich reeds op de konfrontasie voorbereidt door enerzijds de kongresbesluiten in het belachelijke te trekken, aangezien volgens hem slechts « besloten werd... in oktober opnieuw bijeen te komen » en door er anderzijds reeds de nadruk op te leggen, dat de Vlaamse sosialisten « altijd voor de eenheid van het land » zullen blijven.

Noch het land noch de Vlamingen kunnen de hoge prijs betalen die de sosialisten voor hun eenheid vragen. »

HET VOLK

Miel Van Cauwelaert verwittigt de Waalse sosialisten dat ze niet zo afgunstig op de Vlaamse werkkracht moeten neerkijken, want die werkkracht pendelt dagelijks nog met tienduizenden naar Wallonië.

Hou liever de derde hond in het oog : Brussel.

« Toch heeft Wallonië geen reden om afgunstig te zijn op het Vlaamse land. Wanneer men de statistieken van de werkloosheid raadpleegt, komt men tot de vaststelling dat het Vlaamse land nog altijd evenveel volledig werklozen telt als Wallonië en het arrondissement Brussel te zamen.

Wanneer men de tijdelijke werklozen meerekent, stelt men vast dat het totaal aantal werklozen, tijdens de voorbije wintermaanden, in de Vlaamse arrondissementen bijna het dubbele bedroeg van het aantal in Wallonië en het arrondissement Brussel te zamen.

Is dat zo schitterend ? Is dat om afgunstig te zijn ? En we gewagen dan nog niet van de vele duizenden Vlaamse arbeiders die in Wallonië of in Nederland en Noord-Frankrijk een broodwinning moeten zoeken, om op hun beurt niet op de doplijsten te prijken. Waar zijn de Waalse arbeiders die in het Vlaamse land werk moeten komen zoeken ? De pendelarbeid loopt in België nog steeds in enkele richting.

Wij willen echter niet humeurigheid met humeurigheid beantwoorden. We zijn bereid begrip op te brengen voor de ekonomiese moeilijkheden van Wallonië en zelfs voor zijn ergernis. Wie zorgen heeft, is uiteraard prikkelbaar. Onze bedoeling is veeleer te proberen onze Waalse landgenoten diets te maken dat zij een zware fout begaan door zich op het gebeuren in het Vlaamse land blind te staren en zich nooit eens de moeite te getroosten naar Brussel te kijken. Want er is in het Belgies krijt een derde hond en zegt het spreekwoord niet : terwijl twee honden vechten voor een been, loopt een derde er ras mee heen ?... De derde hond is Brussel, dat goed op weg is weg te lopen met het been. »

LA LIBRE BELGIQUE

De Libre meent er zich met wat pseudo-humoristies gedoe van af te maken. Hoe gaat ge een federalistiese meerderheid vinden vraagt het blad aan Merlot ?

« Hopen de Merluchons een wisselmeerderheid in de andere partijen te vinden ? In de CVP zullen zij kunnen rekenen op enkele kristen-demokraten uit Wallonië van het genre Barbeux, maar de Vlaamse rechterzijde heeft de smaak van het federalisme verloren sinds zij de meer realistiese voordelen van het unitarisme heeft geproefd. Overbodig ook toegewijde federalisten te zoeken bij de PVV zolang mijnheer Van Audenhove er de voorzitter zal zijn. Als wisselmeerderheid zien wij niets anders dan de, overigens nogal terughoudende, steun van de Volksunie. We zullen dus het aan de macht komen van een regering Merlot-Van der Elst moeten afwachten om de resolusie van Doornik in wettekst te zien omzetten. »

DE VOLKSMACHT

Vindt onze formule van politieke voorlichting maar demokraties slapjes in vergelijking met wat in andere landen gebeurt.

« De juiste metode in politieke voorlichting is moeilijk te bepalen. Toch geloven wij dat men bv. in Nederland en bij de B.B.C. vaak de goede weg volgt, door TV-reporters een dossier van een bepaald onderwerp te laten opmaken. Allerlei politici worden dan met gegevens uit dat dossier gekonfronteerd. Zij zijn verplicht hun standpunt te bepalen en zij kunnen moeilijk verhaaltjes wijsmaken aan een reporter die de zaak kent. Die reporter heeft dan ook het recht deze personen tegen te spreken — iets wat bij de B.R.T. praktisch ondenkbaar is. Hoewel de politieke aktualiteit bij hem meestal niet aan bod komt, toch heeft Maurice De Wilde met enquêtes over brandend-aktuele onderwerpen al vaak het goede voorbeeld gegeven van hoe het ook kan (en wellicht moet zijn). Voor de direkte politieke aktualiteit blijkt deze metode bij de B.R.T. nog steeds niet gewenst. Wij hebben nochtans altijd gedacht dat er geen zinnig argument kan worden gevonden om die werkwijze te verbieden. Tenminste indien zowel de B.R.T. als de politieke instansies eerlijk verlangen naar objektieve politieke informasie. Het is soms moeilijk aan dat eerlijk verlangen te geloven. »

POURQUOI-PAS ?

Jorissen heeft prijs deze week in het Brussels Vlamingenvretersblad. Hij krijgt de titel « ZO OT » hoogste vorm van verwijt van dit « geestige » blad. Hij had zich namelijk tot de minister gewend om te protesteren dat de Vlaamse geestesgestoorden die naar het rijkssentrum in Doornik worden overgebracht daar geen psichiater hebben die Nederlands spreekt. Gelegenheid voor Pourquoi Pas ? om als een razende te keer te gaan in volgende terminologie.

« Is het niet ongehoord dat in het midden van de 20ste eeuw de Vlaamse zotten geen enkel andere mogelijkheid hebben dan zich voor Napoleon te nemen ? Die schandige verfransingsmetoden zullen nu eindigen dank zij U. Alle doortrappers zullen gelijk zijn bij de wet. En als hun « waanbeelden » Vlaamsvoelend zullen zijn, zullen ze van nu af vrij zijn zich voor Hitler te nemen. »

WALTER LUYTEN.

WIJ
vlaams nationaal

Hoofdredakteur :
T. van Overstraeten.

Alle briefwisseling voor redaktie naar
Rotatyp, Sylv. Dupuisl., 110 Brus. 7. - Tel. 23.11.98

Beheer :
Maurice Lemonnierl. 82 Brussel I. - Tel. : 11.82.16

Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement : 280 F.
Halfjaarlijks : 160 F.
Driemaandelijks : 90 F.
Abonnement buitenland : 450 F.
Steunabonnement : 750 F. (minimum).
Losse nummers : 8 F.

Alle stortingen voor het blad op postrekening : 17 1130 « WIJ » - Vlaamsnationaal weekblad.

Verantw. uitg. Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat 20 Brussel 12.

KWALITEITSBENZINE EN -GASOLIE TANKT U OOK NU NOG BIJ

BECO

TEGEN VERMINDERDE PRIJS !
Steeds en altijd
BECO : Kwaliteit !

Heb: U er reeds aan gedacht uw bestelling voor gas en stookolie van nu af over te maken op ons adres :

p.v.b.a. B E C O, Krijgsbaan 236, Zwijndrecht.
Tel. : 03/52.81.73 — 32.0210
DOE HET NU !

VAN DE V.U.-LEIDING

VORMINGSINSTITUUT LOD. DOSFEL

Op zaterdag 18 maart te Leuven en zondag 19 maart te Gent :

8ste les : « Kultuurautonomie en kultuurbeleid » door dr. M Van Haegendoren (Brussel), gast-lesgever.

9de les : « Vlaanderen in algemeen Nederlandse en Europese ruimte » door dr. H Waltmans (Maastricht), gast-lesgever.

De lessen beginnen te 14 uur, te 15 uur pauze, te 15 uur 30 2de les, en te 17 uur paneeldiskussie. Einde te 18 uur.

De syllabus zal ter plaatse aan de deelnemers uitgereikt worden.

PARTIJKONGRES 1967.

Timing :

Tussen 14 en 19.3 moeten de afdelingen hun spesiale ledenvergadering houden, gewijd aan het kongres (art. 71 der statuten).

19.3 : Verzending van ontwerp-amendementen door afdelingen aan arrondissementssekretariaten.

Tussen 20 en 22.3 : Vergadering van de arr. besturen ter bespreking der gebeurlijke ontwerp-amendementen.

22 of 24.3 : Bijzondere arrondissementsraad (zie art. 71 der partijstatuten).

31.3 : Laatste dag voor ontvangst van gebeurlijke amendementen, per adres Studiedienst, Elshoutbaan 25, Schoten.

Tussen 1 en 7.4 : Bijeenkomst rezolutiekommissie ter bespreking en advizering der gebeurlijke amendementen.

8 en 9.4 : Kongres.

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

ANTWERPEN

Antwerpen

DIENSTBETOON

Op het sekretariaat der afd., Oude Koornmarkt 28, Antw.

Alle dagen van 12 uur 30 tot 16 uur 30.

Donderdag tot 19 uur. Ook op afspraak buiten de uren.

Er is een aparte ingang voor het sekretariaat langs de Pelgrimstr. 2.

KLEINKUNSTAVOND

Vrijdag 28 april 1967 heeft in de zaal Majestic een V.U.-Kleinkunstavond plaats, georganizeerd door de Volksunie, afdeling Antwerpen-Stad met medewerking van Miel Cools de Vlaamse troebadoer, Wannes Van de Velde de Antwerpse straatzanger, Jos Ghysen, kolderprozaist, Al en Rob Van den Bosch folk- en popsingers.

Kaarten 100, 50 en 30 fr. bij onze propagandisten en op het sekretariaat, Oude Koornmarkt 28, tel. 328101.

BAL

Vandaag zaterdag, 18 maart, te 20 uur in « Thierbrauhof », Groenplaats te Antwerpen : bal der Vlaamse Militanten. Deelname in de onkosten : 30 fr. Aanwezigheid op dit bal is een blijk van solidariteit met de getroffen militanten.

LEDENSLAG

Alle leden en simpatizanten kregen een brief tuis.

We rekenen op u, we hebben u nodig ! Vul de strook zo rap mogelijk in. Een nieuw lid, een bijlid in uw familie of meerdere leden ineens op uw werkkring.

Let wel ! De abonnementenslag was geweldig. De nieuwe-ledenslag moet nog beter !

SOSIALE AVOND

Dinsdag 18 april in lokaal «Thierbrau», Groenplaats, bizondere aandacht gewijd aan verschillende sosiale problemen.

Sprekers :

De h. Slosse : algem. beeld V.U. tot sosiale problemen.

De h. mr. H. Schiltz : algem. beeld V.U. tot sindikale organizasies.

De h. Bergers : plaatselijk beeld V.U. tot stadspersoneel.

Na deze spreekbeurten grijpt een open debat plaats waar ook belangstellenden van andersgezinde politieke overtuiging kunnen aan deelnemen.

Mr. Wagemans treedt dan op als debatleider en moderator.

Brasschaat

LEDENVERGADERING

Maandag 20 maart 1967 te 20 uur 30 ledenvergadering in het lokaal Sporta, Bredabaan 360. Dagorde : bespreking kongresreferaten en aanduiding stemgerechtigde afgevaardigden voor de afdeling. Alle leden zouden op deze belangrijke vergadering zoveel mogelijk aanwezig moeten zijn.

Hebt U moeilijkheden om U te verplaatsen, verwittig dan een van de bestuursleden en U wordt afgehaald en teruggebracht.

Herenthout

GESLAAGD FEEST

De prestasie van verleden jaar werd dit jaar ruimschoots hernieuwd : ruime belangstelling — 84 inschrijvers voor de kaartprijskamp — en een verbroederingsstemming die met het verloop van de uren steeds crescendo ging.

Een woord van dank aan allen die belangloos zich deze ganse nacht ingezet hebben en inzonderheid aan onze lokaalhouders die in een geest van solidariteit bereidwillig hun lokaal te onzer beschikking stelden.

Stippen wij nog aan dat reeds een 20-tal deelnemers voor het Vl. Nat. Zangfeest zich lieten inschrijven. Deelnemers kunnen zich nog steeds laten opschrijven in ons lokaal « De Nieuwe Kroon ». Inschrijvingsgeld : 70 fr.

LEDENVERGADERING

Maandag 20 maart algemene ledenvergadering. De dagorde vermeldt de bespreking van de kongresreferaten en de regeling van de deelname aan het Kongres te Brussel.

BRABANT

Brussel

De arrondissementsraad vergadert te Gooik, in de zaal « De Groene Poort », op zaterdag 25 dezer te 15 uur.

De raadsleden met eigen voertuig verzamelen zoveel mogelijk te 14 uur' op de Arduinkaai (achter de K.V.S.) alwaar zij, samen met hun kollega's die niet over een eigen voertuig beschikken, in karavaan naar Gooik vertrekken te 14 uur 15.

Diest

KOLPORTAGE

Op 19-3 trekt de Leuvense ploeg naar Diest.

De knappe ploeg van Testel zal ongetwijfeld een handje toesteken.

Verzamelen om 9 uur 15 aan Cristal, Parijsstr., Leuven of om 10 uur op de markt te Diest.

Dilbeek

LENTEFEEST

Ons derde lentefeest zal doorgaan op 1 april 1967 in de zaal Mertens. Met de medewerking van Peter Philips en zijn Vlaamse solisten zullen we trachten, zoals de vorige jaren, U iets puiks te brengen.

Voor nadere inlichtingen kan U steeds ons afdelingssekretariaat kontakteren : Palokestraat 146, Dilbeek, tel. : 21.08.38.

Grimbergen

NIEUWE AFDELING

Op 22 maart a.s. te 20 uur wordt in café « Fenikshof » te Grimbergen overgegaan tot de stichting van de afdeling Grimbergen-Beigem.

Sprekers : Tuur Eebraert, arr. voorzitter en volksvertegenwoordiger Vic Anciaux.

OOST-VLAANDEREN

Aalst

BELASTINGSAANGIFTEN

Belastingsplichtigen, de Volksunie staat met haar vakmensen te uwen dienste. Zitdagen van 16 maart tot 13 april telkens van 19 tot 21 uur : Ledebaan 45 en Brakelstraat 33. Dinsdag Scherreveldstraat 26 en Oude Dendermondsesteenweg 298. Woensdag Raffelgemstr. 110 en Leopoldlaan 93. Donderdag Dirk Martensstraat 76 en Hyacintenstr. 24. Vrijdag de Vriendschap en Albrechtlaan 38. Elke zaterdag van 10 tot 13 uur in De Vriendschap en De IJzer.

BAL VAN GROTE GEZINNEN

Zaterdag 18 maart a.s. richt de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen voor de vierde maal het « Bal van de Voorzitter » in « De Klaroen » te Aalst (afrit autostrade). Tijdens dat bal zal tevens de jaarlijkse Televizieprijs Leo Roels uitgereikt worden.

Gent

MASSAKOLPORTAGES

Morgen, zondag 19 maart, vindt een afdelingskolportage plaats te St Denijs-Westrem. We verzamelen om 8 uur 30 aan de « Roeland » te Gent en om 9 uur aan de kerk van St. Denijs-Westrem. Na de geslaagde kolportage van vorige zaterdag te Moerbeke rekenen we ook nu op een talrijke opkomst. Nieuwe medewerkers, oud of jong, zijn steeds welkom !

WIES MOENS AVOND

Zaterdag 15 april avond gewijd aan het tema « Wies Moens terug ». Het probleem voor de terugkeer van onze bannelingen houdt onze aandacht gaande. Daarom deze avond waaraan medewerken : gastspreker Karel Dillen, deklamator Toon Van der Plaetse, bindtekst en voorzegger Roni Ranke, muziek Bert Brecht, organizatie V.M.O. Gent.

VOLKSUNIEJONGEREN

Vujo doet mee aan de kolportage van zondag te St. Denijs-Westrem. Alle Vujo's en simpatizanten, ook meisjes, kunnen bijdragen tot de uitbouw van onze kolportageploeg.

Bijeenkomst om half negen aan de « Roeland », Korte Kruisstraat 3, te Gent. Er is vervoer.

Woensdag 19 maart komt volksvertegenwoordiger Reimond Mattheyssen spreken over de taak en de groeikansen van de Volksunie. Noteer die datum. Alle belangstellenden zijn welkom.

DE LACHENDE KERK

Davidsfonds Brugse Poort nodigt uit zaterdag 22 april 1967 om 20 uur in de Kon. Opera te Gent.

Fons Jansen, de held van de « Lachende Kerk » komt terug met zijn nieuw solokabaret : Hoe meer zielen...

Davidsfonds Brugse Poort zorgt voor kaarten en prijsvermindering. Op eerste en tweede rang d.w.z. 105 fr. in plaats van 125 fr. en 80 fr. in plaats van 100 fr.

Aangezien de kaartenverkoop razend snel gebeurt, kunnen wij maar goede plaatsen waarborgen aan diegenen die inschrijven schriftelijk : Geitstraat 93, Gent, of door te telefoneren 26.43.34 en dit uiterlijk tot 25 maart.

16de PROVINSIAAL ZANGFEEST

Zondag, 30 april 1967, in de zaal « Oud-België », Veldstraat, te 14 uur 30.

Ingericht door het A.N.Z., met medewerking van de v.z.w. «Noordstarfonds» en « Het Vlaams Kontaktcentrum Gent ».

Optreden van : Miels Cools — Louis Verbeeck — Gerda Pauwels (koreografie) — Paul Rutger, met zijn orkest — het Ninoofs Gemengd Zangkoor — The Campground Singers. Dirigenten : Hilmer Verdin en Jef Tinel. Feestrede door dr jur. Paul Daels, voorzitter V.V.B.

Programma en regie : Etienne Cogen. Plaatsbespreking tegen 25 fr bij V.T.B., Kalandenberg 7, Gent.

Gentbrugge - Ledeberg

VLAGGEFEEST

De inhuldiging van de vlag der afdeling Gentbrugge-Ledeberg op 10 maart j.l. in het Lunapark is uitgegroeid tot een aangenaam familiefeest. Ongeveer 120 personen hebben deelgenomen aan de feestmaaltijd en ruim 50 anderen kwamen ze nadien vervoegen.

Als oud-inwoner van Gentbrugge was senator prof. Elaut de geschikte tafelredenaar. Voorzitter Verpaele kondigde daarna een gratis tombola aan en een omhaling voor de afdelingsvlag bracht meer dan drieduizend frank op !

Opvallend veel jongeren waren aanwezig en Bert Brecht aan het Hammondorgel kon dan ook spesiaal voor hen zijn beste beentje voorzetten, doch ook de ouderen lieten zich niet onbetuigd op de dansvloer. Het feest duurde tot in de kleine uurtjes.

Herzele

ALGEMENE VERGADERING

Voor alle V.U.-leden en simpatizanten van Herzele en omliggende heeft op donderdag 30 maart een algemene leden- en simpatizantenvergadering plaats. Sprekers zijn niemand minder dan volksvertegenwoordiger Vik Anciaux en de h. Diependaele. Deze vergadering gaat door in café Serib Martinus (kerk) Herzele. Begin 20 uur stipt.

Kortrijk

IERS NASIONALISME

De h. Pol van Caeneghem spreekt over « Iers Nasionalisme », uitgaande van platenaudisie van Ierse nasionale liederen, vandaag zaterdag 18 maart 67 om 17 uur in zaal café Astor, Grote Markt 31, Kortrijk. Toegang kosteloos.

Vanaf 13 uur, in dezelfde zaal : tentoonstelling over : Were di arbeidskampen in Bretagne.

Inrichter is kring Kortrijk van Were Di - Verbond van Nederlandse Werkgemeenschappen p-a Koeikop 20, Kortrijk.

Merelbeke

ROUWBEKLAG

Voor de tweede maal in amper 8 dagen tijd verloren we een medestrijder. Op zaterdag 11 maart werd dh. Ganse te Merelbeke, vergezeld van talrijke vrienden en kennissen, ten grave gedragen. De overledene, een bescheiden man, overtuigd nasionalist, oud-Z.A.B.-er en lid VOS, kende niets dan vrienden. Ook hij was een voor zijn overtuiging vervolgde.

De afdeling biedt langs deze weg haar gevoelens van medeleven aan zijn weduwe en kinderen aan.

KOLPORTAGE

Zondag 19 maart kolp. in de gemeenten Gavere en Asper. Vertrek voor de V.M.O. aan het Rubenshof om 9 uur, de propagandisten aan het lokaal « De Vrede » te Melle, Vogelhoek, om 9 uur 15.

Moorsel

ZITDAG VOOR BELASTINGSAANGIFTEN

In café « Kapet », Dorp te Moorsel heeft op zondag 19 maart van 10 tot 12 uur de zitdag plaats voor het invullen van belastingsformulieren. Bevoegde medewerkers van het Sentrum voor Dienstbetoon houden er zich ter beschikking van de bevolking, ook van de gemeenten Baardegem en Meldert.

Nevele - Landegem

AFDELINGSVERGADERING

Afdelingsvergadering te Landegem op maandag 20 maart te 20 uur in « De Klok » bij A. De Buck.

Toespraak door G. Van den Kerchove en korte uiteenzetting door volksvertegenwoordiger dr J. Wannijn

Temse

GEBROEDERS VAN RAEMDONCK HULDE

Maandag 27 maart 1967 (2de Paasdag) wordt deze hulde gehouden met o.m. samenkomst te 7 uur 45 aan het geboortehuis van de Gebroeders Van Raemdonck, August Wautersstraat 34.

Te 10 uur 30 : te Steenstrate hulde door de jeugd van Temse op het plein voor het Gedenkteken.

Te 12 uur : plechtige H. Mis in de Dekanale Kerk te Diksmuide voor de Gebroeders Van Raemdonck en alle gesneuvelden van Temse.

Te 12 uur 45 : bezoek aan de krypte van de vernielde IJzertoren alwaar de Gebroeders Van Raemdonck begraven liggen.

WEST-VLAANDEREN

Blankenberge

ALLE HENS AAN DEK !

Zondag 19 maart a.s. wordt te Torhout een grootse kolportage gehouden met de ploegen van de afd, van het arr. en van de V.U.-jongeren. Eerste belletrek vanaf het Burgplein te 9 uur 30, o.l.v. afd. voorzitter Jef Duflou (Brildamweg 18). Verzameling te Brugge, Vismarkt, te 9 uur 15.

Brugge Torhout

VOORBEREIDING KONGRES

Ter voorbereiding van het kongres (zat. 8 en zondag 9 april) hebben de afd. volgende schikkingen genomen :

De referaten en ontwerpbesluiten worden door de ledenvergaderingen besproken tussen 17 en 23 maart a.s. Daartoe worden alle leden op volgende afd.-samenkomsten genodigd :

Assebroek, op donderdag 23 maart, 20 uur 30, ten huize van R. Reynaert, Gen. Lemanlaan 26.

Brugge, op donderdag 23 maart, 20 uur 30. in « Breydelhof ». Suveestr.

Knokke, op zaterdag 18 maart te 20 uur 30, lokaal « Symforosa ».

St. Andries, op dinsdag 21 maart te 20 uur 30, lokaal « Jagershof ».

St. Kruis, op dinsdag 21 maart te 20 uur 30, lokaal « De Vrede », Moerkerkestwg.

St. Michiels, op woensdag 22 maart te 20 uur 15, huize « Breydelhof », Brugge, Suveestr.

De arr. raad gaat door te Brugge op vrijdag 24 maart te 20 uur 30. huize « Breydelhof », Suveestr. 2.

De verplaatsing vanuit Brugge naar het kongres gebeurt :

Op zaterdag 8 april : met privaat wagens, vertrek te 13 uur, Vismarkt.

Op zondag 9 april : met autobus en privaat wagens, vertrek te 8 uur, Vismarkt.

AVONDFEEST

Kaarten voor het avondfeest op 1 april a.s. in het Jagershof, St. Andries tegen 50 fr. zijn tans in omloop; voor de tombola rekenen wij op prijzen in te zamelen bij ons goedgezinde handelaars; elke V.U.-afd. uit het arr. Brugge-Torhout zou minstens 15 prijzen dienen af te leveren. Inzameling van de prijzen zaterdag 18 maart tussen 10 en 12 uur 30 te Brugge, Breydelhof, Suveestr.; verantwoordelijke : prop. leider de h. Lucien Bols.

Menen

VOLKSUNIE-WERKING

Personen die prakties en doelmatig willen medewerken wenden zich tot het sekretariaat, Wahisstraat 70, tel. 524.44; zelfde adres voor lidmaatschap of abonnement op « Wij ». Degenen die verhinderd zijn, gelieven ons finansieel te steunen door 'n gift te storen op postrekening nr 875688 van A. Leenknecht, Wahisstr. 70, Menen.

Veurne - Adinkerke De Panne - Koksijde

WALTER LUYTEN SPREEKT

Op vrijdag 31 maart e.k. komt de jonge historikus Walter Luyten te Veurne spreken.

De zaal van « de Arkaden » in de Ooststraat moet voor deze gelegenheid te klein zijn. Daar zullen onze lezers voor helpen zorgen.

Alle nadere inlichtingen vindt U volgende week in deze rubriek.

Aanbevolen Huizen

HERBERGEN

Bezoek « De veerman »
te St-Amands a.d. Schelde.
Mosselen · Paling
Uitbater : Jan Brugmans.
LB 110

BIEREN ATLAS
Alle specialiteiten
Fruitsap Pufri
CARPENTIER
Guido Gezellestraat 39
ZWIJNDRECHT. T. 52.70.70
LB 112

BOUWEN · WONEN

De specialist der standaarddeuren
J LEEMANS, Deurne z.
Van Havrelei 70 T. : 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk
LB 113

EURO-DOMI
Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6
(tussen A. Maxlaan en E. Jacqmainlaan) - BRUSSEL
Tel. · 02/18.17.17
LB 114

HOTEL · RESTAURANT

BLANKENBERGE
« Rubenshof »
Weststr. 79. T. : (050)41571
Lokaal Volksunie
Kamers-pension.
LB 115

« Vlaams Huis » Knokke
Kamers - vol pension
gezellige sfeer.
Vermindering voor groepen.
Elisabethl. 105. Tel. 632.70.
LB 116

Breydelhof BRUGGE
Jozef Suveestraat 2
Gelagzaal · 120 plaatsen
Tel 050/350.67
LB 117

UURWERK JUWELEN

bij de meester uurwerkmaker
SLAETS
Dewinterstr. 11 Oudergem
T. 72.45.43 Terminus tr. 35.
10 % korting v leden V.U.
LB 118

DESIGN SHOP
Geschenken
en moderne juwelen
Adolf Maxlaan 105, BRUSSEL
Tel. 02/18.62.62
LB 119

PLASTIEK

Fr PARQUIN P v.b.a
LB Lobroekstraat 44
ANTWERPEN
Telefoon 03/36.16.47
Kuipen en stapelbakken voor pekel, diepvries, verpakking, stockering
Polyethyleen zakken, vellen en folie op rol.
RAADPLEEG ONS
LB 120

WIJ IN LIMBURG

ZONDAG 12 MAART

SUKSESVOLLE KADERDAG

Verleden zondag 12 maart had te Eisden een zeer suksesvolle Limburgse kaderdag plaats.

Van uit alle hoeken van de provinsie waren de kaderleden opgekomen.

Het zware programma was echter zodanig interessant samengesteld, dat eenieder er zijn gading in kon vinden.

Na een flinke uitbouw van organizasie en partijstrukturen en na een schitterend geslaagde ab.-slag waarin Hasselt en Tongeren-Maaseik respektievelijk de eerste en derde plaats bekwamen, wil de Volksunie in Limburg definitief doorstoten.

Met deze provinsiale kaderdag liepen de Limburgse inrichters vooruit op de offisiële werk-timing van de partij!

In het teken van « Federalisme » werd de voormiddagzitting rond 10 uur geopend door Urbaan De Bruyn, voorzitter. Hij verwees naar het harde werk van de twee arr. besturen om deze dag mogelijk te maken en liet dan het woord aan volksvertegenwoordigers dr. Goemans en Mattheyssens.

Zij spraken in een korte redevoering zich uit om in Limburg, vooral langs de aksentuering van de sosiaal-ekonomiese problematiek, een mentale omschakeling ten voordele van het federalisme te bekomen.

Dit gold dan als inleiding op de hoofdbrok van de voormiddag, nl. de behandeling van het federalisme. Dr. E. Raskin, voorzitter arr. Tongeren-Maaseik, bracht in grote trekken een overzichtelijk beeld van het federalisme en de Vlaamse Beweging. Naar het prinsipe « samen waar het moet, afzonderlijk waar het kan » werden dan de voordelen en de tekniek van een federaal België op een zakelijke wijze uit de doeken gedaan.

Na hem trachtte Jozef Olaerts, arr. voorzitter Hasselt, de Limburgse toehoorders een federalistiese vizie bij te brengen als een eigentijdse levenshouding. Hij stelde de mens sentraal, de mens die op ieder vlak dient geïntegreerd te worden in de maatschappij.

Na deze twee referaten was er stof te over om te debatteren, hetgeen dan ook op een geanimeerde en hoogstaande wijze gedaan werd.

Na deze « studie » — samengevat in een keurig gestensileerde brosjure « Federalisme » deed zich de « nood van de inwendige mens » gevoelen en tegen een demokratiese prijs kon hieraan verholpen worden. Iedereen deed zich tegoed aan het welgevuld middagmaal.

Rond 14 uur werden de werkzaamheden hervat. Gezien het aantal en de kwaliteit der sprekers die nog op het programma stonden, werd het zaaltje door deenemers overrompeld. Een eindje boven de 150 geraakten wij de tel kwijt...

Hoofdredakteur Toon van Overstraeten zette in met een referaat over de pers in het algemeen en de mogelijkheden van de Vlaams-nasionale pers in het bijzonder. Met dank begroette hij de aangroei van het abonnementen-aantal in Limburg.

Aan de hand van sijfers, statistieken en finansiële berekeningen tekende zich voor de deelnemers de evolusie in de perswereld af : konsentrasie van finansies en tekmek.

Tevens werd de veranderlijke waarde van de pers als opinie-vormende macht belicht, met daarbij de korrigerende invloed van de weekbladpers. Op bazis en in het raam van deze algemeen aanvaarde stellingen, werden de mogelijkheden van « Wij » op korte, half-lange en lange termijn logieserwijze afgeleid.

Het was zeker noodzakelijk dat onze kaderleden de harde realiteit leren inzien. Met een flink applaus en enkele vragen werd dit pers-referaat afgesloten.

Senator Wim Jorissen had het vervolgens over eigentijdse propaganda. Als oud-leraar kon hij er niet aan ontsnappen terug te grijpen naar een schoolse term als bazis van die propaganda, nl. de induktieve metode. Hiermee wordt bedoeld, dat de propagandisten telkens moeten vertrekken van de konkrete toestand, materiële noden en aktuele gebeurtenissen om met de meeste kans op sukses te overtuigen. De begrippen propaganda en anti-propaganda wonnen daarbij sterk aan inhoud.

Om de termen « konkrete toestand » en « aktuele nood » voor Limburg nog meer aan diepte te doen winnen, kon het niet anders of de bijzonder erbarmelijke sosiaal-ekonomiese toestand van deze « provinsie der toekomst » moest in al haar naaktheid aangetoond worden.

Als gast-referent had dr. Vandekerckhove (Genk) met veel genoegen en grote deskundigheid deze taak op zich genomen.

Het is onmogelijk om al zijn sijfers en statistieken hier te herhalen. Laten wij alleen zeggen dat er in de periode 65-70 minimaal 50,000 arbeidsplaatsen moeten geschapen worden. Wij zijn reeds in de helft van deze periode en nog moeten de eerste konkrete maatregelen genomen worden.

Verder is het zo dat Limburg steeds grote problemen kende vóór de kolenkrizis. Vanwaar is dan de euforie gekomen?

Bij middel van een korte, doch bijzonder tekenende anekdote werd de minzame Limburger getipeerd. Wanneer een Italiaan van het dak valt en zijn pink breekt, roept iedereen met hem mee : « Madonna mia, wat een groot ongeluk ». Als een Limburger van het dak valt en armen, benen of nog andere lichaamsdelen breekt, is iedereen met hem akkoord dat hij een groot geluk heeft gehad en de hemel mag danken dat hij nog leeft!

Tot slot en als bekroning van deze uiterst geslaagde kaderdag sprak dan algemeen voorzitter Frans Van der Elst een rede uit, waarin de Vlaams-nasionale doelstellingen in krachtige trekken werden getekend.

Na herinnerd te hebben aan vriend wijlen Karel Pinxten en zijn heroiese strijd voor Limburg, na de huidige regeringspolitiek inzake rekonversie en ekspansie ontleed te hebben, stelde spreker de Limburgse jongeren de vraag welke weg zij zullen verkiezen, als zij de konfrontasie aangaan met hun eigen toekomst.

Limburg moet deelhebben én deelnemen in de Vlaamse politieke uitdrukking die de V.U. is, met de vaste wil en de bedoeling een welvarend en volwaardig volk te zijn.

Met een krachtige Vlaamse Leeuw werd deze prachtige dag afgesloten. De klok wees 5 uur namiddag. Alles was volledig verlopen naar het vastgesteld plan. Iedereen sprak met alle lof over organisasie en programma.

Vermelden wij nog de tevredenheid van de deelnemers over de kundige leiding waarmee U. De Bruyn deze kaderdag presideerde en de debatten leidde.

Tevens onze dank voor de flinke tekniese organisasie van deze dag, verzorgd door afdeling Eisden en in het bijzonder door Florent Stulens.

J. CUPPENS.

PLAATSELIJK NIEUWS

Bilzen
KANTONALE VERGADERING

Op vrijdag 17 maart ging te Bilzen in café « Timmerman » de 5de werkvergadering door van de V.U.-kanton Bilzen.

Borgloon
KANTONALE VERGADERING

Op donderdag 23 maart gaat in café Malpertus, Bampstraat te Wellen een werkvergadering van de V.U.-kanton Borgloon door. Alle V.U.-leden, die aktief willen zijn, worden op deze vergadering uitgenodigd.

Bree
KANTONALE VERGADERING

Op dinsdag 14 maart ging in café Malta, Wal te Bree de 3de werkvergadering door van de V.U.-kanton Bree.

Eigenbilzen
VOLKSUNIE

Op dinsdag 21 maart reist het bestuur der plaatselijke afdeling naar Berchem (Antwerpen), om samen met onze Antwerpse partijgenoten de jaarlijkse kontaktname tussen beide afdelingen te bespreken. Bij de zelfde gelegenheid zal ons medebestuurslid, E. Raskin, een uiteenzetting geven over de aktuele Limburgse problematiek.

De afdeling Eigenbilzen (omvattende de gemeenten : Gellik, Eigenbilzen, Haelbeek, Mopertingen, Veldwezelt, Rosmeer, Hees, Kleine-Spouwen en Grote-Spouwen) heeft zijn ledenaantal dit jaar met 50 verhoogd. Dit betekent dat onze afdeling voortaan een 2de afgevaardigde zal zenden naar de arr. raad.

Hasselt
KANTONAAL BAL

Op 18 maart heeft het grote « Lentebal » plaats van Vriendenband Hasselt in zaal « Sterhof » te Stevoort. Orkest : Bert Minten. Inkom : 50 fr. Iedereen op post!

STATUTAIRE VERGADERINGEN

Met het oog op het nasionaal kongres te Brussel (8 en 9 april e.k.) werden, of worden volgende statutaire vergaderingen gehouden :

15 maart : Hasselt;
16 maart : Beringen-Koersel, Diepenbeek, Halen, Kermt, Lummen, Zelem;
17 maart : Genk;
18 maart : Opglabbeek;
19 maart : St. Truiden.

Helchteren
KANTONAAL KONTAKT

Zaterdag 18 maart om 20 uur, 1ste kantonale kontaktvergadering van kanton Peer in café « Kruispunt », Dorpsplein 1, Helchteren.

Alle medewerkers op post!

Maaseik
KANTONALE VERGADERING

Op dinsdag 21 maart gaat te Maaseik de 3de werkvergadering door van de Volksunie kanton Maaseik.

Rosmeer
NIEUWE AFDELING

Onze vriend Nickel Mesken van Herderen woont nog maar enkele weken in Rosmeer en reeds heeft hij bijna leden genoeg om ook in Rosmeer een V.U.-afdeling op te richten. Wij hopen dat Nickel in zijn opzet zal slagen.

STICHTING LODEWIJK DE RAET STUDIEDAG

Zaterdag 22 april a.s. organizeert deze stichting een studiedag over « De sosiaal-ekonomiese problematiek van Limburg ». Referaathouders zijn : 1. de h. Van Geluwe, sekretaris-generaal van de Ekonomiese Raad voor Vlaanderen, 2. de h. V. Neesen, direkteur van de Limburgse Ekonomiese Raad; 3. de h. F. Lanckmans, stafmedewerker bij de Stichting.

Personen die belang stellen in deze studiedag, gelieven zich in verbinding te stellen met Ludo Raskin, sekretaris van de Stichting, afdeling Limburg, Dr. Willemsstraat 34, Hasselt.

Tessenderlo
LEDENVERGADERING

Op vrijdag 14 april zal een ledenvergadering gehouden worden bij de h. De Coster. Zullen besproken worden : besluiten Volksunie-kongres, oprichting Advies-kommissie en uitgave van een plaatselijke periodiek.

NASIONALE V.A.B.-RALLY

Deze wordt dit jaar opnieuw georganizeerd door de V.A.B.-afdeling Tessenderlo, ditmaal onder het motto : « Zo is Limburg ». Wij verwachten een duizendtal deelnemers. Prijzen voor ongeveer 300.000 fr. De inrichters garanderen alle deelnemers een prijs in natura, waarvan de waarde ten minste gelijk is aan het inschrijvingsgeld, dat 200 fr. bedraagt.

De firma Blendax verleent haar medewerking aan deze rally. Belangstellenden kunnen inlichtingen bekomen bij de h. De Coster, Industriepark, Tessenderlo.

Tongeren - Maaseik
LEDENHERNIEUWING

De afdelingsverantwoordelijken voor de ledenhernieuwingen worden er aan herinnerd, dat zij de lijsten van de hernieuwde leden rechtstreeks moeten overmaken aan het arrondissementeel sekretariaat, en tevens hier het geld moeten storten.

De arrondissementele sekretaris vraagt met aandrang, dat de lijsten welke naar hem worden doorgezonden in het dubbel worden opgemaakt, daar dit zijn werkzaamheden aanzienlijk vergemakkelijkt.

Vanzelfsprekend geldt dit eveneens voor lijsten met nieuwe leden.

Nog even herinneren aan het juiste adres : Gustaaf Begas, Stasionsstraat 74, Lanaken, postrekening 4535.66.

Tongeren - Maaseik
VOLKSUNIE

Het arr. bestuur vergaderde op maandag 13 maart te Lanaken. De arr. raad komt samen op woensdag 22 maart in Hotel Warson te Hasselt. Alle afdelingen worden verzocht aanwezig te zijn. Dit om de afrekening van de hernieuwde lidmaatschapskaarten evenals om de voorbereiding van het kongres van 8 en 9 april.

Tongeren
KANTONALE WERKVERGADERING

De 5de kantonale werkvergadering van de V.U.-kanton Tongeren gaat door op vrijdag 31 maart te Lauw in café « Bij de Koster ».

Valmeer
KONTAKTVERGADERING

Op maandag 6 maart hielden enkele V.U.-gezinden uit Valmeer een eerste kontaktvergadering te Zichen in café Marechal. Volgende kontaktvergadering op 27 maart, Paasmaandag te 11 uur, eveneens in café Marechal te Zichen.

NIET ALLE DEGELIJKE HUIZEN ZIJN DOOR A.B.K. GEBOUWD...
MAAR ALLE HUIZEN DOOR A.B.K. GEBOUWD, ZIJN DEGELIJK...

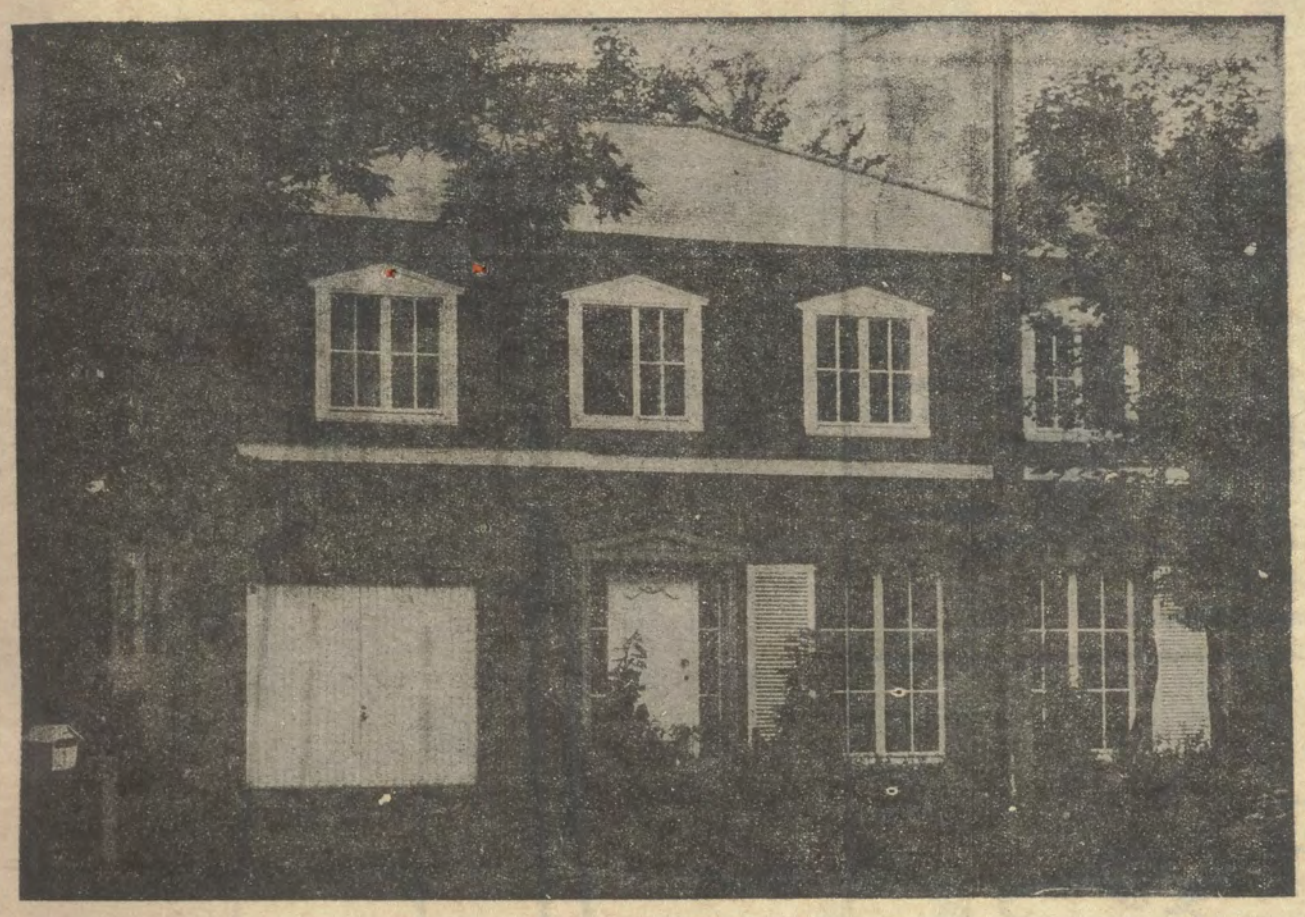

EEN UITZONDERLIJKE GRONDENKEUZE

Prinsenhof Drongen grens Mariakerke prachtige residentiële wijk met uitzonderlijk mooie, brede villapercelen.

— 600 m van kerk Mariakerke
— vlak bij afrit Ringlaan
— wegeniswerken in volle uitvoering prijzen vanaf 350.000 fr
— beperkte mogelijkheden.

UW DROOM KOST SLECHTS DE MOEITE
om eerste inlichtingen te nemen.

Verder prachtige percelen voor villa's, halve villa's, meesterwoningen burgershuizen, bungalow's enz... te ZOMERGEM, DESTELBERGEN, GENTBRUGGE, AALTER, LOKEREN, enz... enz...

Laatste deel van een deel van

PRACHTIGE REZIDENTIES TE WONDELGEM

— *op slechts 10 minuten van het stadscentrum*
— *8 m gevelbreedte per appartement*
— *6 volledig geïnstalleerde en luxueuse appartementen*
— *mogelijkheid tot garage*
— *realiseerbaar met 200.000 fr kontant.*

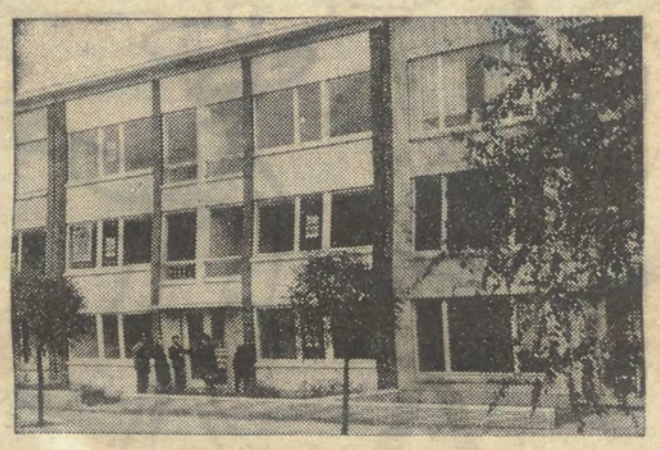

Hier uitleg geven over onze villa- en bungalowbouw is overbodig... Deze spreken zelf.

INFORMEER BIJ ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN	GENT	GENK
Meir 18	Onderbergen 43	Winterslagstraat 20
telefoon (03)31.78.20	telefoon (09)25.19.23	telefoon (011)544.42

VERZEKERINGEN
— LEVEN
— AUTO
— HUIS
— INBOEDEL

VAN DER PAAL - VOORBRAECK EN Co

Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN.
TELEFOON : 03/37.54.38.

LB 122

WENTELPOORT
type ALUGA

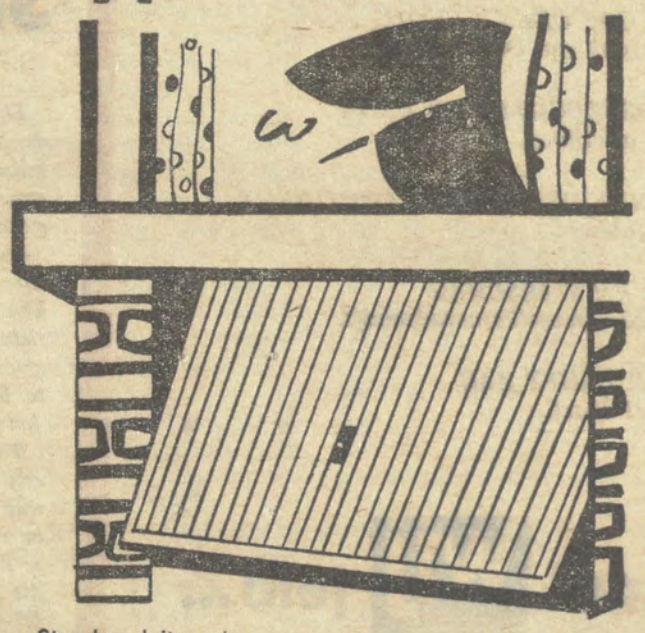

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting in gephosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

BREVET 23098

JEURCLOO
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN
Weierstraat, 2 — Tel. 011/132.31 & 132.36

LB 108

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR DIT BLAD

dienen toegestuurd aan onze

PUBLICITEITSDIENST :

S. De Lie. « Papenhoek », Berendrecht Tel. (03)73 66.59

Ook de

zoekertjes kunnen naar dit adres gezonden worden.

WIM MAES

DIANALAAN, 10, BERCHEM - Antwerpen. - Tel. : (03) 39.69.34

— Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Oost-Vlaanderen, voor alle verzekeringsvormen : Brand Leven Persoonlijke Familiale Auto Wet Burg Aansprakelijkheid
— Komt op het eerste verzoek voor : Overname van bestaande verzekeringspolissen

Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichten zaak, enz. LB 123

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

Aandacht ! DE NIEUWE LENTE-KOLLEKTIE 1967 is reeds aangekomen !

BRASSER ZIET HET KONINKLIJK BEZOEK

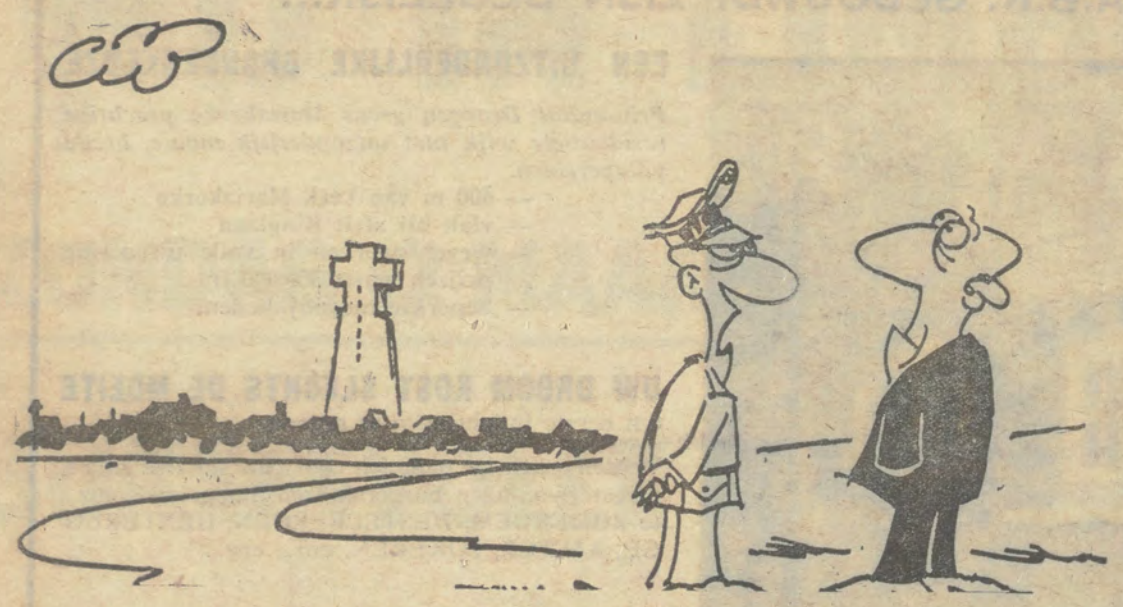

« Hij zal steeds die verdomde toren zien.
We zullen nog verplicht zijn, hem weer op te blazen ».

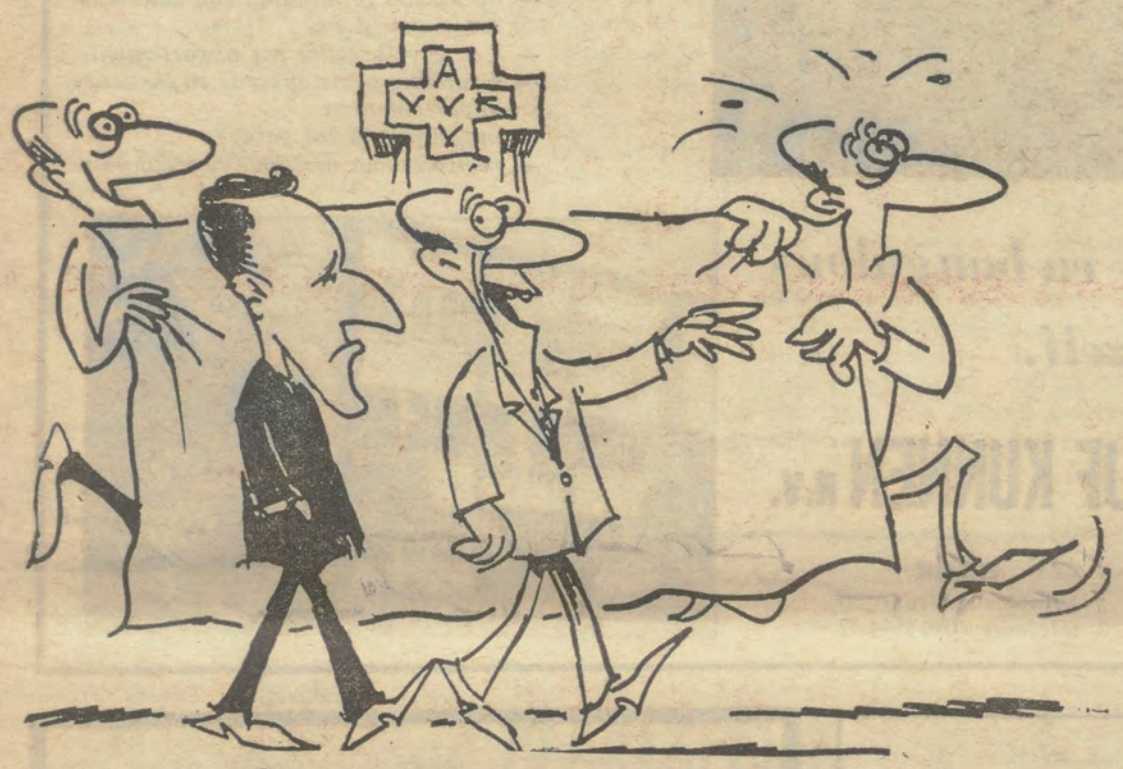

« Sire, we bevinden ons hier te Diksmuide... ».

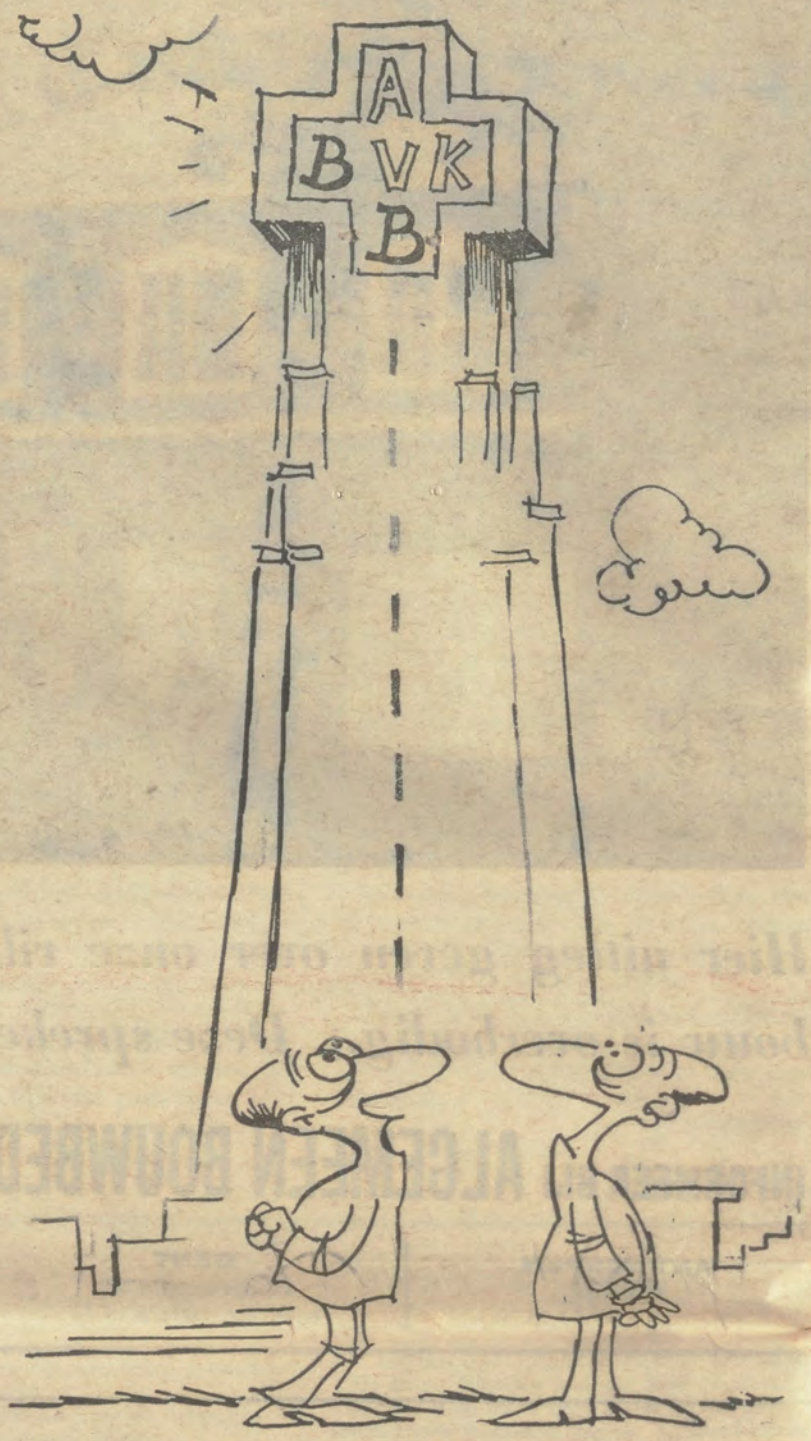

« ... We hadden ons nochtans aangepast ... ».

DOORGEZAKT BIJ TWEEDE RONDE
Couve de Mur viel.

KONING GAF GEEN GEVOLG...
... aan verzoek van Diksmuiters.

DIKTATORSDOCHTER OP DRIFT
Stalinkse afwijking.

BOB KENNEDY VERWEET PREZIDENT
Johnsonofabitch.

PANKOV EN WARSCHAU
Ulbrichtige Gomoelkameradschaft.

PREMIER BLIJFT AAN
Pompidoet voort.

onget WIJ feld... vlaams nationaal

NIPTE GAULLISTIESE MEERDERHEID
Een dubbeltje op z'n Korsikantje.

RIJST 3 FR DUURDER
Prijzenspiraal rijst.

AMOCO NAAR DE KEMPEN
Walen Geeloogden tevergeefs.

WAALS SOSIALISTIES KONGRES
Federalistiese doornik in unitaire ogen.

HERRIE IN HENEGOUWEN
« Comme une onde dans un Vaes trop plein ».

SPESIAAL VERLOF

Het had me al sterk verwonderd, de laatste weken geen nieuws van mijn vriend Joep te hebben ontvangen. Ik had een briefkaart uit Lwow gekregen, met een gezicht — in Sovjetcolor — op de oude vesting, waarop men zelfs het aantal kanonnen kon tellen. Daarna kwam er een ansichtkaart uit Moskou en enkele dagen later een brief met een entoeziaste beschrijving van een bezoek aan het Kremlin.

Verleden maand ontving ik echter een brief van Joep uit Moskou. Er was een spesiaal zegel op geplakt en er stonden heel wat stempels op. « Tiens », dacht ik, « hij trekt het dit jaar lang, iedereen is al uit verlof terug. Zou hij daar soms de vrouw van zijn leven ontdekt hebben? ». Toen ik de brief gelezen had, vroeg mijn vrouw of er iets scheelde. Ik moet wezenloos zitten staren hebben maar ze begreep direkt wat er gaande was, toen ze zelf de brief gelezen had. Mijn vriend zat gevangen in de beruchte Loebljanka-gevangenis te Moskou en smeekte me, hem de ansichtkaart uit Lwow terug te willen sturen. Het bleek dat zijn vrijheid daarvan afhing. Wat hem presies ten laste werd gelegd kon ik niet uit zijn geschrijf vernemen, want er waren verscheidene gedeelten van de brief geschrapt. Wat ik ook bij een bevriend sjemikus ondernam om deze geschrapte gedeelten weer leesbaar te maken mislukte. Hoe dan ook, Joep vroeg mij om storting van een borgtocht van 5000 roebel. Sinds de dagen van Kosigin was immers de Sovjet-Unie ook al overgegaan tot het sisteem van vrijstelling op borgtocht, naar Amerikaans voorbeeld. De Amerikanen zijn er immers in geslaagd, van de Russen de Amerikanen van Oost-Europa te maken, al is de laatste tijd de toestand weer gespannen sinds de dochter van Mao Tse Toeng haar regering heeft verplicht, vrede met de Russiese regering te sluiten.

Een maand later zat Joep goed en wel in mijn huiskamer, te bekomen van de emosies en van de daverende raketreis Moskou-Brussel. Op onze nieuwsgierige vraag hoe hij in de gevangenis was terecht gekomen, zei hij alleen « Het is allemaal de schuld van mijn reisagentschap ». Het aantal vraagtekens in onze ogen moet enorm groot geweest zijn, want hij vervolgde ijlings : « Ik ben altijd veel te naief geweest, maar dat zal veranderen! ». Daarmee waren we natuurlijk niet wijzer en daarom gaf ik mijn vrouw een wenk; ze zette direkt tee, wat Joep deed zeggen « Het is toch geen Russiese zeker? ». De Chinese tee bedaarde mijn vriend, die tenslotte zijn verhaal begon : « Toen ik drie maand geleden per uitzondering informeerde bij een reisagentschap — gewoonlijk reis ik lukraak, maar ik had vernomen dat reisagentschappen tegenwoordig zulke schitterende éénspersoonsreizen organizeren — hoe ik in de Sovjet-Unie grootsteden zou kunnen bezoeken, vroeg de loket-bediende mij, hoe ik wou reizen : « gewoon of spesiaal ». Op mijn vraag wat hij daarmee bedoelde antwoorde hij, terwijl hij zich voorover boog : « wel, U kunt gewoon reizen en dan betaalt U het volle pond, ofwel reist U spesiaal en dan worden uw reiskosten door de regering betaald en krijgt U nog een reisgeld. Alleen « — en hier daalde zijn stem — » moet U dan een studiebeurs aanvaarden van de C.I.A. en enfin U begrijpt wel wat ik bedoel. U hoeft slechts het oor te luisteren te leggen naar wat ze in de Sovjet-Unie allemaal vertellen en nadien een rapportje maken ».

«U bedoelt, zei ik, dat ik moet... spioneren ». « Nou ja, spioneren » — het gesprek werd op een fluistertoon gevoerd — « het is een groot woord, laten we liever zeggen : studeren ».

Hier slaakte mijn vriend een diepe zucht en zei « En ik heb dan maar gestudeerd he, en in Moskou waren ze er achter gekomen dat ik « foto's met kanonnen » opstuurde en omdat ik bovendien met die stokoude Nikita (hij moet nu al 107 jaar zijn) gesproken had, stond het voor hen vast dat ik een C.I.A.-agent was. Gelukkig dat je me die ansichtkaart en die 5000 roebel hebt gestuurd, anders zat ik vandaag als nr. 20678906P in Sinkiang. En kijk hier, in dat rode boekje kun je lezen hoe men Sovjet-student wordt... 16.03.2001.

DE RAAF.